

Sisältö

Raisio Yhtymä	1
Visio ja strategia.....	2
Pääjohtajan katsaus.....	4
Tutkimus ja kehitys	6
Henkilöstö.....	8
Ympäristö	10

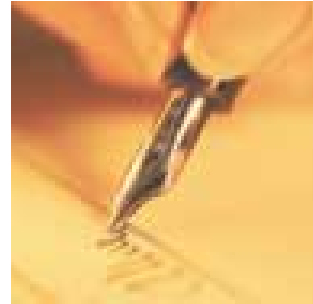

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Liiketoiminnan kehitys toimialaryhmittäin.....	13
Raisio Chemicals	14
RavintoRaisio	18
Raisio Life Sciences.....	24

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus.....	27
Tuloslaskelma	32
Tase	33
Rahoituslaskelma.....	34
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	35
Liitetiedot.....	36
Riskienhallinta.....	43
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut.....	44
Voitonjakoehdotus.....	45
Tilintarkastuskertomus	45
Hallintoneuvoston lausunto.....	45

HALLINTO

Raisio Yhtymän hallinto	47
Hallintoneuvosto	49
Hallitus	50
Johto	52

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoma ja osakelajit	55
Osakekohtaiset tunnusluvut	60
Sijoitusanalyysit ja IR-yhteystiedot	61
Yhteystietoja	62
Sanasto	65

Raisio Yhtymä

Raisio Yhtymä on kasvava ja kansainvälinen teollisuuskonserni, joka kehittää, valmistaa ja markkinoi paperikemikaaleja, elintarvikkeita ja terveystuotteita ravinnon ainesosia, rehuja ja maltaita. Konsernin toiminnot on jaettu kolmeen toimialaryhmään: Raisio Chemicals, RavintoRaisio

ja Raisio Life Sciences. Raisio Yhtymän juuret ulottuvat vuoteen 1939.

Konsernin emoyhtiön, Raisio Yhtymä Oyj:n, vaihto-osakkeet noteerataan Helsingin Pörssin päälistalla ja kantaosakkeet I-listalla.

Keskeiset tunnusluvut

	2001	2000
Liikevaihto, milj. euroa	822,9	800,0
Liiketulos, milj. euroa	25,0	-32,2
Tulos ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	8,3	-46,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,5	-4,2
Oman pääoman tuotto, %	1,8	-14,9
Omavaraisuusaste, %	38,1	34,7
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	36,4	15,9
Tulos/osake, euroa	0,04	-0,25
Kassavirta/osake, euroa	0,22	0,10
Oma pääoma/osake, euroa	1,45	1,42

Raisio Yhtymän palveluksessa on noin 2 700 henkilöä, joista 42 prosenttia työskentelee ulkomailla. Tuotantoyksiköitä on 25 paikkakunnalla 13 maassa. Konsernin pääkonttori sijaitsee Raisiossa, ja sen lisäksi tuotantotoimintaa on kahdeksalla paikkakunnalla muualla Suomessa. Lisäksi yhtymällä on myyntitoimistoja eri puolilla maailmaa. Ulkomailla sijaitsevista tuotantoyksiköistä 13 on Raisio Chemicalsin toimipisteitä, kaksi RavintoRaision ja yksi Raisio Life Sciences -toimialaryhmän.

Visio ja strategia

Visio

Raisio Yhtymän hallitus ja hallintoneuvosto vahvistivat lokakuun alussa konsernin uuden vision sekä strategiset linjaukset ja tavoitteet. Vision mukaan Raisio Yhtymä on vuonna 2005 elintarvikealan yrityksestä kehittynyt johtava ja kansainvälinen life science -suuntautunut kemian alan yritys.

Strategiset tavoitteet

Raisio on asiakkailleen ja muille sidosryhmille luotettava ja haluttu yhteistyökumppani, jonka palveluksessa työskentelee alansa huippuosaajia. Suurelta osin uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvat Raision tuotteet ovat kilpailukykyisiä, innovatiivisia ja turvallisia.

Yhtymän tavoitteena on liikevaihdon kaksinkertaistaminen viidessä vuodessa ja 12 prosenttia ylittävä sijoitetun pääoman tuotto. Tavoitteena on myös säilyttää omavaraisuusaste selvästi yli 30 prosentin.

Kaikissa kolmessa toimialaryhmässä, Raisio Chemicals, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences, Raision tavoitteena on olla kolmen johtavan yrityksen joukossa valituilla markkina-alueilla.

Raisio Chemicals luo pohjan konsernin voimakkaalle kasvulle. Olemassa olevaa paperi- ja kartonkiteollisuuden kemikaaliosaamista hyödynnetään globaalisti, ja yhtymällä on valmius merkittäviin panostuksiin kasvun varmistamiseksi. Kasvua haetaan kaikista kolmesta päätuoteryhmästä: tärkkelys- ja lateksisideaineista sekä erikoiskemikaaleista. Maantieteellisistä alueista kasvunäkymät ovat parhaat Aasiassa ja siellä erityisesti Kiinassa. Yritysostoihin on kaavailtu käytettävän noin 300 miljoonaa euroa lähivuosina. Tavoitteena on nostaa kemianteollisuuden liikevaihto miljardin euron tasolle.

RavintoRaision ydinliiketoiminta perustuu viljan jalostusketjun hallintaan, joka kattaa mylly-, rehu-, viljatärkkelys- ja mallasteollisuuden. Orgaanista kasvaa tuetaan nostamalla jalostusarvoa ja hakemalla kasvavia tuotesegmenttejä. Margariini- ja ruokaperunaliiketoimintojen sekä mallastoimialan osalta arvioidaan erilaisia strategisia vaihtoehtoja. RavintoRaision tavoitteena on olla markkinajohtaja valituilla markkina-alueilla ja saavuttaa 500 miljoonan euron liikevaihto.

Raisio Life Sciences -toimialaryhmästä luodaan johtava yritys alan nopeasti kasvaville markkinoille kahdessa valitussa pääsegmentissä. Ensimmäiseen segmenttiin kuuluvat funktionaalisten elintarvikkeiden ainesosat, jotka on tarkoitettu muun muassa sydämen terveyden, diabeteksen ja allergian hallintaan. Toisena ryhmänä ovat elintarvikkeiden ja rehujen laatuun ja turvallisuuteen tarkoitetut diagnostiset testausjärjestelmät. Benecol-innovaatio on toimialan keihäänkärki, jonka rinnalle luodaan uutta liiketoimintaa sekä tuotekehityksen että yritysostojen kautta. Toimialan tavoitteena on saavuttaa yli 200 miljoonan euron liikevaihto.

Strateginen polku

Ensimmäisessä vaiheessa keskitytään kannattavuuden parantamiseen. Keskeisin tavoite on saada tulokunto kohentumaan, mikä mahdollistaa tuottavat investoinnit.

Taseen siivoaminen on jo aloitettu myymällä muun muassa perunalastutuotanto, kemikaali- ja vedenkäsittelyjärjestelmiä valmistava Valmet-Raisio sekä eräitä konsernin omistamia asuin kiinteistöjä. Lisäksi kiinnitetään huomiota taseen tuottavuuteen. Käyttöpääoman pienentäminen on yksi kannattavuuden osatekijöistä. Toimintaa on tehostettu myös päällekkäisyyksiä karsimalla ja hyödyntämällä konsernin sisäisiä synergioita entistä paremmin.

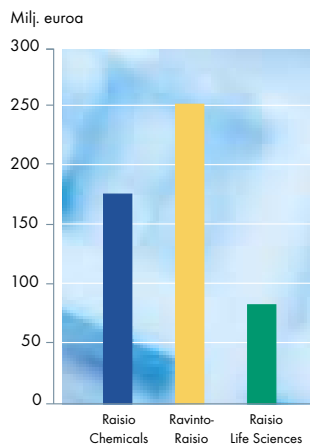

Uusi strategia perustuu voimakkaaseen kasvuun, jonka veturina on Raisio Chemicals. Orgaanisen kasvun tueksi haetaan strategisia yhteistyökumppaneita ja yritysostoja. Yritysostoissa edetään asteittain ajanjaksolla 2002 - 2005.

Arvoprosessi

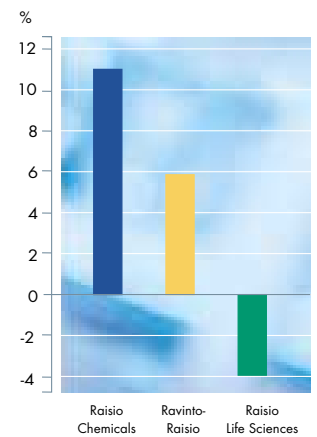
Osana vision ja strategisten tavoitteiden toteuttamista käynnistettiin arvokeskustelu, jonka tavoitteena on konsernin ydinarvojen löytäminen ja kiteyttäminen. Arvokeskustelun pohjaksi tehtiin yhtymän henkilökunnan keskuudessa kysely, jossa selvitettiin henkilökunnan tärkeiksi kokemia arvoja ja tavoitteita sekä niiden toteutumista. Arvojen työstämiseksi ja käytäntöön saattamiseksi on perustettu arvotyöryhmä. Tavoitteena on kevään 2002 aikana kiteyttää yhtymän ydinarvot.

Sijoitettu pääoma 31.12.2001

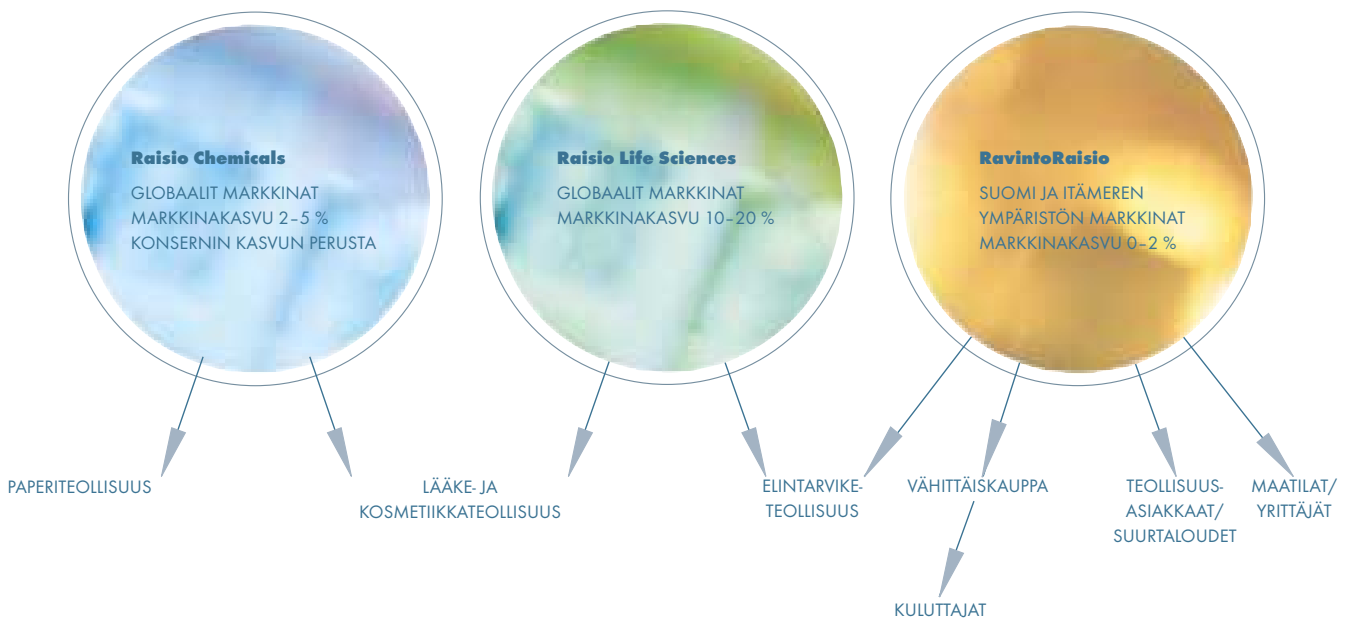

(Luvut sisäisen laskennan mukaan)

Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti vuonna 2001

Toimialaryhmät ja niiden asiakkaat

Raisio käännekohtassa

Pääjohtajakauteni alkoi huhtikuun lopulla 2001. Katsoin tärkeimmiksi ja kiireisimmiksi tehtävikseni Raisio Yhtymän strategisen suunnan selvittämisen ja tulokunnan korjaamisen sekä yhteisen tahdon ja yhdessä tekemisen mallien löytämisen. Tavoitteissa edettiin kesän ja syksyn aikana.

Konsernijohtoon ja -hallinnon yhdessä laatimat tulevaisuuden linjaukset ja etenemissuunnitelmat vahvistettiin hallintoelimityksessä lokakuun alussa. Vision mukaan Raisio Yhtymä kehittyi johtavaksi ja kansainväliseksi biotieteitä hyödyntäväksi kemian alan yritykseksi, jolla on vahvat juuret vilja- ja kasvirasvaosaamisessa. Tähän tavoitettiin pääseminen edellyttää yritysostoja, rönsyjen karsintaa ja rakenteellisia muutoksia, joiden suunnittelu ja toteutus ovat kuluvan vuoden keskeisiä haasteita.

Kolmas vuosineljännes osoitti selkeää tulosparannusta, joka edelleen vahvistui vuoden viimeisellä neljänneksellä siitä huolimatta, että kemian toimintaympäristö muuttui odotettua vaikeammaksi metsäteollisuuden suhdannekäänteen vuoksi. Raisio Chemicalsin kasvu hidastuikin loppuvuonna, mutta kannattavuus oli selvästi edellisvuotta parempi. Elintarvikepuolella pitkään

jatkunut liikevaihdon lasku pakotti Suomen liike-toimintojen voimakkaisiin saneerauksiin syksyllä. Sen tulokset alkavat näkyä vähitellen kuluvan vuoden aikana. Rehu- ja mallastoimialat ylsivät viime vuonna hyviin suorituksiin. Vuoden 2000 aikana vahvistettua Benecol-liiketoiminnan aines-osastrategiaa alettiin toteuttaa ja ensimmäisiä myönteisiä tuloksia on jo saatu. Myös Benecol-liiketoiminnan resurssit sopeutettiin nykyisiin kysyntävolyymeihin ja viimeisellä vuosineljänneksellä saavutettiin break-even tulostaso. Ensimmäiset askeleet tulokunnan kohentamiseksi on siis otettu.

Raisio Yhtymän eri liiketoiminnat ovat vuosien saatossa kasvaneet erilleen, jolloin konserni-synergioiden ja yhteisten toimintamallien hake-minen on jäänyt puutteelliseksi. Siirtyminen kolmen tukijalan malliin mahdollistaa paremman yhteistyön esimerkiksi tuotekehityksessä sekä hankinnassa ja logistiikassa. Tämän vuoden aikana on tarkoitus saattaa myös juridinen rakenne paremmin vastaamaan toiminnallista rakennetta. Tuotemerkkirjoja ja ydinliiketoimintojen ulko-puolisia osa-alueita karsitaan edelleen.

Arvoprosessi käynnissä

Vision ja strategian valmistuttua käynnistimme arvoprosessin, jonka tavoitteena on löytää koko konsernia motivoivat yhteiset pelisäännöt. Jotta strategian mukaiset kasvu-, kannattavuus- ja osaamistavoitteet voivat toteutua, etsimme yhteistä arvopohjaa, johon voimme jokapäiväisessä toiminnassamme tukeutua.

Useilla toimialoilla konsernissa arvokeskusteluja on jo aiemmin käyty ja tulokset näkyvät näiden yksiköiden toiminnassa. Kuitenkin näen tärkeänä, että konserninlaajuisesti voimme sitoutua toimimaan yhteisellä arvopohjalla ja näin lujittaa konsernin sisäisiä synergioita ja joukkuehenkeä.

Uusia innovaatioita ja uskoa tulevaisuuteen

Raisio Yhtymällä on huippuosaamista useilla eri osa-alueilla. Paperikemian innovaatiot ja tiivis asiakasyhteistyö ovat mahdollistaneet Raisio Chemicalsin nykyisen aseman. Nyt orgaanisen kasvun rinnalle haetaan voimakkaampaa kasvua yritysostojen kautta. Myös maantieteellinen fokus käännetään enenevässä määrin Aasian suuntaan, jossa markkinakasvu on selvästi Eurooppaa ja Amerikkaa nopeampaa.

RavintoRaision elintarviketuotevalikoimassa on potentiaalia. Peruselintarvikkeiden rinnalle on kehitetty ja kehitetään terveellisiä, helpokäyttöisiä ja maistuvia uusia tuotteita, joiden markkinointiin tullaan myös panostamaan aiempaa enemmän.

Uskonkin vilja- ja kasvirasvapohjaisuuden, terveellisuuden ja tuoteturvallisuuden vaikuttavan jatkossa yhä useampien kuluttajien ostopäätöksiin ja kääntävän Raision elintarvikemyynnin uudelleen nousuun. Myös rehutoimialalla tehty tuloksekas tuotekehitystyö jatkuu.

Raisio Life Sciences edennee kuluvana vuonna strategisesti uusille alueille, elintarvike- ja rehudiagnostiikkaan. Koska diagnostiikkaosaamista on Raisio Yhtymässä vain rajoitetusti, yritysostokandidaattien ja teknologiainnovaatioiden seulonta on käynnistynyt. Benecolin ainesosamyynnin voidaan odottaa laajenevan uusille maantieteellisille alueille ja myös uusien terveysvaikutteisten ainesosien tuotekehityksen jatkuvan.

Yhdessä eteenpäin

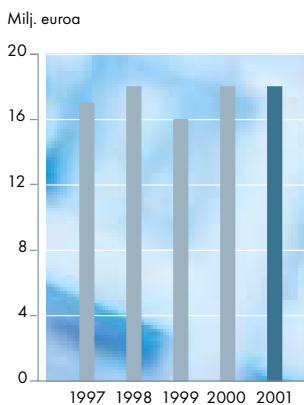
Viime vuosi on ollut henkilöstölle raskas erityisesti useiden johtajavaihdosten aiheuttaman epävarmuuden vuoksi. Kipeätkin ratkaisut ovat loppuvuoden tulosten valossa osoittautuneet tarpeellisiksi. Kiitän koko henkilöstöä tuesta ja tarmosta, jolla viemme jatkossa Raisio Yhtymää vauhdilla eteenpäin ja nostamme yhtiön uudelleen kasvuun. Kiitän asiakkaita ja omistajia luottamuksesta, jonka turvin voimme rakentaa Raisiosta kaikilla sen toimialoilla omilla markkina-alueillaan johtavan yrityksen.

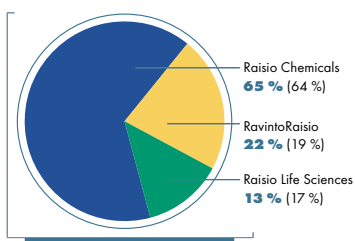
Rabbe Klemets

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenojen jakautuminen toimialaryhmittäin vuonna 2001 (2000)

Raisio Yhtymän strategia ja visio antavat suunta- viivat konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnalle. Päämääränä on osaamisen ja tietotaidon jatkuva kehittäminen ja hyödyntäminen siten, että yhtiön liiketoiminta menestyy ja asiakkaat saavat heitä hyödyttäviä tuotteita ja ratkaisuja. Uusia mielenkiintoisia osa-alueita tutkimus- ja kehitystoiminnalle syntyy muun muassa elintarvike- ja rehudiagnostiikan alueella.

Henkilöstö ja panostus

Raisio Yhtymän kolmella toimialaryhmillä on omat tutkimus- ja tuotekehitysorganisaatiot. Näiden lisäksi liiketoiminnan kehitysfunktio koordinoi tutkimus- ja kehitystoimintaa keskitetysti konsernitasolla.

Raision tutkimus- ja tuotekehitystoiminnoissa työskenteli keskimäärin 200 henkilöä, joista suurin osa, 120 henkeä, Raisio Chemicalsin tutkimus- ja kehitysorganisaatioissa.

Raision tutkimus- ja kehitystoimintojen kokonaispanostus vuonna 2001 oli yhteensä 18,3 miljoonaa euroa, joka on 2,2 prosenttia liikevaihdosta. Raisio Chemicalsin osuus tästä oli 12 milj. euroa. Raisio Chemicals sai myös teknologiatuottoja noin 2 milj. euroa, jotka koostuvat pääosin tutkimus-, analyysi- ja koeajopalveluiden myynnistä. RavintoRaision osuus tutkimus- ja kehitysmenoista oli 4 milj. euroa ja Raisio Life Sciences -toimialaryhmän 2,3 milj. euroa.

Tutkimuskeskukset ja -laitteistot

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyy Raision tehdasalueelle, jossa sijaitsevat paperin päällystyksen koelaitos CTC, paperiteknologiaskeskus PTC sekä Raisio Chemicalsin, Raisio Life Sciences -toimialaryhmän ja RavintoRaision tutkimus- ja kehityslaboratoriot. Näiden lisäksi toimialaryhmillä on tutkimus- ja kehitystoimintaa myös muilla tehdaspaikkakunnilla Suomessa sekä ulkomailla olevissa yksiköissä.

Tutkimusverkostot

Tärkeän osan teknologisesta valmiudesta muodostaa tutkimus- ja kehityssektorin sidosryhmäverkosto, johon kuuluu yksiköitä sekä kotimaassa että monipuolisesti maan rajojen ulkopuolella. Ulkomaisia yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Ytkemiska Institutet, Svenska Livsmedelsinstitutet, Leatherhead Food Research Association, Maastrichtin yliopisto ja Internationale Forschungsgemeinschaft Futtermitteltechnik.

Raisio Yhtymä edesauttaa Turun alueen teknologiakeskittymän kasvua vaikuttamalla Turku Science Parkin palvelutarjontaan. Vuoden 2001 aikana käynnistyi Pohjoismaissa ainutlaatuinen materiaalien pintatutkimuskeskus, Top Analytica Oy Ab, jossa yhtenä perustajajäsenenä on Raisio Chemicals ja muina osakkaina paperi- ja paperikoneyrityksiä sekä tieteellisiä tutkimusyhteisöjä.

Top Analytica tarjoaa pintatutkimuspalveluja ja tutkimuslaitteiden käyttöä kaikille tarvitsijoille. Raisio Chemicalsilla on keskuksessa omat työtilansa. Myös PharmaCityyn sijoittuneen funktionaalisten elintarvikkeiden kehittämiskeskuksen strategian ja toimintakonseptin kehittämiseen Raisio vaikutti merkittävästi.

Itsenäisten kehitysprojektien kautta Raisio osallistuu julkisiin tutkimusohjelmiin kuten Tekesin Elintarvike ja Terveys -ohjelmaan, Polymeerit Tulevaisuuden Rakentajana -ohjelmaan ja kotimaisen mallasohran kehitysohjelmaan. Raisio on mukana myös näiden ja muiden tutkimusohjelmien luottamuksellisissa, kahdenvälisissä yritysprojekteissa.

Tuotekehitys

Raisio Chemicals

Suuri osa Raisio Chemicalsin kehitystoiminnasta tapahtuu kehityshankkeissa yhdessä avainasiakkaiden kanssa sekä paperialan tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen kanssa tehtävissä laajemmissa tutkimusohjelmissa.

Raisio Chemicals kehittää ydinteknologioitaan tärkkelys- ja lateksisideaineiden sekä erikoiskemikaalien alueilla. Erityisiä kehityskohteita ovat uudet paperinvalmistuksen konseptit, paperin painettavuus ja tuotteiden ympäristömyönteisyys sekä paperinvalmistukseen ja -valmistusaineiden kierrätettävyyteen liittyvät testimenetelmät. Kahden uuden kemikaalin EU-säännösten mukainen notifiointiprosessi on käynnissä, ja työn alla on myös yhden uuden elintarvikepakkauksissa käytettävän aineen FDA-hyväksyntä. Lisäksi kaksi kehitysvaiheessa olevaa kemikaalia on saatettu kansainväliseen riskinarviointiin, joka on välttämättömä ennen tuotteiden markkinoille saattamista.

Raisio Chemicals toi markkinoille Raisabond Plus -paperin lujuuspolymeerilinjan ja Raisarun vedenpoistoon kehitetyn tuotelinjan. Paperin lujuuteen, päällystyksen ja painettavuuteen liittyvät polymeerikonseptit ovat tehdaskoeajovaiheessa. Koeajo- ja koepainatusvaiheessa ovat myös multifunktionaaliset lujuus- ja päällystyskonseptit, joissa yhdistyvät Raisio Chemicalsin laaja-alainen paperiteollisuuden lisäaineiden osaaminen.

RavintoRaisio

Raision elintarvikkeiden kehityksessä ja kaupallistamisessa pyritään kuluttajille tarjoamaan vaihtoehtoja terveellisen perusravinnon koostamiseksi sekä lisäksi terveyttä edistäviä ja terveysvaikutteisia elintarvikkeita.

Terveelliset, helppokäyttöiset, viljaan ja kasvirasvoihin perustuvat elintarvikkeet muodostavat tuotevalikoiman perustan. Tässä ryhmässä Raisio

laajensi valikoimaansa muun muassa uusilla tummilla pastoilla ja Helppo Sunnuntai -tuoteryhmän valmisteilla.

Uusia terveyttä edistäviä tuotteita ovat Elovena Hetki Kuitu ja Beneviva-tuotteen tuorejuuston- ja jogurtintyyppiset soijavalmisteet, joiden toimitukset kauppaan aloitettiin joulukuussa. Beneviva-tuotteet ovat vastaus kasviperäisten tuotteiden kysynnän kasvuun. Carlshamn Mejerin valmistamien Tofuline-tuotteiden jatkoksi kehitetyissä tuotteissa käytettyä perusteknologiaa voidaan soveltaa ja laajentaa myös muihin kasviraaka-aineisiin.

Rehutoimialalla oleellinen osa liiketoimintaa on ruokintaohjelmien kehittäminen yhdessä tuottaja-asiakkaiden kanssa. Lypsylehmillä otettiin käyttöön uusi, säilörehun sulavuuteen kytketty ruokintaohjelma ja voimakkaasti kasvavalle lihasiipikarjasektorille erityisesti eläinten terveyttä varmistavia uudistuksia. Vuoden 2001 aikana saatettiin päätökseen uudentyypisen porsasruokintaohjelman kehittäminen ja kaupallistaminen. Uusi Baby-Starter-rehu on tarkoitettu imeville porsaille täydennysrehuksi, ja sitä käyttämällä voidaan vähentää porsas-kuolleisuutta ja parantaa nuorten porsaiden kasvuvoimaa. Kysymyksessä on Suomessa täysin uudentyyppinen rehu ja tekninen ratkaisu tuotantolinja-investointineen.

Yksi mallastoimialan tutkimus- ja kehitystoiminnan tärkeimpiä hankkeita on mallastuotantoon hyvin soveltuvan ohran kehittäminen. Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistuukin kotimaisen mallasohran kehitysohjelmassa ja sitä täydentävissä projekteissa paljolti ohran tasalaatuisuuden lisäksi valkuaisainepitoisuuden alentamiseen ja ohran kuoren rikkoutumiseen liittyvien vaurioiden minimointiin koko tuotantoketjussa.

Raisio Life Sciences

Benecol-tuotteiden sisältämä terveysvaikutteinen ainesosa on stanoliesteri, ja sitä käytetään laajassa tuotevalikoimassa, muun muassa margariineissa, jogurteissa, valmisruuissa, maidossa ja välipalapatukoissa. Tavoitteena on myös kehittää uusia terveysvaikutteisia ravinnon ainesosia muun muassa sydämen terveyden, diabeteksen ja allergian hallintaan.

Raisio Life Sciences laajentaa toimintaansa elintarvike- ja rehu-diagnostiikan alueelle, mikä vastaa kuluttajien lisääntyntä tarvetta todentaa käyttämänsä ravinnon turvallisuus. Toiminnan laajeneminen tuo uusia alueita Raision tutkimus- ja kehitystoimintaan.

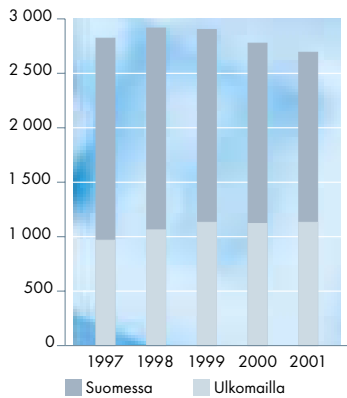

Outi Enberg (vas.), Anu Nolvi ja Jarmo Vahala tutkivat uusien Beneviva-tuotteiden makua Ravinto-Raision aistimvaraiseen testaukseen keskittyvässä laboratoriossa. Soijapohjainen Beneviva on skandinavinen tuotemerkki, joka on tarkoitettu kaikille hyvinvoinnistaan kiinnostuneille kuluttajille.

Henkilöstö ja osaamisen kehittäminen

Henkilökunnan määrä keskimäärin

Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö on keskeinen edellytys Raisio Yhtymän vision ja strategisten tavoitteiden toteutumiseksi. Henkilöstöjohtamisen tehtävänä on strategiaprosessin osana tukea henkilöstön jatkuvaa kehittymistä ja huolehtia Raisio Yhtymän kilpailukykyä työnantajana sen kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuonna 2001 oli keskimäärin 2 684 henkilöä (2 775), joista ulkomailta työskenteli 1 124 henkilöä (1 120). Suomessa työskenteli keskimäärin 58 prosenttia (60 %) henkilökunnasta.

Henkilöstön määrä on vähentynyt viimeisen kolmen vuoden aikana. Vuonna 2001 henkilöstön määrään vaikuttaneet toiminnan sopeuttamistoimet koskivat lähinnä yhtiön elintarviketeollisuutta. Suomen henkilöstöä koskevien yt-neuvottelujen seurauksena yhteensä noin 60 henkilön työsuhteisiin tuli muutoksia. Määräaikaisia työsuhteita ei vakinaistettu, osa henkilöistä siirtyi konsernissa muihin tehtäviin ja noin 30 työsuhteesta päättyi irtisanomisiin.

Myllytoiminnan kapasiteetin sopeuttaminen vastaamaan nykyistä kysyntää aiheutti Raisio Yhtymään kuuluvan Melia Oy:n Hämeenlinnan

myllyn lakkauttamisen ja tuotantotoimintojen siirtämisen Raision ja Nokian yksiköihin. Pyhännällä sijaitseva perunalastutuotanto myytiin, ja pääkonttorin painotuote-, lomakesuunnittelu- ja puhelinvaihd palvelut siirtyivät ulkopuolisten yritysten hoitettaviksi. Nämä toimenpiteet koskivat noin 30 henkilöä.

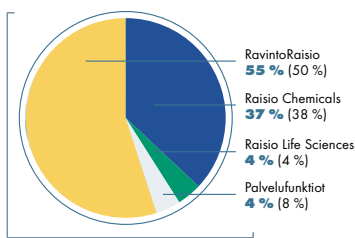
Osana Raisio Chemicalsin kustannustehokkuuden parantamista rationalisoitiin konttori-toimintoja sekä Amerikassa että Euroopassa. Raisio Chemicalsin Amerikan toimintojen pääkonttori siirrettiin Vancouverista Burlingtoniin, jossa jo ennestään sijaitsee yksikön tekninen keskus.

Osaamisen kehittäminen

Jo aikaisemmin Raisio Yhtymän Suomen toimipisteissä toteutettu Kehittyvä Raisio -työilmapiirimittaus vietiin vuoden 2001 aikana loppuun myös ulkomaan yksiköissä. Työilmapiirimittauksen tulosten perusteella linjattiin suuntaviivat muun muassa työympäristön, esimiestaitojen ja avoimemman yrityskulttuurin kehittämiseksi.

Vuoden 2001 aikana käynnistetty kehityskeskustelukäytäntö on vakiintumassa osaamisen johtamisen työkaluksi, joskin kehityskeskustelumallia kehitetään vielä vastaamaan paremmin eri henkilöstöryhmien tarpeita.

Henkilökunta toimialaryhmittäin 31.12.2001

Raisio Chemicalsissa työskentelevä Raija Savolainen (vas.) ja RavintoRaisiossa työskentelevä Anne Nykänen väittelivät työn ohessa tohtoreiksi viime vuonna. Anne Nykäsen väitöskirja käsittelee Listeria monocytogenes -bakteerin kasvun estoa kalatuotteissa nisiin ja laktaatin avulla. Raija Savolaisen väitöstyössä kehitettiin keteeni-dimeeripohjainen lisäaine päällystämättömille hienopapereille paperikoneen ajettavuuden ja paperin tulostettavuuden parantamiseksi.

Syksyllä 2001 asetettiin uuden vision ja strategian vahvistamisen yhteydessä selkeät tavoitteet johdon koulutusohjelman ja laajamittaisen esimiesvalmennuksen käynnistämiseksi sekä koko henkilöstöä koskevan koulutuspolitiikan valmistelemiseksi. Ensimmäisenä vaiheena toteutettiin konsernin Suomen yksiköissä aiemmin hajanaisen kielikoulutuksen keskittäminen ja sen hallinnointi ulkopuolisen yhteistyökumppanin kanssa. Pitkäkestoinen yhteistyö saman kumppanin kanssa mahdollistaa kielikoulutuksen systemaattisen ja järjestelmällisen kehittämisen vastaamaan henkilöstön tarpeita muun muassa kielellisten ja kulttuuristen valmiuksien parantamisessa.

Osana osaamisen kehittämistä vietiin eräillä toimialoilla eteenpäin Oppiva Raisio -ohjelmaa. Sen tavoitteena on luoda organisaatiolle edellytykset vastata kiristyvän kilpailun ja muuttuvan liiketoimintaympäristön haasteisiin muun muassa toimialan avain- ja ydinosamisalueiden tunnistamisen ja jatkuvan parantamisen mallin avulla.

Raisio Chemicalsissa osaamisen kehittämiseksi ja järjestelmällisen kokemusten ja tiedonvaihdon parantamiseksi jatkettiin teknisille asiantuntijoille suunnattua Product Training -tuoteryhmäkoulutusta sekä johdon Tattoo Management Training -koulutusohjelmaa.

Osaamisen hallinnoimiseksi ja hyödyntämiseksi otettiin vuonna 2001 käyttöön henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä, johon voidaan perushenkilötietojen ja CV-pankin ohella tallentaa toteutuneeseen koulutukseen sekä henkilökohtaisiin kehityssuunnitelmiin liittyviä tietoja.

Palkkaus- ja kannustinjärjestelmät

Raisio Yhtymän palkkapolitiikan tavoitteena on palkkojen ulkoinen kilpailukyky ja kannustavuus sekä sisäinen oikeudenmukaisuus. Ylemmille toimihenkilöille toteutettiin Palkkavaaka-järjestelmään perustuva toimen vaativuusluokitusten määrittely palkkapolitiikan apuvälineeksi. Toimihenkilöille sovelletaan Elintarviketeollisuuden ja Kemianteollisuuden toimihenkilöiden tehtävän vaativuuden

arviointijärjestelmää. Työntekijöiden tehtävien vaativuusluokituksessa ja palkkojen määrittelyssä sovelletaan työehtosopimusten palkkaryhmittelyohjeita.

Toimen tai tehtävän vaativuusluokitukseen perustuva palkkojen määrittely pyritään ottamaan käyttöön myös ulkomaan yksiköissä ottaen kuitenkin huomioon muun muassa kunkin maan palkkarakenne, työlainsäädäntö ja työehtosopimuskäytäntö.

Vuonna 2001 vahvistettiin Raisio Yhtymän Suomen yksiköissä palkkiojärjestelmä henkilöstön hyvän ja pitkäjänteisen yhteistyön ja tuloksellisen toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Palkkiojärjestelmä perustuu osin koko yhtymän tulokseen ja osin toimialojen tavoitteiden saavuttamiseen.

Palkkiojärjestelmän avulla on tavoitteena saada aikaan yhä kannustavampi työilmapiiri ja palkita henkilöstöä tavoitteiden ylittämisestä. Palkkiojärjestelmän kannustavuutta pyritään jatkossa edelleen kehittämään ja myös selvittämään mahdollisuuksia ottaa järjestelmä käyttöön ulkomaan yksiköissä.

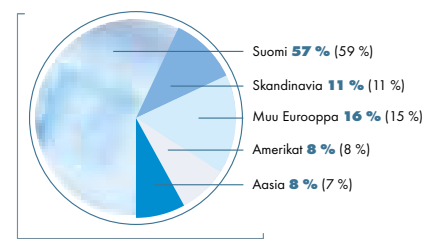
Vuoden 2002 haasteet

Johdon haasteena on huolehtia siitä, että henkilöstö jatkossakin näkee Raisio Yhtymän luotettavana työnantajana. Tavoitteena on myös saada yhtymän eri puolilla maailmaa oleva henkilöstö ja heidän osaamisensa tiiviimmin osaksi Raisio Yhtymää.

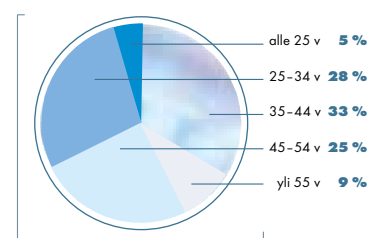
Konsernissa pyritään aiempaa avoimempaan yrityskulttuuriin kehittämällä muun muassa sisäistä viestintää ja kehityskeskustelukäytäntöjä sekä esimies- ja johtamistaitoja. Käynnissä oleva arvoprosessi tukee osaltaan näitä päämääriä.

Yhtymässä on myös käynnistetty selvitystyö henkilöstön työkykyä ylläpitävän sekä työviiltyvyyttä edistävän toiminnan tehostamiseksi osana niin henkilöstön yleisen hyvinvoinnin kehittämistä kuin tulevaisuuden ikäjohtamisen haasteita.

Henkilökunta maantieteellisten alueiden mukaan 31.12.2001

Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2001

Ympäristö

Ympäristöpolitiikassaan Raisio Yhtymä on sitoutunut kestävän kehityksen periaatteisiin. Keskeisin kestävän kehityksen näkökohta on se, että toiminta perustuu mahdollisimman pitkälle uusiutuvien luonnonvarojen jalostamiseen.

Hallituksen vahvistamassa ympäristöpolitiikassa Raisio Yhtymä on sitoutunut kestävän kehityksen periaatteisiin noudattaen Kansainvälisen Kauppakamarin peruskirjaa kestävän kehityksen aikaansaamiseksi (Kansainvälinen Kauppakamari 1990). Raisio Chemicals on tämän lisäksi mukana kemianteollisuuden kansainvälisessä Responsible Care - Vastuu huomisesta -ohjelmassa.

RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences jalostavat pellontuotteita tai muista uusiutuvista lähteistä peräisin olevia raaka-aineita. Myös Raisio Chemicalsin raaka-aineet ovat suurimmalta osalta uusiutuvia pellontuotteita, joskin tuotannossa käytetään myös maaöljystä lähtöisin olevia synteettisiä raaka-aineita. Raisio Chemicals palvelee tuotekonsepteillaan metsätaloudesta pääraaka-aineensa hankkivaa paperiteollisuutta ja on osaltaan parantamassa koko puunjalostusketjun ympäristötehokkuutta.

Ympäristöjohtaminen tärkeä osa konsernin toiminnanohjausta

Raisio Yhtymän hallitus on asettanut ympäristöjohtamisen kehittämisen tärkeäksi tavoitteeksi koko konsernissa. Vastuu ympäristö- ja turvallisuusasioista on toimialaryhmillä samalla tavoin kuin vastuu tuloksesta. Kaikilla Raisio Yhtymän toimialoilla on omaa vahvaa ympäristöosaamista ja niiden ympäristöjohtaminen noudattaa pääosin ISO 14001 -standardia. Suuri osa toimialojen johtamisjärjestelmistä on myös sertifioitu.

Ympäristöjohtaminen mahdollistaa yhtymän ympäristöpäämäärien toteuttamisen. Tärkeimmät päämäärät ovat jätteen määrän vähentäminen, jätteiden hyötykäytön lisääminen ja energiatehokkuuden parantaminen. Yksityiskohtaiset tavoitteet asetetaan yksiköissä ja tuotantolaitoksilla.

Myös tuotekehityksessä tavoitteena ympäristöstävällisyys

Raisio Yhtymä on sitoutunut ihmisten ja eläinten hyvinvoinnin lisäämiseen. Tärkeä painopistealue on terveellisten elintarvikkeiden sekä elintarvikkeisiin lisättävien terveyttä edistävien ainesosien kehittäminen ja tuottaminen. Myös Raisio Chemicalsin tuotteiden kehittämisessä suositaan uusiutuvia ympäristömyönteisiä raaka-aineita ja prosessivaihtoehtoja.

Konsernin ja toimialaryhmien ympäristöasioita koordinoivat Maritta Punta (vas.), Britta Sunde, Pekka Heikkilä ja Leena Aalto.

Ympäristöasioiden hyvä hoito on paitsi Raision toiminnan keskeinen painopistealue myös tärkeä näkökohta yhteistyössä liikekumppaneiden kanssa. Tuotekehityksen tärkeä tavoite on tuotteiden ympäristötehokkuuden parantaminen. Erityisesti Raisio Chemicals ja rehutoimiala pyrkivät minimoimaan ympäristövaikutuksia yhdessä asiakaskuntansa kanssa.

Merkittävimmät ympäristötapahtumat vuonna 2001

Vuonna 2001 Raisio Yhtymä lähti mukaan yhtenä teollisuusosapuolena VTT:n ja MTT:n koordinoimaan laajaan ”Foodchain” -tutkimusprojektiin, jossa pyritään selvittämään eri muuttujien vaikutuksia tuotteiden koko elinkaaren aikaisiin ympäristövaikutuksiin. Projektissa on kolme osiota, joissa kaikissa Raisio Yhtymä on mukana. Viljatuoteosiossa selvittävänä elinkaariuotteena on kaurahiutale, juuston elinkaarta tutkitaan rehuvälituotteen osalta ja perunatuoteosiossa selvitetään raaka-aineperunan viljelyvaikutuksia. Kertyneen tiedon avulla voidaan tulevaisuudessa entistä paremmin ottaa huomioon eri toimintojen ympäristövaikutuksia ja luoda myös tuotekohtaisia ympäristöprofieileja.

Raisio Yhtymä julkaisi keväällä 2001 kuluttajille ja muille asiakkaille suunnatun Laatujuvä -kirjasen. Siinä kuvataan viljan elinkaarta viljelypanoksista ja pellostalasta alkaen, varastoinnin, laatu- ja käyttöohjauksen sekä teollisen prosessin kautta kulu- tukseen asti.

Myllyliiketoiminnalle myönnettiin kesällä 2001 luonnonmukaiseen tuotantoluokitukseen oikeutavat luvat sekä riisintuotanto- että hiutaletuotantoyksiköille. Lisäksi hiutaletuotanto läpäisi EU:n lastenruokien valmistukseen liittyvän direktiivin mukaisen laatuluokituksen.

Merkittävänä turvallisuusinvestointina Ravinto-Raisiossa voidaan mainita työturvallisuutta

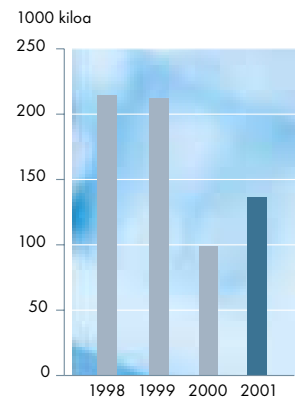
huomattavasti parantanut vastaanotettavan viljan näytteenoton automatisointi. Rehutoimialan Raision tulosityksikköön hankittiin kauko-ohjattavat näytteenottolaitteet, joiden avulla vältetään käsivaraiset näytekairaukset viljakuormista.

Raisio Chemicals on sitoutunut Responsible Care - Vastuu Huomisesta ohjelmaan, joka on kemianteollisuuden kansainvälinen ympäristö-, terveys- ja turvallisuusohjelma. Kemianteollisuus ry nimesi vuoden 2001 teemaksi turvallisuuden. Teemaa toteutettiin globaalisti kiinnittämällä huomiota onnettomuuksien ja ”läheltä piti”-tilanteiden raportointiin sekä turvallisuusasioiden näkyväksi tekemiseen. Loppuvuodesta 2001 Raisio Chemicals ja sen yhteisyritys Latexia ilmoittautuivat mukaan kemian alan liittojen käynnistämään Safety 24 h -projektiin. Sen tavoitteena on luoda uusia ajatuksia ja löytää yritykselle uusia työkaluja turvallisuuden tehostamiseksi sekä tarjota yrityksessä olevaa osaamista laajemmalti yhteiseen käyttöön.

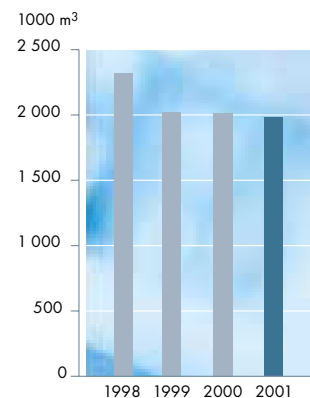
Erilliset ympäristöraportit

Sekä Raisio Yhtymä että Raisio Chemicals julkaisevat erilliset ympäristöraportit. Konsernin ympäristöraporttia on julkaistu vuodesta 1998 ja Raisio Chemicalsin ympäristöraporttia vuodesta 1995 lähtien. Ympäristöraportit ovat luettavissa ja tilattavissa yhtiön kotisivuilta osoitteesta www.raisiogroup.com.

Raisio Yhtiön haittuvien hiilivetyjen (VOC) päästöt ilmaan

Raisio Yhtiön jätevesipäästöt

Haittavat hiilivedyt (VOC) on tärkeä indikaattori mitattaessa päästöjä ilmaan. Muut päästöt ilmaan ovat määrältään marginaalisia, ja vaihtelut johtuvat satunnaisista muutoksista polttoainoiden käytössä. Toinen keskeinen päästöindikaattori on jätevesi. Suurin osa Raisio Yhtiön jätevesistä käsitellään yhteistyökumppaneiden jätevesien puhdistamoissa, joihin jätevesi toimitetaan useimmiten esikäsiteltynä.

A close-up photograph of a hand holding a black cable. The hand is positioned in the lower-left quadrant, with the thumb and index finger gripping the cable. The background consists of horizontal stripes in shades of yellow, white, and blue. A dark shadow of the hand and cable is cast onto the background to the right.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS TOIMIALARYHMITÄIN

Uudella konsernirakenteella edistetään strategisten tavoitteiden toteutumista

Raisio Yhtymän liiketoiminta organisoitiin syksyllä uuden strategian ja vision julkistuksen yhteydessä kolmeen toimialaryhmään: Raisio Chemicals, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences. Tavoitteena on saattaa juridinen rakenne vastaamaan konsernin toiminnallista rakennetta ja yhtiöittää toimialaryhmät omiksi alakonserneikseen.

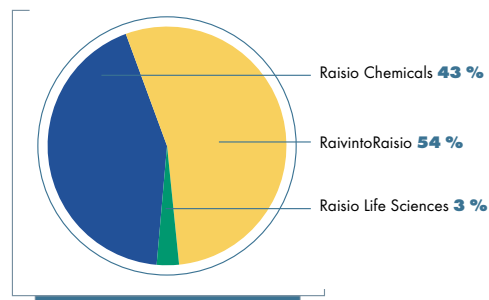
Uudella konsernirakenteella edistetään strategisten tavoitteiden toteutumista; Raisio Chemicals tuo kasvua ja kansainvälisyyttä, RavintoRaisio viljaketjuun ja kasvirasvoihin liittyvää osaamista ja kassavirtaa, Raisio Life Sciences uusiutumista ja uusia ideoita. Tavoitteena on myös entistä paremmin hyödyntää toimialaryhmien sisäisiä ja konsernitasoisia synergiaetuja. Muun muassa RavintoRaision ja Raisio Life Sciences -toimialaryhmän maatalousperäisten raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hankinta on keskitetty yhteen yksikköön, hankinta- ja logistiikkafunktion. Lisäksi konsernitasoinen liiketoiminnan kehitysfunktio koordinoi yhtymän vahvaa tutkimus- ja kehitysosaamista toimialaryhmien välillä ja sisällä.

Uusi konsernirakenne otettiin käyttöön vuoden 2002 alussa, ja tässä raportissa toimialaryhmät esitellään uuden kolmijalkamallin mukaisesti. Kertomusvuoden virallinen tuloraportointi on tehty kuitenkin vuonna 2001 käytössä olleen konsernirakenteen mukaan. Se käsittää viisi toimialaa, jotka ovat kemia, elintarvike, Benecol-liiketoiminta, rehu ja mallas. Viljätärkkelystoimiala on uudessa kolmijalkamallissa siirretty Raisio Chemicalsista RavintoRaisioon.

Raisio Yhtymän uuden strategian kasvuveturina on Raisio Chemicals, joka on yhtymän kansainvälinen toimialaryhmä. Kuussa henkilö-kuntaa Raisio Belgianin tehtaalta Veurnesta.

Toimialaryhmien liikevaihdon osuus kokonaisliikevaihdosta (822,9 milj. euroa)

Raisio Yhtymän toiminnallinen rakenne 1.1.2002 alkaen (liikevaihto- ja liiketulosluvut 2001 pro forma)

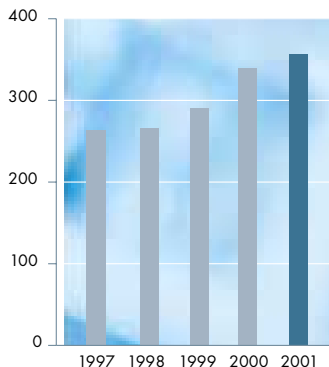

Raisio Chemicals palvelee maailmanlaajuisia paperiteollisuutta

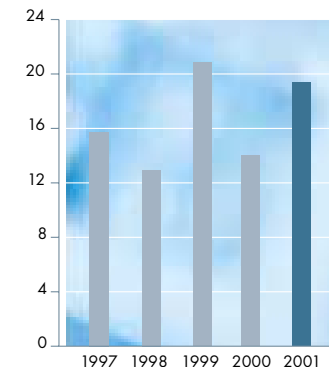
Liikevaihto

Milj. euroa

Liikevoitto

Milj. euroa

Sekä liikevaihto- että liikevoittoluvuista on vähennetty RavintoRaisio-toimialaryhmään siirretyn vilja-tärkkelysliiketoiminnan luvut.

Raisio Yhtymän kemian toimialaryhmän, Raisio Chemicalsin, toiminta-ajatuksena on palvella maailmanlaajuisia paperiteollisuutta funktionaalisilla paperikemikaaleilla ja kemikaalikonsepteilla sekä asiakasrajapintaan suunnatulla tutkimus- ja kehitystoiminnalla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa avainasiakastoimintaa sekä asemaa maailmanlaajuisesti merkittävänä ja tunnustettuna paperi- ja kartonkiteollisuuden kemikaalien ja kemikaalikonseptien toimittajana.

Paperiteollisuuden heikentynyt kysyntä heijastui liikevaihdon kehitykseen

Yleiseen talouskehitykseen sidoksissa oleva paperin kysyntä laski vuoden 2001 aikana merkittävästi, ja paperiteollisuuden käyntiasteet olivat erityisen alhaiset Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Paperintuotanto supistui näillä alueilla, ja etenkin päällystetyissä papereissa lasku on ollut raju. Suomessa paperiteollisuuden käyntiaste laski alkuvuoden 93 prosentista alle 84 prosenttiin vuoden viimeisellä neljänneksellä. Sen sijaan Aasiassa, erityisesti Kiinassa, sekä paperin kulutus että tuotanto kasvoivat. Vuonna 2000 kapasiteetti oli lähes täysin käytössä.

Raisio Chemicalsin liikevaihto kasvoi noin 5 prosenttia 364,2 milj. euroon (346,5 milj. euroa). Maantieteellisistä alueista Raisio Chemicalsin Aasian liikevaihto kasvoi 24 prosenttia. Tuoteryhmistä lateksiliiketoiminta kasvoi neljänneksellä, mikä johtui lähinnä yhteisyritys Latexia S.A:n perustamisesta yhdessä ranskalaisen Rhodian kanssa elokuussa vuonna 2000. Tärkkelysideaineiden ja erikoiskemikaalien myynti pysyi Euroopassa edellisen vuoden tasolla, mutta laski Pohjois- ja Etelä-Amerikassa.

Liikevoitto kasvoi vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta

Raisio Chemicalsin liikevoitto oli noin 17,3 milj. euroa (11,9 milj. euroa) viimevuotisen konsernirakenteen mukaan. Kannattavuutta paransi petrokemian raaka-aineiden halpeneminen, kun taas erityisesti päällystysideaineiden heikko menekki pienensi liikevoittoa. Vuoden lopulla Raisio Chemicals myi vähemmistöosuutensa (49 %) Valmet-Raisiosta Metso-konsernille, mikä kasvatti liikevoittoa 4,3 milj. eurolla. Kustannustehokkuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota kaikissa toiminnoissa, ja tehokkuutta parannettiin muun muassa järjeistämällä konttoritoimintoja sekä Amerikassa että Euroopassa.

Tärkkelyssideaineiden myynti lisääntyi Aasiassa ja Venäjällä

Paperiteollisuuden yleinen alavireisyys Euroopassa ja Amerikassa laski tärkkelysten kokonaiskäyttöä vuonna 2001. Hienopaperin kysynnän pienemminen laski erityisesti modifioitujen tärkkelysten myyntiä. Tärkkelysten myynti Suomessa ja muissa Pohjoismaissa väheni selvästi. Tästä huolimatta toimitusten kokonaisvolyyymi säilyi lähes vuoden 2000 tasolla, sillä tärkkelysten käyttö kasvoi Aasiassa ja Venäjällä. Raisio Chemicalsin Pohjois-Amerikan tärkkelysmyynti, joka volyymiltaan on suhteellisen pieni, kehittyi suotuisasti varsinkin kannattavuuden osalta.

Uusien tuotteiden ja tuotekonseptien kehityksessä edistytään merkittävästi varsinkin päällystys- ja pintaliimauksessa. Paperin sisäisen lujuuden lisäämiseen käytettävien ns. massatärkkelysten valikoimaan kehitettiin uudentyypinen tuoteperhe, jonka uskotaan avaavan uusia markkinoita. Merkittävää edistystä tapahtui modifoinnin raaka-aineeksi käytettyjen eri tärkkelyslaatujen soveltavuuskehitystyössä.

EU:n asettaman perunatärkkelyksen tuotantokiintiön yleinen pieneminen ja Suomen kulutukseen nähden pieni kiintiö aiheuttivat Raisio Chemicalsille ongelmia, jotka kuitenkin onnistuttiin ratkaisemaan siirtymällä vaihtoehtoisin tärkkelysraaka-aineisiin. EU:n uusista perunatärkkelyskiintiöistä tehdään päätös vuonna 2002, ja Suomen tavoitteena on nostaa omaa tuotantokiintiötään tasolle, joka paremmin vastaa maan tarvetta.

Tärkkelysvalmistajat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa ovat viime vuosina kärsineet heikokosta kannattavuudesta. Vuoden 2001 aikana näkyi merkkejä siitä, että alalla pyrittiin fuusioiden ja toimialajärjestelyjen kautta parantamaan kannattavuutta. Tärkkelyskysynnän odotetaan vilkastuvan kuluvan vuoden aikana, ja vuodesta 2002 odotetaan kasvun ja kannattavuuden kannalta parempaa kuin vuosi 2001.

Lateksisideaineilla hyvät kasvunäkymät

Raisio Chemicalsilla on vahva asema lateksisideaineiden toimittajana sen perustettua elokuussa 2000 yhteisyrityksen, Latexia S.A:n, ranskalaisen kemian alan yrityksen Rhodian kanssa. Raisio ja Rhodia omistavat kumpikin yhtiöstä 50 prosenttia. Latexia toimii markkinoilla Raisio Chemicalsin muun paperikemikaaliliiketoiminnan kanssa avainasiakastoiminnon välityksellä. Yhtiön tuloslaskelma ja tase yhdistellään Raisio Yhtymän konsernilaskelmiin 50-prosenttisesti riviltä.

Latexian markkinaosuus oli Euroopan paperiteollisuudessa noin 22 prosenttia, ja se on merkittävä lateksisideaineiden toimittaja myös Indonesiassa,

Kiinassa ja Brasiliassa. Pääasiassa paperiteollisuuden huonosta markkinatilanteesta johtuen lateksisideaineiden käyttö laski merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Päällystettyjen paperilaatujen valmistus väheni Euroopassa yli kuusi prosenttia.

Vuoden aikana Latexian kehityspanoksia on suunnattu uuden tuotesarjan kehittämiseen ottaen huomioon sekä pigmentti- että paperiteollisuudessa tapahtuva kehitys. Lisäksi on panostettu valmistusteknologian tehostamiseen sekä tuotteiden riskittömään valmistukseen ja käyttöön. Raisio Chemicals on mukana myös painomenetelmien kehitystyössä, jossa tavoitteena on vähentää orgaanisia liuottimia painotaloissa. Tuotekehitystyötä tehdään paperin painettavuuden varmentamiseksi vesiohenteisilla ja ympäristöystävällisillä liuottimilla. Raisio Chemicals on osallistunut myös uuden päällystysmenetelmän, spray-päällystykseen, kehittämiseen. Spray-päällystys edellyttää uusien sideaineratkaisujen kehittämistä.

Päällystetyn paperin tuotannon arvioidaan kasvavan tulevina vuosina muita paperilajeja nopeammin, mikä kasvattaa lateksisideaineiden kysyntää. Tavoitteena on myös kasvattaa myyntiä Kiinaan.

Erikoiskemikaalien myynti nousi kaikilla markkina-alueilla

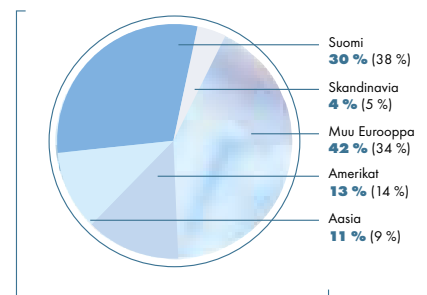
Erikoiskemikaalit koostuvat hydrofobiliimoista, musteenpoistokemikaaleista, Raifix- ja Raibond-polymeereistä sekä päällystykseen lisäaineista. Erikoiskemikaalien myynti kasvoi edelleen kaikilla markkina-alueilla. Maailmanlaajuinen polymeerien kysynnän vuosikasvu on 7 prosenttia. Erityisesti paperikuidun kierrätyskertojen lisääntyessä parempien, lujuutta lisäävien polymeerien tarve kasvaa. Korkea kierrätysaste heikentää paperin ja kartongin lujuusominaisuuksia, jolloin tarvitaan entistä tehokkaampia lujuutta säilyttäviä lisäaineita. Raision ratkaisut lujuuden parantamiseksi ovat markkinoiden kehittyneimpiä ja kattavimpia. Avainasiakkaiden lisääntynyt kierrätyskuidun käyttö Keski-Euroopan tehtailta kasvatti musteenpoistokemikaalien myyntiä Euroopassa 35 prosenttia. Erityisesti Korean yksikkö menestyi uusilla tuotteillaan Aasian markkinoilla.

Hydrofobiliimojen myynti laski 8 prosenttia vuoden 2001 aikana. Kehitys heijastaa yleistä laskusuhdannetta Euroopan ja Pohjois-Amerikan paperiteollisuudessa. Pohjoismaissa myynnin lasku johtuu yleisen laskusuhdanteen lisäksi myös paperilajikohtaisista muutoksista; siirtymisestä vähemmän liimaa vaativiin lajeihin.

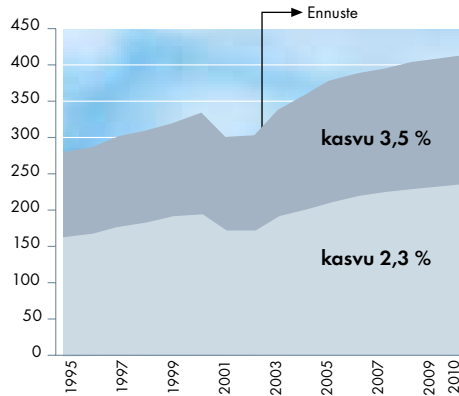
Raisio Chemicalsin avainasiakastoiminnan tavoitteena on tiiviin yhteistyön avulla edistää asiakkaan liiketoimintaa.

Liikevaihdon jakauma maantieteellisten alueiden mukaan

Paperin ja kartongin kysyntä

Milj. tonnia

- Paljon kemikaaleja sisältävät paperilaadut, keskimääräinen vuosittainen kasvu 3,5 %
- Vähän kemikaaleja sisältävät paperilaadut, keskimääräinen vuosittainen kasvu 2,3 %

Paperin ja kartongin kysynnän on ennustettu kasvavan keskimäärin noin 2,8 prosenttia vuosittain. Paljon paperikemikaaleja sisältävien korkealaatuisten paperi- ja kartonkilaatujen ennustetaan kasvavan keskimääräistä enemmän.

Raisio Chemicals tekee valtaosan tutkimus- ja kehitystyöstään yhdessä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Päälystyskoelaitos CTC Raisiossa palvelee paperin päälystykseen liittyvissä koeajoissa. Päälystyskoneen ääressä Ville Kakko.

Vähentyneen myynnin korvasi osittain vakaa kysyntä muualla Euroopassa. Pohjois-Amerikan vähentyneen myynnin taustalta löytyy merkittävä paperituotantokapasiteetin lasku, erityisesti Yhdysvalloissa. Kehityssuunta Aasian alueella osoitti sen sijaan 11 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna, mikä johtui Aasian alueen talouden vahvistumisesta ja erityisesti paperiteollisuuden investoinneista Kiinassa.

Ranskassa, Toulousessa sijaitseva AKD-vahatehdas kärsi huomattavia aineellisia vahinkoja viime syyskuussa sen läheisyydessä sijaitsevan, lannoitteita valmistavan tehtaan räjähdyksessä. Tämä väliaikainen tuotannon keskeytys on vaikuttanut vain vähäisesti Raisio Chemicalsin toimintoihin. Tehtaan on kaavailtu käynnistävän tuotantonsa jälleen vuoden 2002 ensimmäisten kuukausien aikana. Vakuutusurva kattaa nykyisten arvioiden mukaan keskeytys- ja omaisuusvahingot.

Lisääntyvä tarve yhä vaativimpiin paperin funktionaalisiin ominaisuuksiin, kuten esimerkiksi parempi nelivärioffset-painettavuus monissa alkujaan liimatommassa paperilaaduissa, tarjoavat rohkaisevia kasvunäkymiä lähivuosille. Uudet monifunktionaaliset polymeerit on kehitetty täyttämään juuri nämä erityistarpeet.

Avainasiakastoiminta palvelee yhä kansainvälisempää paperiteollisuutta

Raisio Chemicalsin avainasiakastoiminnan tarkoituksena on entistä kattavammin ja tehokkaammin palvella tuotteilla, palveluilla ja tuotekehitystoiminnalla yhä kansainvälisempää paperiteollisuutta. Avainasiakastoiminnossa on erityisesti keskitytty ymmärtämään paperiteollisuuden ja yksittäisten asiakkaiden tarpeita luomalla entistä tehokkaampia väyliä uusien teknologisten ratkaisujen kehittämiseksi ja laajentamiselle.

Vuoden 2001 aikana Raisio Chemicals on jatkanut panostuksiaan asiakaspalveluun ja asiakassuhteiden vahvistamiseen. Erityistä huomiota on kiinnitetty henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja kokemuspäiriin laajentamiseen yrityksen sisällä. Pystyäkseen koordinoitusti vastaamaan johtavien paperinvalmistajien tarpeisiin Raisio Chemicals ja Latexia ovat perustaneet yhteiset avainasiakastiimit. Samalla Raisio Chemicalsin palvelua ja teknologioita on vahvistettu. Avainasiakastiimien toimintaa on laajennettu kattamaan myös Pohjois-Amerikka vastauksena asiakasteollisuuden tarpeiden globalisoitumiseen.

Tutkimus- ja kehitystoimintaa yhdessä asiakkaiden kanssa

Raisio Chemicals käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan 12,0 milj. euroa

(11,8 milj. euroa), joka on noin 3,3 prosenttia toimialaryhmän liikevaihdosta. Raisio Chemicalsilla on myös teknologiatuottoja noin 2 milj. euroa, jotka koostuvat pääosin tutkimus-, analyysi- ja koeajopalveluiden myynnistä. Valtaosa tutkimus- ja kehitysprojeekteista tehdään yhdessä avainasiakkaiden ja muiden paperi- ja kartonkiteollisuuden yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyöstä voidaan mainita vuonna 2001 perustettu materiaalien pintatutkimuskeskus Top Analytica Oy Ab, jonka perustajaosakkaisiin kuuluu Raisio Chemicalsin lisäksi paperi- ja paperikoneyrityksiä sekä tieteellisiä tutkimusyhteisöjä.

Tutkimus- ja kehitystoimintaa tehdään kolmessa laitoksessa Raisiossa sekä paikallisissa kehityskesköksissä Blackburnissa Iso-Britanniassa, Burlingtonissa Kanadassa ja Cheonanissa Etelä-Koreassa. Lisäksi Latexia S.A:lla on kehitysyksiköt Suomessa ja Ranskassa. Raisio Chemicalsin 75-prosenttisesti omistama päälystyskoelaitos CTC Raisiossa lisäsi kapasiteettiaan siirtymällä kahteen vuoroon vuoden 2001 alussa.

Tuotteiden kehittämisessä Raisio Chemicals suosii uusiutuvia, ympäristömyönteisiä raaka-aineita ja prosessivaihtoehtoja. Uusien tuotteiden kehittämisen painopiste on polymeerisissä ratkaisuissa, koska ne sopivat lujuusominaisuuksiensa puolesta hyvin paperinvalmistukseen.

Korkealaatuiset tutkimuskeskukset, hyvä tutkimus- ja kehitysoaaminen sekä paperikemian tuntemus ovat Raisio Chemicalsin vahvuuksia. Raisio Chemicals on arvostettu kumppani avainasiakkaiden luottamuksellisissa kehitys- ja investointihankkeissa, joissa tarvitaan laajaa paperikemian osaamista.

Investoinnit lähinnä korvausinvestointeja

Investoinnit, 16,5 milj. euroa (30,5 milj. euroa), muodostuivat lähinnä korvaus- ja tehostamisinvestoinneista. Suurimmat laajennusinvestoinnit olivat Raisio Francen tuotantolinjan kapasiteetin nosto Toulousessa kesällä 2001 sekä Latexian kolmannen reaktorinlinjan valmistuminen Kaipiaisiin.

Merkittävistä investoinneista voidaan mainita myös Lapuan perunatärkkelytuotannon modernisoinnin aloittaminen ja Raisio Belgiumin jätevesipuhdistamoinvestointi.

Tavoitteena tuloksellisesti parempi vuosi

Kuluvasta vuodesta odotetaan tuloksellisesti vuotta 2001 parempaa. Paperikemikaalien myynnin arvioidaan kasvavan loppuvuotta kohti. Erityisesti päälystetyn paperin ja sen myötä päälystyskemikaalien kysynnän ennakoitua piristyvän. Euroopan ja Amerikan toimintojen kustannussäästötoimet parantavat edelleen kannattavuutta.

Raisio Chemicalsin voimakkaan kasvun strategia perustuu orgaanisen kasvun ohella yritysostoihin. Vaihtoehtojen kartoitus on käynnissä ja ensimmäisiä tuloksia odotetaan vuoden 2002 aikana. Raisio Chemicals pyrkii ensisijaisesti vahvistamaan

asemaansa paperiteollisuuden sideaine- ja erikoiskemikaaleissa ja tavoittelee johtavaa asemaa funktionaalisten paperikemikaalien toimittajana.

Lateksisideaineita käytetään korkealaatuisen päällystetyn paperin valmistukseen parantamaan paperin ulkonäköä, painojälkeä ja luettavuutta. Päällystetyn paperin tuotannon arvioidaan kasvavan muita paperilatuja nopeammin.

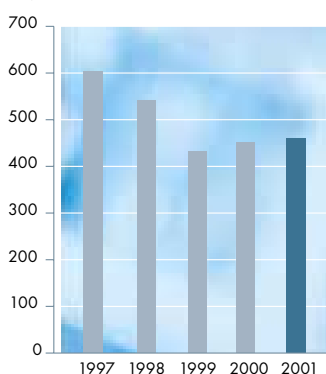
TUOTTEET	MARKKINA-ASEMA	RESURSSIT
TÄRKKELYSSIDEAINEET 38 % Raisio Chemicalsin liikevaihdosta		
<ul style="list-style-type: none"> - käytetään paperin ja kartongin valmistuksessa - parantavat paperin ja kartongin sisäistä lujuutta, pintalujuutta sekä painettavuutta - pääasialliset käyttökohteet ovat paperikoneen märkäosa, pintaliimausyksikkö ja päällystyskone - modifiointiteollisuuden monipuolinen raaka-ainepohja koostuu peruna-, vehnä-, ohra- ja tapiokatärkkelyksistä 	<ul style="list-style-type: none"> - vahva markkina-asema Pohjoismaissa, joissa Raision osuus paperiteollisuuden käyttämistä tärkkelyksistä on noin 30 % - vastaava markkinaosuus Euroopassa noin 12 % sekä maailmanlaajuisesti noin 7 % - yksi maailman johtavista kationisten tärkkelysten toimittajista paperiteollisuudelle 	<ul style="list-style-type: none"> - tuotantoa Suomessa, Belgiassa, Yhdysvalloissa, Indonesiassa ja Thaimaassa - oma kationisointikemikaalituotanto
LATEKSISIDEAINEET 25 % Raisio Chemicalsin liikevaihdosta		
<ul style="list-style-type: none"> - käytetään paperin ja kartongin päällystykseen - parantavat merkittävästi paperin ulkonäköä, painojälkeä ja luettavuutta sekä vähentävät painovärien käyttöä - parantavat painokoneiden ajettavuutta - paperin päällystäminen säästää puukuitumateriaaleja 	<ul style="list-style-type: none"> - päällystyslateksien osuus Euroopan markkinoista on 22 % - merkittävä osuus Indonesiassa ja Brasiliassa, myynti kasvaa Kiinassa - paperin päällystykseen arvioidaan lisääntyvän noin 5 % vuosittain - maailmanmarkkinat ovat noin kaksi miljardia euroa 	<ul style="list-style-type: none"> - yhteisyritys Latexialla omat tehtaat Suomessa, Ruotsissa ja Itävallassa - Rhodian sopimussuhteisia valmistuspaikkoja Ranskassa, Saksassa, Espanjassa, Indonesiassa ja Brasiliassa - päällystyskoelaitos CTC Raisiossa
ERIKOISKEMIKAALIT 37 % Raisio Chemicalsin liikevaihdosta		
Hydrofobiliimat		
<ul style="list-style-type: none"> - säätelevät vesipohjaisten nesteiden imeytymistä paperiin ja kartonkiin - parantavat paperin painettavuutta ja pakkauskartongin laatua - paperiteollisuus käyttää useita erilaisia liimausteknologioita, ja Raisio Chemicals pystyy tarjoamaan minkä tahansa näistä konsepteista 	<ul style="list-style-type: none"> - osuus maailmanmarkkinoista 10 %, Euroopan markkinoista 18 % - markkinajohtaja Suomessa, Kolumbiassa, Ranskassa, Indonesiassa, Portugalissa ja Iso-Britanniassa - hyvin kehittyneet maailmanlaajuiset markkinat, joiden vuosikasvu yli 5 % 	<ul style="list-style-type: none"> - tuotantolaitokset Euroopassa (7), Pohjois-Amerikassa (3), Etelä-Amerikassa (1) ja Aasiassa (3)
Erikoispolymeerit		
<ul style="list-style-type: none"> - käytetään paperin ja kartongin laadun parantamiseen ja valmistusprosessien tehostamiseen 	<ul style="list-style-type: none"> - osuus maailmanmarkkinoista 4 %, Euroopan markkinoista 10 % - markkinaosuus avainasiakkaissa yli 40 % - myyntiä kaikilla markkina-alueilla - kokonaismarkkinoiden kasvu 7 % vuodessa, Raision myynnin kasvu 20-30 % viimeisen 5 vuoden aikana 	<ul style="list-style-type: none"> - tuotantolaitokset Euroopassa (3), Aasiassa (1) ja Amerikassa (1)
Musteenpoistokemikaalit		
<ul style="list-style-type: none"> - käytetään keräyspaperin siistäykseen 	<ul style="list-style-type: none"> - osuus maailmanmarkkinoista 5 %, Euroopan markkinoista 10 % - markkinaosuus avainasiakkaissa yli 40 % - Raision myynnin kasvu 35 % vuonna 2001 	<ul style="list-style-type: none"> - tuotantolaitokset Euroopassa (2) ja Amerikassa (2)
Päällystykseen lisäaineet		
<ul style="list-style-type: none"> - käytetään paperin ja kartongin päällystykseen - parantavat päällystyskoneiden ajettavuutta - antavat paperille erikoisominaisuuksia 	<ul style="list-style-type: none"> - markkinajohtaja päällystykseen liukuaineissa Suomessa - paperin päällystykseen arvioidaan lisääntyvän noin 5 % vuosittain 	<ul style="list-style-type: none"> - tuotantolaitos Suomessa - päällystyskoelaitos CTC Raisiossa

RavintoRaisio hyödyntää jalostusketjun synergiaedut

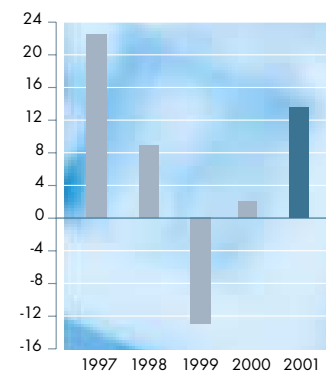
Liikevaihto

Milj. euroa

Liiketulos

Milj. euroa

Sekä liikevaihto- että liiketuloslukuihin on lisätty Raisio Chemicals -toimialaryhmästä siirretyn viljatärkkelysliiketoiminnan luvut.

RavintoRaision toiminta-ajatuksena on viljan ja öljykasvien jalostusketjun hallinta jäljitettävästi jyvistä elintarvikkeiksi, muun elintarviketuotannon raaka-aineiksi ja rehuiksi. Tavoitteena on viljan ja öljykasvien luonnonmukainen ja tehokas hyödyntäminen jalostusketjussa siten, että kasviperaisten raaka-aineiden hyvät ominaisuudet säilyvät ja niiden sivujakeet hyödynnetään. Kaikessa toiminnassa lähdetään asiakkaiden ja kuluttajien tarpeista.

RavintoRaisio nostaa viljan ja öljykasvien jalostusarvoa

RavintoRaisio -toimialaryhmä muodostettiin vuoden 2001 lopulla. Siihen kuuluvat elintarviketeollisuus (mylly-, margariini-, ruokaperunaliiketoiminnat), rehu- ja mallastoimialat sekä viljatärkkelysliiketoiminta. Toimialojen yhdistämisellä pyritään hyödyntämään jyvän jalostusketjun synergiaedut mahdollisimman tehokkaasti. Esimerkiksi öljykasvin siemenistä erotetaan öljy elintarviketeollisuutta varten ja rouhe käytetään rehuteollisuuden tuotteisiin. Viljan ja öljykasvien siementen laaja käyttö jalostuksessa antaa myös hyvät edellytykset raaka-aineen tehokkaalle hankinnalle ja sopimusviljelylle.

RavintoRaision vahvuuksia ovat hyvä markkinatuntemus, toiminnan korkea laatu ja ammattitaitoinen henkilöstö, mikä mahdollistaa viljan ja öljykasvien jalostusarvon nostamisen entisestään.

Elintarviketoimiala hyödyntää yhteisiä resursseja

Elintarviketoimiala muodostettiin vuoden 2001 alussa yhdistämällä Raisio Yhtymän margariini-, mylly- ja ruokaperunaliiketoiminnat. Tavoitteena on parantaa selkeästi tuottavuutta ja kannattavuutta hyödyntämällä tehokkaammin muun muassa myynnin, markkinoinnin ja tuotekehityksen resursseja. Kasviperaisten elintarvikkeiden käytön kasvu ja tuotannon synergiat antavat hyvät edellytykset elintarviketoimialan suotuisalle kehittämiselle. Vilja- ja kasvirasvaosaamisen yhdistäminen luo kiinnostavia mahdollisuuksia kehittää uusia tuotteita yhdistämällä kasviperaisten tuotteiden hyviä ravitsemusominaisuuksia – esimerkiksi öljykasvien tyydyttymättömät rasvahapot ja viljan kuidut.

Elintarviketoimialan liikevaihto vuonna 2001 oli 264,5 milj. euroa (284,0 milj. euroa). Liikevaihdon pieneneminen johtui ennen kaikkea Venäjälle suuntautuneen margariiniviennin merkittävästä

vähenevästä. Kannattavuussyistä luovuttiin myös eräistä private label -tuotteista osana jauhatuskapasiteetin keskittämistä.

Elintarviketoimialan liikevoitto, 4,4 milj. euroa (-0,3 milj. euroa), oli selkeästi parempi kuin vuotta aiemmin. Liiketulos sisältää Tuoppi- ja Vitanova -tuotemerkkien myynnistä saadun kertaluonteisen tuoton.

Toiminnan tehokkuutta parannettiin ja kustannussäästöjä haettiin muun muassa organisaatio- muutoksilla ja karsimalla tuotemerkkien määrää. Toimenpiteiden tulosvaikutukset näkyvät vuodesta 2002 lähtien.

Elintarviketoimialan lähitulevaisuuden haasteena on varautuminen entisestään kovenevaan kansainväliseen kilpailuun, tuotteiden korkean laadun säilyttäminen ja tuotokunnan terävöittäminen. Maukkailla, terveellisillä, kasviperäisillä ja helpokäyttöisillä perus- ja erikoiselinain- tuotteilla on hyvät mahdollisuudet saada entistä suurempi osuus ruuan kokonaiskulutuksesta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi myös markkinointiviestintää terävöitetään ja yhtenäistetään.

Myllyliiketoiminta

Raisio Yhtymän mylly-yhtiön, Melia Oy:n, liikevaihto pieneni vajaat 7 prosenttia ja oli 74,4 milj. euroa (79,7 milj. euroa). Liikevoitto kuitenkin parani selvästi. Myllyliiketoiminnan kustannustehokkuutta parannettiin ja kapasiteetin käyttöastetta nostettiin sulkemalla Hämeenlinnan mylly vuoden alussa. Jauhatus Hämeenlinnassa loppui huhtikuussa, jolloin pääosa vehnän jauhatuksesta siirtyi Raision ja rukiin jauhatukseen Nokian toimipisteeseen.

Suomen vähittäiskauppatuotteiden kokonaismarkkinat kasvoivat hiutale-, pasta- ja riisituoteryhmissä. Hiutaletuoteryhmän hyvä markkinaosuus säilyi, mutta vähittäiskaupoissa myytävien vehnäjauhojen ja pastojen markkinaosuutta menetettiin hieman. Pastojen ja riisien markkinaosuutta pienensi erityisesti tuonnin kasvu.

Merkittävä avaus Ruotsin markkinoille oli Cerealia Ab:n kanssa solmittu yhteistyösopimus riisituotesarjan toimittamisesta ruotsalaiselle KF-kaupparetjulle. Riisinhionnan ja -pakkaamisen kehittäminen mahdollistaa erikoisriisien myynnin jatkossa myös Suomessa.

Myllyteollisuuden raaka-ainehinnat kohosivat vuoden 2001 aikana, mikä asettaneekin erityisen

haasteen tuloksen tekemiselle. Myllyliiketoiminnan tuloksen odotetaan kuitenkin paranevan vuonna 2002 lähinnä kapasiteetin korkeamman käyttöasteen ansiosta.

Margariiniliiketoiminta

RavintoRaision margariiniliiketoimintaan kuuluu kolme tulosyksikköä: Raision Margariini Suomessa, Carlshamn Mejeri Ruotsissa ja Raisio Polska Foods Puolassa. Margariiniliiketoiminnan liikevaihto supistui yli 8 prosenttia 162,6 miljoonaan euroon (177,3 milj. euroa). Liikevoitto jäi hieman edellisvuotta alhaisemmaksi.

Raision Margariinin liikevaihto laski 67,7 milj. euroon (77,8 milj. euroa). Liikevaihdon selvästä laskusta huolimatta Raision Margariini onnistui saavuttamaan lähes saman liikevoittotason kuin edellisvuonna.

Merkittävin liikevaihdon pienenemiseen vaikuttanut tekijä oli margariinin viennin väheneminen Venäjälle. Kilpailu Venäjän elintarvikemarkkinoilla on kiristynyt, kun suurimmat eurooppalaiset kilpailijat ovat perustaneet sinne omia tehtaitaan. Samaan aikaan paikallisten margariinimerkkien asema on vahvistunut. Keväällä käyttöön otettu viennin jakelujärjestelmä ei toiminut odotetusti, ja myös Venäjän viranomaisten asettama meijerituotteiden tuontikielto supisti margariinin vientiä. Toinen merkittävä syy Raision Margariinin liikevaihdon pienenemiseen oli kaupan keskusliikkeiden omien merkkien tuonnin lisääntyminen Suomessa.

Suomen margariinimarkkinat säilyivät edellisvuoden tasolla lukuun ottamatta terveysvaikutteisia ja juoksevia margariineja, joiden osuus kasvoi selvästi. Vuoden 2001 aikana terveysvaikutteisten margariinien myynti Suomessa on lisääntynyt arvoissa mitattuna lähes 50 prosenttia. Benecol-tuotteiden myynti vuonna 2001 oli yli puolet kokonaismarkkinoista. ACNielsenin ScanTrack-tutkimuksen mukaan suomalaisen Benecol-margariinin markkinaosuus terveysvaikutteisissa margariineissa vuonna 2001 oli arvoissa mitattuna 61,1 prosenttia, kun kilpailevan englantilaisvalmisteen markkinaosuus oli 38,9 prosenttia.

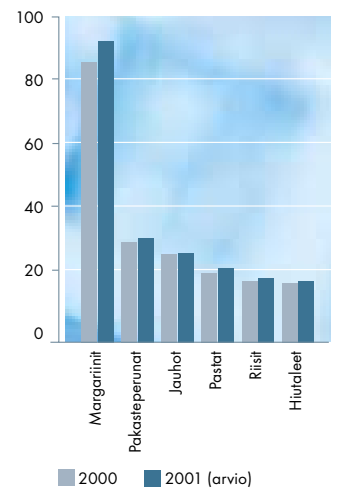
Carlshamn Mejerin liikevaihto oli 64,2 milj. euroa (71,0 milj. euroa) ja liiketulos edelleen tappiollinen. Vaikka yhtiön liikevaihto laski, pysyivät toimitusmäärät lähes samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Tämä johtuu private label -tuotteiden osuuden kasvusta ja oman tuotemerkin menekin pienentymisestä. Liikevaihtoa pienensi myös viennin vähene-

Elintarviketoimiala kehittää viljasta maukkaita, terveellisiä, turvallisia ja helpokäyttöisiä tuotteita.

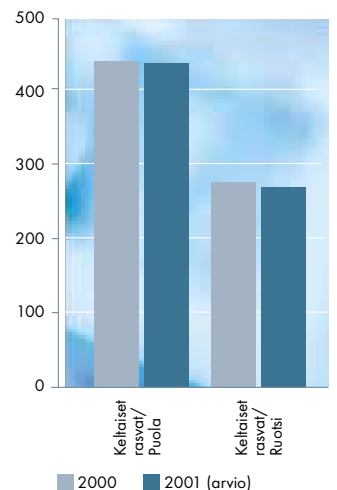
Suomen vähittäiskaupamarkkinat

Milj. euroa

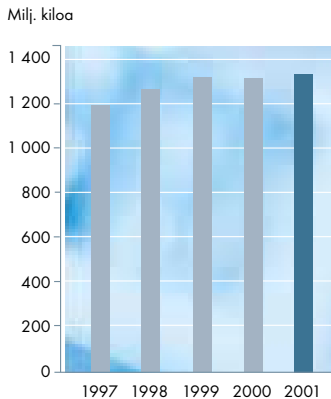

Ruotsin ja Puolan vähittäiskaupamarkkinat

Milj. euroa

Teollisten rehuseosten käyttö Suomessa

minen. Markkinatilanne Ruotsin ravintorasva-markkinoilla on vaikea, sillä markkinavolyymi pieneni vuonna 2001 kokonaisuudessaan 4,2 prosenttia ja arvossa mitattuna 2,3 prosenttia.

Raisio Polska Foodsin liikevaihto oli 35,0 milj. euroa (33,7 milj. euroa). Hintakilpailu markkinoilla jatkui kireänä. Vahvan markkina-aseman tuoma etu näkyy liikevoitossa, joka parani selvästi vuoteen 2000 verrattuna. Markkinointipanostukset keskitettiin Masmix-tuotemerkkiin, jonka markkina-asema vahvistui entisestään Puolan margariinimarkkinoilla. Raisio Polska Foods toi toukokuussa markkinoille edulliseen hintaluokkaan sijoittuvan Kaja-margariinin ja vuoden vaihteessa Benecol-margariinin.

Kilpailu margariinimarkkinoilla on edelleen kiristymässä lähinnä Keski-Euroopassa olevan merkittävän ylikapasiteetin johdosta. Vuoden 2001 lopulla käynnistettiin erilliselvitys margariiniliiketoiminnan kehittämiseksi ja erityisesti Ruotsin tulosyksikön tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseksi. Tällä hetkellä sekä Suomessa että Ruotsissa margariinitehtaiden kapasiteetin käyttöaste on alhainen.

Margariinituotteiden kilpailukyvyyn ja liiketoiminnan kannattavuuden odotetaan paranevan tulosyksiköiden toimintojen läheisemmän integroinnin ansiosta. Margariiniliiketoiminnan tulospäätökset ovat suotuisimmat kuin vuonna 2001.

Ruokaperunaliiketoiminta

Ruokaperunaliiketoiminnan liikevaihto oli 26,6 milj. euroa (26,9 milj. euroa). Tulospäätös oli positiivinen, vain pakasteperunan myynti vähittäiskaupoille aiheutti ongelmia.

Raisiolla on yli 35 prosentin markkinaosuus suomalaisista perunajalostemarkkinoista. Vihannissa sijaitsevassa tuotantolaitoksella käsiteltiin vuonna 2001 noin 65 miljoonaa kiloa perunaa, mikä on yli 60 prosenttia Suomessa jalostetusta ruokateollisuusperunasta. Vientimaista tärkeimmät ovat Englanti ja Ruotsi, mutta viennin osuus kokonaistuotannosta on vielä vähäinen.

Perinteisten ranskanperunoiden ja peruna-hiutaleiden rinnalle on kehitetty entistä helpokäyttöisempiä ja pidemmälle jalostettuja tuotteita sekä suurtilousetta vähittäiskaupamarkkinoille, muun muassa viime vuonna lanseeratut Mestari-valmisateriat. Perunalastu-tuotannosta luovuttiin marraskuussa.

RavintoRaisio, Vihannin kunta ja Euroopan Sosiaalirahasto (ESR) käynnistivät vuoden 2001 alussa perunan sopimusviljelyä kehittävän projektin. Sen tavoitteena on pohjoissuomalaisen elintarvikkeiden kilpailukyvyyn säilyttäminen ja parantaminen kansainvälisillä markkinoilla kansainväliset ja kansalliset laatu- ja ympäristöseikat huomioon ottaen.

Markkinoilla tapahtuvat muutokset tulevat edelleen kiristämään kilpailua vuoden 2002 aikana. Perunajalosteiden ja valmisruokakomponenttien markkinat kasvavat kuitenkin selvästi. Kannattavuuden parane- misesta huolimatta tulos jäänee vuoden 2001 tasolle, koska viime vuoden tulos sisältää tuotemerkkien myynnistä johtuvia kertaluonteisia tuottoja.

Rehutoimialan liikevaihto kasvoi ja tulos parani

RavintoRaision rehutoimialaan kuuluvat maatala- ja kalanrehuja valmistava Rehuraasio Oy, kasviöljyjä ja valkuaisrouheita valmistava kasviöljyliiketoiminta sekä turkisrehuja valmistava Monäs Feed Oy Ab.

Rehutoimialan liikevaihto kasvoi noin 16 prosenttia 161,4 milj. euroon (139,0 milj. euroa). Kasvu johtui lisääntyneistä rehutoimituksista sekä kotimaassa että viennissä. Liikevoitto oli 8,6 milj. euroa (3,8 milj. euroa). Tulosta paransivat tuotantomäärien kasvu sekä toiminnan tehostuminen kaikilla osa-alueilla. Kotimaan maatala- ja kalanrehujen lisäksi erityisen myönteisesti kehittyi vienti Venäjälle. Tähän vaikuttivat Venäjän parantunut taloudellinen tilanne sekä teollisten rehujen käytön lisääntyminen.

Kasviöljyliiketoiminnan kannattavuus parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kannattavuutta paransivat lisääntynyt jalostusmäärä ja puristusmarginaalin nousu. Keskeinen syy korkeampaan puristusmarginaaliin on kysynnän siirtyminen kasvisperäisiin valkuaisraaka-aineisiin. Toistaiseksi rehutoimiala on pystynyt varmistamaan perinteisen eli ei-geeni-muunnellun soijan saatavuuden, mutta jatkossa tilanne vaikeutuu ja kustannukset perinteisen soijan käytöstä nousevat.

Turkiselinkeinossa eletään korkeasuhdannetta, mikä heijastui myönteisesti Monäs Feedin toimintaan ja tulokseen.

Suomen maatalarehujen kokonaismarkkinat kasvoivat hieman edellisuoteen verrattuna. Tuotantosuunnittain selvää kasvua oli lihapiikarjan rehuissa. Kanan-, sian- ja naudanrehujen sekä kotimaan kalanrehujen tuotantomäärät säilyivät edellisuoden tasolla. Naudanrehujen osuus teollisten rehujen

*Rehutoimiala toi vuoden 2001 aikana markkinoille täysin uuden-
tyyppisen Creep Feeding -ruokinta-
ohjelman porsaille.*

kokonaismäärästä on yli puolet. Raison rehutoimialan markkinaosuus säilyi edellisvuoden tasolla.

Suomen ensimmäinen nautan BSE-tautitapaus todettiin joulukuussa. Se aiheutti teurastettujen nautojen tarkastusvelvoitteen moninkertaistumisen ja sitä kautta lisäkustannuksia ruokaketjulle. Tapaus ei kuitenkaan heijastunut merkittävästi nautanlihan kulutukseen.

Kotieläintuotannon rakennekehitys eteni edelleen voimakkaasti. Kotieläintilojen lukumäärä on laskenut noin 30 000 tilaan, mutta kokonaistuotanto on hieman kasvanut. Tiloilla tehdyillä investoinneilla varmistetaan sekä kotieläintuotannon kilpailukyky että kannattavuus. Voimakas rakenteellinen muutos edellyttää myös rehuteollisuudelta jatkuvaa tuotteiden, ruokintaratkaisujen ja toimintatapojen kehittämistä.

Teollisten rehujen kokonaisvalmistus säilynee vuonna 2002 vähintään vuoden 2001 tasolla. Myös Venäjän viennin odotetaan edelleen kehittyvän myönteisesti. Kotimaisen sadon määrä ja laatu vaikuttavat jatkossakin rehuteollisuuden toimintaan, vaikka teollinen rehu onkin vakiinnuttanut asemiaan ruokintaratkaisussa kotieläintilojen koon kasvun myötä ja siten pienentänyt sadon vaikutusta rehujen käyttöön.

Suomen alhainen, rypsiin perustuva valkuaisomavaraisuus tekee rehuteollisuuden riippuvaiseksi valkuaisraaka-aineiden tuonnista. Näiden raaka-aineiden vaikeasti ennustettavat maailmanmarkkinahinnat vaikuttavat merkittävästi rehuseosten hinnoitteluun ja toiminnan kannattavuuteen. Vuoden 2002 suurimmat epävarmuustekijät liittyvätkin juuri soijan ja kalajauhon hintoihin ja saatavuuteen. Raison rehutoimialan tulosnäkymät vuodelle 2002 ovat kuitenkin vuoden 2001 tasolla.

Mallastoimialan tulos parani

Mallastoimialan liikevaihto oli 30,7 milj. euroa (28,3 milj. euroa). Toimialan liikevoitto, 2,4 milj. euroa (0,4 milj. euroa) oli selvästi edellisvuotta parempi, vaikka toimitusmäärät pysyivätkin ennallaan. Tuloksen paranemiseen vaikuttivat kysynnän ja tarjonnan tasapaino sekä maltaan markkinahinnan nousu vuoteen 2000 verrattuna. Lisäksi ulkomaisen raaka-aineen osuus jalostuksesta oli merkittävästi pienempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Maltaan myyntimäärästä kotimaan osuus oli 21 prosenttia. Suurimmat vientimaat olivat Venäjä ja Baltian maat. Mallasta vietiin myös Ukrainaan, Valko-Venäjälle ja Norjaan.

Kotimaisen mallasohran korkea proteiinipitoisuus ja huono käsittelykestävyys pitkissä toimitusketjuissa aiheuttivat laatuongelmia.

Mallastoimialan markkinanäkymät vuodelle 2002 ovat positiiviset. Kotimaassa maltaan kulutus pysyy edellisvuosien tasolla. Tuontimaltaan osuus on laskemassa, ja Raison kotimaan mallastoimitukset tulevat nousemaan vuoden 2001 tasosta.

Lähimarkkinoista etenkin Venäjällä ennakoidaan oluen kulutuksen edelleen nousevan yli 10 prosenttia vuonna 2002. Venäjän mallastamokapasiteetin lisäys ei edelleenkään tule kattamaan kysynnän kasvua, ja tuontitarve saattaa nousta yli 600 miljoonaan kiloon eli noin 40 prosenttiin kokonaistarpeesta. Kiristynyt kilpailu saattaa kuitenkin aiheuttaa hintapaineita. Virossa oluen kulutus on hieman laskenut, mutta Latviassa ja Liettussa kokonaiskysyntä nousee noin 3 – 5 prosenttia vuodessa.

Vuoden 2001 mallasohrasadon laatu oli ongelmallinen korkeasta proteiinipitoisuudesta johtuen. Tämä lisää tarvetta mallasohran tuontiin ja heikentää näin mallastoimialan tulosnäkymiä vuoteen 2001 verrattuna.

Viljatärkkelysliiketoiminta laajentaa liiketoimintaansa

Viljatärkkelysliiketoiminta tuottaa vehnätärkkelystä Raisio Chemicalsille jatkojalostettavaksi paperiteollisuuden käyttöön sekä sivutuotteina vehnägluteenia ja -siirappia elintarviketeollisuuteen ja rehujakeita rehuteollisuuden raaka-aineiksi.

Viljatärkkelysliiketoiminnan liikevaihto oli 19,7 milj. euroa (18,8 milj. euroa). Viennin osuus liikevaihdosta oli 23 prosenttia. Liiketulos oli edellisen vuoden tasolla ja tappiollinen. Tappiolliseen tulokseen vaikuttivat pääasiassa tuotteiden ja raaka-aineen heikko hintasuhte, alhainen kapasiteetin käyttöaste ja kahden viime vuoden aikana kohonneet energiakustannukset.

Vuonna 2001 viljatärkkelysliiketoiminta jalosti 79 miljoonaa kiloa vehnää. Tärkkelystehtaan kapasiteetti ei ollut täydessä käytössä johtuen pääasiassa vehnätärkkelyksen menekkevaikeuksista.

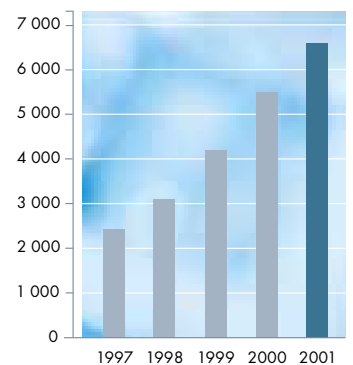
Kannattavuuden parantamiseksi on viljatärkkelysliiketoiminnassa panostettu sivutuotteiden jalostusasteen nostamiseksi. Panimosiirappia markkinoidaan lähinnä Suomen ja Baltian panimoille. Myynti

Mallastoimialan markkinanäkymät ovat hyvät, sillä oluen kulutuksen on ennustettu lisääntyvän toimialan tärkeimmillä vientimarkkinoilla Venäjällä ja Baltian maissa.

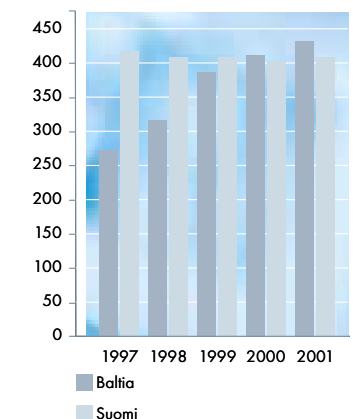
Oluen kulutus Venäjällä

Milj. litraa

Oluen kulutus Baltiassa ja Suomessa

Milj. litraa

on kasvanut tasaisesti ja kasvun uskotaan jatkuvan myös vuonna 2002. Uutena tuotteena aloitettiin beta-amylaasientsyymien valmistus. Varsinainen tuotanto ja markkinointi aloitetaan vuoden 2002 alkupuolella. Näiden toimenpiteiden takia kannattavuuden odotetaan paranevan vuonna 2002, mutta tuloksen jäävän edelleen lievästi tappiolliseksi.

Tutkimus ja kehitys painopistealueena

Tutkimus- ja kehitystoiminta on yksi RavintoRaision painopistealueista. Toimialaryhmän tutkimus- ja kehitysmenot olivat noin 4 milj. euroa (3,5 milj. euroa). Elintarviketoimialan tutkimustoiminnassa paneuduttiin viime vuonna erityisesti pidemmälle jalostettujen tuotteiden kehittämiseen sekä terveellisten ominaisuuksien selvittämiseen hiilihydraatti- ja rasvapohjaisissa elintarvikkeissa. Markkinoille tuotiinkin runsaskuituisia viljat tuotteita, kuten Torino Vehnänalkio Plus ja Tumma Nalle -pastat. Hyviä esimerkkejä asiakaslähtöisestä tuotekehityksestä olivat myös vuoden 2001 aikana markkinoille tuodut täydennykset Helppo Sunnuntai -tuoteperheeseen, Laktoositon Kevyt Keiju sekä myös vähälaktoosisiksi muutetut tuorejuustontyyppiset tuotteet. Vuoden 2002 alussa markkinoille tuotiin soijapohjaiset Beneviva-tuotteet. Myöhemmin kuluvan vuoden aikana aloitetaan basmati- ja jasmiiniriisien myynti kotimaan vähittäiskauppaan.

Vuoden Suomalainen Elintarvike -kilpailussa Elovena Hetki -puuroainekset voittivat vähittäiskauppatuotteiden viljapohjaisten tuotteiden sarjan ja runsaskuituisten pastojen perhe koko suurtaalous-tuotteiden sarjan. Suomen markkinoille tuotujen monien uutuustuotteiden lisäksi elintarviketoimialalla on käynnissä lukuisia tuotekehitysprojekteja, jotka toteuttavat viimeisimpiä ravinto-suosituksia.

Rehutoimialan tutkimuksen ja tuotekehityksen painopiste on edelleen hankkeissa, joilla haetaan ravinteiden, erityisesti valkuaisen, hyväksikäytön tehostamista ja kotieläintuotteiden ravitsemuksellisen laadun parantamista.

Toimiala toi vuoden aikana markkinoille useita uusia tuote- ja ruokintaratkaisuja sekä niihin liittyviä ruokintaoppaita. Tärkeimpiä uutuuskonsepteja olivat säilörehun sulavuuteen eli D-arvoon perustuva tiivisteruokinta naudoille ja täysin uudentyyppinen täydennysrehu Baby-Starter ja siihen liittyvä Creep Feeding -ruokintaohjelma porsastuotantoon. Siipikarjalle tehtiin uudet Jyvämore-rehuseokset. Kalanrehusektorilla aloitettiin siian kasvatuksen kehittämiseen tähtäävä tutkimus yhdessä kalatalouselinkeinon kanssa.

Investoinnit kohdistuivat elintarvike- ja rehutoimialoille

RavintoRaision investoinnit olivat noin 11 milj. euroa (12,3 milj. euroa). Elintarviketoimialan merkittävin investointi oli Raision yksikön riisin hionta- ja pakkauslinjojen uudistaminen sekä Nokian yksikön lesekotelolinjan rakentaminen. Ruokaperunateollisuuden investoinnit kohdistuivat hiutalelinjan tehokkuuden parantamiseen sekä annosperunatehtaan suurtaalouspakkauksien käsittelyn tehostamiseen.

EU:n komissio päätti vuoden 2001 alussa, että kalajauhon käyttö rehuraaka-aineena on sallittua vain laitoissa, jotka ovat täysin erillisiä nautojen rehuseoksia valmistavista yksiköistä. Päätös edellytti mittavia investointeja, jotka toteutettiin kevään aikana. Myös kuljetusten osalta toteutettiin sama eriyttäminen, mikä osaltaan nosti kustannuksia.

Tavoitteena liikevaihdon kasvattaminen ja kannattavuuden parantaminen

RavintoRaision tavoitteena on olla markkinajohtaja valituilla markkinasegmenteillä. Suomessa RavintoRaisio on jo tietyillä osa-alueilla selkeä markkinajohtaja. Itämeren ympäristössä kartoitetaan mahdollisuuksia vahvistaa nykyistä asemaa. Kapeammilla erikoistuotesegmenteillä RavintoRaisio haluaa kehittyä myös kansainvälisesti merkittäväksi tekijäksi. Tavoitteena on liikevaihdon kasvattaminen ja kannattavuuden selkeä parantaminen.

Yksi RavintoRaision painopiste-alueista on tutkimus- ja kehitystoiminta, jonka lähtökohdista ovat asiakkaiden tarpeet. Kuvassa aistinvaraisen arvioinnin asiantuntija Reija Kaira RavintoRaision elintarviketoimialalta.

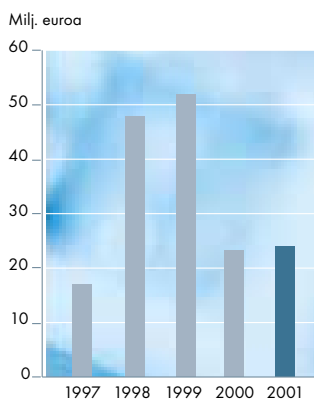
RavintoRaisio jalostaa viljasta ja öljykasveista elintarvikkeita, elintarviketeollisuuden raaka-aineita ja rehuja. Laaja käyttö antaa hyvät mahdollisuudet tehokkaalle hankinnalle ja sopimusviljelylle.

TUOTTEET	MARKKINA-ASEMA	TUOTANTOLAITOKSET
ELINTARVIKETOIMIALA 58 % RavintoRaision liikevaihdosta		
Myllyliiketoiminta		
- hiutaleet, jauhot, pastat, riisit	- markkinaosuus Suomen vähittäiskaupasektorilla hiutaleissa 70 %, jauhoissa 46 %, pastoissa 23 % ja riiseissä 25 %	- tuotantolaitokset Raisiossa (viljat, riisit, pastat) ja Nokialla (viljat, hiutaleet)
Margariiniliiketoiminta		
- margariinit, tuorejuustot, ruokaöljyt	Raision Margariini - markkinaosuus Suomessa 37 % Raisio Polska Foods - markkinaosuus Puolassa 9 % Carlshamn Mejeri - markkinaosuus Ruotsissa margariineissa 24 % ja jäätelöissä 12 %	- tuotantolaitokset Suomessa, Puolassa ja Ruotsissa
Ruokaperunaliiketoiminta		
- pakasteperunat, kuiva-perunajalosteet, valmis-ruokakomponentit ja annos-perunajalosteet	- 35 % Suomessa myydyistä jalostetuista ruokaperunatuotteista	- tuotantolaitos Vihannissa
REHUTOIMIALA 33 % RavintoRaision liikevaihdosta		
- naudat-, sian- ja siipikarjan-rehut, turkisrehut, kalan-rehut	- markkinaosuus 36 % Suomen maatilarehuista ja 48 % kalanrehuista	- rehutehtaat Raisiossa, Anjalankoskella, Oulussa ja Uusikaarlepyyssä - kasviöljytehdas Raisiossa
MALLASTOIMIALA 7 % RavintoRaision liikevaihdosta		
- olut- ja viskimaltaat	- markkinaosuus Suomessa 40 %	- mallastamo Raisiossa
VILJATÄRKKELYSLIKETOIMINTA 3 % RavintoRaision liikevaihdosta		
- vehnätärkkelys, vehnä-gluteeni, vehnäsiirappi		- tuotantolaitos Raisiossa

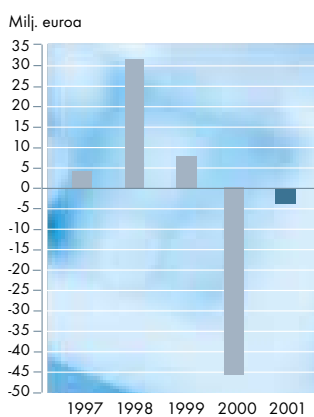

Benecol-ainesosa Raisio Life Sciences -toimialaryhmän ydin

Liikevaihto

Liiketulos

Raisio Yhtymän uuden strategian mukaisesti Benecol-toimialan ympärille rakennetaan Raisio Life Sciences -toimialaryhmä. Sen toiminta-ajatuksena on kehittää, valmistaa ja markkinoida turvallisia, terveyttä edistäviä elintarvike- ja rehuainesosa. Tämän lisäksi on tarkoitus kehittää, valmistaa ja markkinoida elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden seuraamiseen tarvittavia analyttisiä järjestelmiä, diagnoosilaitteita ja reagensseja.

Liikevaihdon kasvu vielä maltillista

Benecol-toimialan liikevaihto vuonna 2001 pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 23,8 milj. euroa (23,1 milj. euroa). Liikevaihdon kasvua hidastivat regulatoriset lupaprosessit ja terveysvaikutteisten elintarvikkeiden odotettua pitempi tuotekehitysaika. Myös tuotteiden hinnoittelussa tapahtui suunniteltuja ja hallittuja muutoksia, jotka kuitenkin pienensivät liikevaihdon kasvua. Määrällisesti stanoli- ja steroliesteritoimitukset kasvoivat kuitenkin 15 prosenttia vuoteen 2000 verrattuna.

Tulos parani vuoden lopussa

Benecol-toimialan kehitys ei vuoden 2001 aikana ollut sille asetettujen odotusten ja tehtyjen suunnitelmien mukaista eikä tavoitteeksi asetettua positiivista liikevoittotasoa vielä saavutettu. Vuoden aikana toteutetuista tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta liiketulos jäi -3,5 milj. euroa tappiolliseksi (-45,6 milj. euroa). Vuoteen 2000 verrattuna operatiivinen tulos parani kuitenkin selvästi, ja vuoden viimeinen kvartaali oli liiketuloseltaan jo nollatasoa.

Benecol-tuotevalikoma laajeni

Kertomusvuoden aikana Benecol-valikoima kasvoi useilla tuotteilla. Valio toi alkuvuodesta markkinoille stanoliesteriä sisältävät jogurtit ja Atria vuoden lopussa valmisruuat. Raision yhteistyökumppani McNeil toi Benecol-välipalapatukat Englannin ja Belgian markkinoille ja Benecol-maidon Englannin ja Irlannin markkinoille. Edellisten lisäksi argentiinalainen Flora Danica toi stanoliesteriä sisältävän levitteen Argentiinan markkinoille. Jo vuoden 2000 lopussa Raision yhteistyökumppani

Mastellone Hnos aloitti Argentiinan markkinoilla kolesterolia alentavan maitojuoman myynnin. Raisio toi Benecol-margariinin myös Puolan markkinoille.

Huhtikuussa Raisio Benecol ja Valio sopivat terveysvaikutteisten elintarvikkeiden ainesosien kansainvälisestä markkinointiyhteistyöstä. Yritysten asiakaskohderyhmät ovat suurelta osin päällekkäiset, ja voimat yhdistämällä syntyy ainutlaatuinen terveysvaikutteisten ainesosien tuotevalikoima.

Vuoden aikana panostettiin voimakkaasti asiakaspohjan laajentamiseen ja neuvotteluja käytiin kymmenien elintarvikeyritysten kanssa. Tuloksia näistä neuvotteluista voitaneen odottaa vuoden 2002 ensimmäisen puoliskon aikana.

Tutkitusti tehokas kolesterolia alentava ainesosa

Benecol-tuotteiden sisältämä stanoliesteri on ylivoimaisesti tutkituin kolesterolin alentamiseksi kehitetty ravinnon ainesosa; Benecol-tuotteiden toimivuudesta on julkaistu yli 30 tieteellistä tutkimusta. Vuonna 2001 julkaistiin kolme väitöskirjaa*, jotka kaikki osoittivat Benecol-tuotteiden tehokkuuden ja turvallisuuden.

USA:n kansallinen terveysinstituutti (The National Institute of Health) julkisti toukokuussa uudet kolesterolin ja sydänsairauksien vähentämiseen tähtäävät ohjeet. Terveysinstituutin kolesteroliohjelmasa (National Cholesterol Education Program) suositeltiin ensimmäistä kertaa myös tiettyjen ruoka-aineiden käyttöä kolesterolin alentamisessa. Yksi suositelluista ainesosista on stanoliesteri.

Euroopan patenttivirasto on kilpailijan aloitteesta kyseenalaistanut Benecolin stanoliesteripatentin suullisessa väitöksessä. Raisio Yhtymä on valittanut kannanotosta Euroopan patenttiviraston valituslautakuntaan, ja patentti on edelleen voimassa.

Markkinanäkymät ovat lupaavat

Ensimmäisen Benecol-tuotteen markkinoille tulon jälkeen vuonna 1995 on eri puolilla maailmaa syöty yli 400 miljoonaa Benecol-annosta. Suomi on kolesterolin alentamisessa funktionaalisten tuotteiden osalta edelläkävijämaa, ja Suomessa Benecol-tuotteiden valikoima onkin laajin ja markkinaosuus korkein. Ruotsin markkinoilla myynnin kehittyminen on ollut vielä hidasta, ja Tanskassa markkinointipanostukset on toistaiseksi lopetettu, koska terveystietojen käyttö elintarvikkeissa ei ole sallittua. Tulevaisuudessa kuluttajien terveystietoisuuden uskotaan kasvavan maailmanlaajuisesti, mikä vahvistaa myös stanoliesterin asemaa markkinoilla.

Raisio Yhtymä Oyj ja McNeil Nutritionals sopivat helmikuun 2002 alussa uusista Benecol-tuotteiden ja stanoliesterin markkinoinnillisista vastuualueista. Nykyisten maantieteellisten alueiden lisäksi Raisio Yhtymä alkaa markkinoida stanoliesteriä elintarviketeollisuusyrityksille Saksassa, Italiassa, Espanjassa, Portugalissa, Sveitsissä, Itävallassa ja Kreikassa. Raisio saa myös oikeuden myydä Benecol-elintarvikkeita kyseisillä markkinoilla. McNeil kuitenkin säilyttää yksinoikeutensa eräisiin Benecol-erikoistuotteisiin. Lisäksi sopimus mahdollistaa molemmat osapuolet lisenssioimaan ainesosan ja tuotemerkin kolmansille osapuolille omilla maantieteellisillä vastuualueillaan.

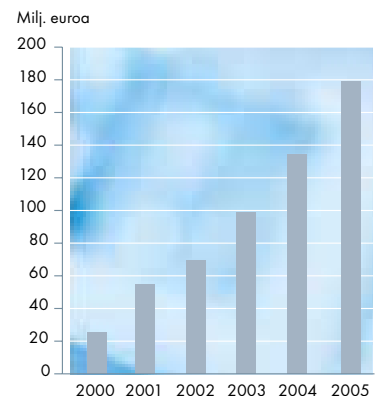
Tavoitteena liikevaihdon kasvu ja positiivinen liikevoitto

Raisio Life Sciences -toimialaryhmän keskeisenä tavoitteena on uuden strategian mukaisesti laajentaa toimintaansa elintarvike- ja rehudiagnostiikan alueelle sekä kehittää uusia terveysvaikutteisia ravinnon ainesosia muun muassa sydämen terveyden, diabeteksen ja allergian hallintaan. Vuoden 2002 taloudellisenä tavoitteena on liikevaihdon kasvu ja selvästi positiivinen liikevoitto.

Tutkimukset osoittavat, että Benecol-tuotteiden vaikuttava aine, stanoliesteri, toimii myös vähärasvaisissa tuotteissa. Benecol-tuotevalikoima laajeni vuoden 2001 aikana uusiin tuotteisiin, muun muassa Benecol-maito tuottiin Englannin ja Irlannin markkinoille.

Sterolipohjaisten ingredienttien kokonaismarkkinat (arvio)

Tuotteet	Markkina-asema (osuus kolesterolia alentavien sterolipohjaisten estereiden markkinoista)	Tuotantolaitokset
Benecol-ainesosa (stanoliesteri)	Eurooppa 33 % USA 50 %	Esteröintilaitokset Raisiossa ja Charlestonissa (USA)

* Hallikainen, Maarit (2001) Role of plant stanol ester- and sterol ester-enriched margarines in the treatment of hypercholesterolemia. University of Kuopio, Finland, ISBN 951-781-851-3, ISSN 1235-0303.

Plat, Jogchum (2001) Plant stanol esters: Effects on cardiovascular risk markers and cholesterol metabolism. University of Maastricht, Netherlands, ISBN 90-9015336-5.

Tammi, Anne (2001) Dietary and serum plant sterols in childhood. University of Turku, Finland, ISBN 951-29-2066-2, ISSN 0355-9483.

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus

Vuosi 2001 oli Raisio Yhtymälle suurten muutosten aikaa. Erilaiset näkemykset konsernin johtamisessa ja kehittämisessä johtivat keväällä 2001 pääjohtaja Lasse Kurkilahden eroamiseen yhtiön palveluksesta. Uusi pääjohtaja Rabbe Klemets aloitti 23.4.2001 keskeisinä haasteinaan konsernistrategia, toiminnan vakauttaminen sekä kannattavuuden parantaminen.

Uuden johdon toimesta aloitettiin laajamittainen konsernistrategian suunnittelu alkukesällä 2001. Tehtävään osallistui johdon lisäksi myös hallituksen nimeämä työryhmä. Strategia hyväksyttiin loka-kuun alussa. Sen keskeisimpiä tavoitteita ovat keskittyminen konsernin vahvoihin toimialoihin, voimakas kasvu ja kannattavuuden selkeä parantaminen vuoden 2005 loppuun mennessä.

Vuoden toisella puoliskolla käynnistettiin laajamittaisia rationalisointi- ja säästöohjelmia etenkin elintarviketeollisuudessa ja Benecol-liiketoiminnassa. Ohjelmien seurauksena noin 60 henkilön työsuhteissa tapahtui muutoksia; määräaikaista työsuhteita ei vakinaistettu, osa henkilöistä siirtyi konsernissa muihin tehtäviin ja noin 30 työsopimusta päättyi irtisanomisiin.

Konsernin tulokset kehittyivät myönteiseen suuntaan tilikauden toisella puoliskolla. Alkuvuoden aikana syntyneet tappiot kyettiin kattamaan ja tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja kääntyi voitolliseksi vuoden kolmannella neljänneksellä. Koko vuoden nettotulos verojen ja vähemmistö-osuuksien jälkeen oli 6,6 milj. euroa voitollinen. Loppuvuoden hyvän tulokset kehityksen sekä tiukan investointipolitiikan ansiosta myös konsernin rahoitus tilanne vahvistui merkittävästi. Konsernin omavaraisuus parani 34,7 prosentista 38,1 prosenttiin tilikauden aikana. Konsernin kasvavirta investointien jälkeen oli positiivinen.

Konsernin liikevaihto

Konsernin liikevaihto vuonna 2001 kasvoi 2,9 prosenttia 822,9 milj. euroon (800,0 milj. euroa). Euromääräistä kasvua supistivat osaltaan ulkomaisien liiketoimintojen valuuttakurssien muutokset, joiden yhteenlaskettu vaikutus oli 8,2 miljoonaa euroa. Valuuttakurssien muutoksista puhdistettuna

konsernin liikevaihto kasvoi 3,9 prosenttia.

Konsernin kansainvälinen liikevaihto oli 433,4 milj. euroa (398,9 milj. euroa) ja sen osuus konsernin koko liikevaihdosta oli 52,7 prosenttia (49,9 %). Vienti Suomesta oli 135,1 milj. euroa (130,9 milj. euroa). Arvolla mitattuna suurimmat vientimaat olivat Venäjä, Ruotsi ja Englanti. Eniten vietiin paperikemikaaleja, maltaita, ravintorasvoja ja rehuja.

Konsernin suurimman toimialaryhmän, kemianteollisuuden, liikevaihto kehittyi myönteisesti, vaikka paperiteollisuuden alhaiset tuotantovolyymit supistivat kasvua. Myös Ranskassa sijaitsevan AKD-vahatehtaan tuotanto oli pysähtyneenä vuoden viimeisen kolmanneksen ajan läheisyydessä sijaitsevan, lannoitteita valmistavan tehtaan räjähdysten vuoksi. Toimialaryhmän liikevaihto kasvoi 5,1 prosenttia 364,2 milj. euroon (346,5 milj. euroa). Maantieteellisistä alueista ripeimmin kasvoivat Aasian liiketoiminnat (24 prosenttia) ja tuoteryhmistä lateksiliiketoiminnat (25 prosenttia).

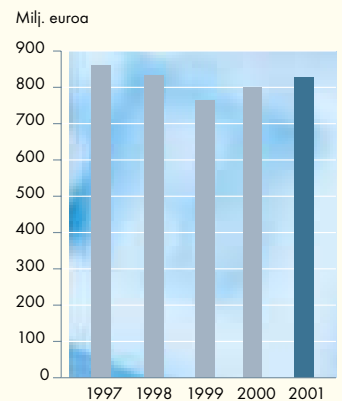
Konsernin elintarviketeollisuuden liikevaihto sen sijaan supistui tilikauden aikana 264,5 miljoonaa euroon (284,0 milj. euroa). Eniten myynti pieneni Suomen ja Ruotsin margariiniyksiköissä sekä myllyteollisuudessa. Puolan margariiniyksikön liikevaihdon kasvu jatkui. Elintarviketeollisuuden viennin kokonaismäärä supistui entisestään ja oli 22,4 miljoonaa euroa (33,1 milj. euroa).

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto oli 23,8 milj. euroa (23,1 milj. euroa). Toimitusvolyymit kuitenkin kasvoivat tilikauden aikana lähes 15 prosenttia. Kasvua rajoittivat edelleen regulatoriset esteet useissa maissa.

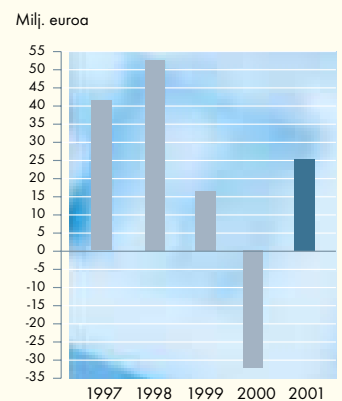
Merkittävimmin kasvoi rehuteollisuus, jonka liikevaihto nousi 161,4 milj. euroon (139,0 milj. euroa). Kasvua oli 16 prosenttia ja se muodostui lähinnä rehutoimitusten lisääntymisestä kotimaassa sekä viennissä.

Mallasteollisuuden liikevaihto kasvoi 30,7 milj. euroon (28,3 milj. euroa). Kasvu johtui pääosin maltaan markkinahinnan noususta.

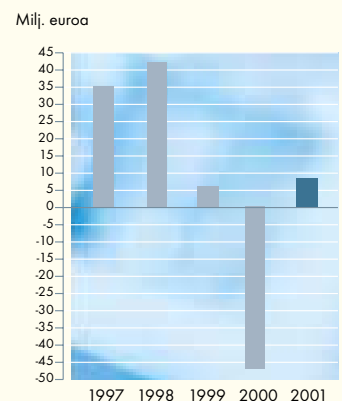
Liikevaihto

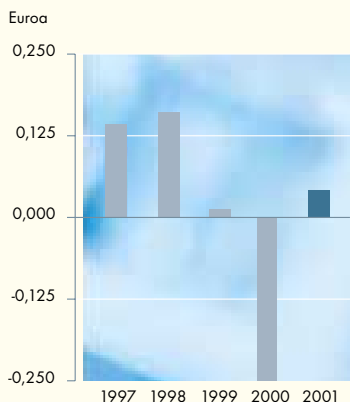
Liiketulos

Tulos ennen satunnaisia eriä

Tulos osaketta kohti

Konsernin liikevoitto

Konsernin liiketulos oli 25,0 milj. euroa voitollinen, kun se vuotta aiemmin oli -32,2 milj. euroa tappiolla. Vuoden 2001 liikevoittoon sisältyi kertaluonteisia kulu-eriä, yhteensä 5,2 milj. euroa, jotka aiheutuivat toimintojen uudelleenorganisoinneista sekä henkilöstön vähennyksistä. Tilikauden 2001 liikevoittoon sisältyi myös kertaluonteisia myyntivoitoja, yhteensä 5,7 milj. euroa. Tilikauden liikevoitto ennen näitä kertaluonteisia kulu- ja tuotto-eriä oli 24,5 milj. euroa.

Vertailuvuoden 2000 liiketulokseen sisältyi kertaluonteisia kulukirjauksia yhteensä 41,3 milj. euroa, jotka liittyivät Benecol-sterolistrategian uudistamiseen sekä myllyteollisuuden tuotantokapasiteetin sopeuttamiseen. Vuoden 2000 liikevoitto ennen kyseisiä kerta-eriä oli siten 9,1 milj. euroa, joten konsernin vertailukelpoinen liike-toimintojen kannattavuus parani 15,4 milj. euroa 24,5 milj. euroon tilikauden 2001 aikana.

Kemianteollisuuden liikevoitto kasvoi vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta 17,3 milj. euroon (11,9 milj. euroa). Kannattavuutta paransi petrokemiaan pohjautuvien raaka-aineiden halpeneminen, kun taas päällystysaineiden heikko menekki pienensi liikevoittoa. Aasian liiketoiminnot jatkoivat edelleen menestymistään ja kannattavuus parani edellisvuodesta. Liikevoittoon sisältyi 4,3 milj. euron myyntivoitto, joka syntyi, kun Raisio Chemicals myi vähemmistöosuutensa (49 %) Valmet-Raisio Oy:stä Metso-konsernille vuoden lopussa.

Elintarviketeollisuuden liikevoitto nousi 4,4 milj. euroon edellisvuoden -0,3 milj. euron tappiosta. Liiketoimintojen operatiivinen kannattavuus pysyi kuitenkin edellisvuoden tasolla, koska vuoden 2001 liiketulosta paransivat Tuoppi- ja Vitanova -tuotemerkkien myynnistä saadut kertaluonteiset tuotot. Vastaavasti vertailuvuoden 2000 liiketulosta heikensivät myllyteollisuuden tuotantokapasiteetin sopeuttamisesta aiheutuneet kertakulut. Elintarviketeollisuuden kannattavuutta rasittivat edelleenkin vientitoimitusten vähenevä volyyymi sekä ravintorasvojen kysynnän väheneminen kotimarkkinoilla Suomessa ja Ruotsissa. Eniten näistä kärsi Ruotsin margariiniyksikkö, jonka

liiketulos jäi tappiolliseksi. Sen sijaan Puolan margariiniyksikössä tuloskehitys jatkui suotuisana koko tilikauden, ja yhtiö kirjasi toistaiseksi parhaan tuloksensa.

Benecol-liiketoiminnan liikevoitto jäi -3,5 milj. euroa (-45,6 milj. euroa) tappiolliseksi huolimatta vuoden aikana toteutetuista tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteistä. Toimitusvolyymin kasvu ei vielä riittänyt nostamaan liiketulosta positiiviseksi koko vuoden osalta, vaikka se parani loppuvuonna ollen jo nollatasoa vuoden viimeisellä neljänneksellä. Koko vuoden osalta tappio kuitenkin puolittui vuodesta 2000 tarkasteltaessa liiketulosta ennen vuoden 2000 kertakuluja.

Rehuteollisuuden kannattavuus oli merkittävästi parempi kuin edellisenä vuonna. Liikevoitto nousi 8,6 milj. euroon (3,8 milj. euroa). Tulosta paransivat rehujen tuotantomäärien kasvu kotimaan toimitusten lisääntymisen ja myönteisesti kehittyneen Venäjän viennin ansiosta. Toimintaa kyettiin lisäksi tehostamaan kaikilla osa-alueilla. Rehuteollisuuteen kuuluvan kasviöljyliiketoiminnan kannattavuutta paransi lisäksi öljynpuristusmarginaalin nousu maailmalla. Kysyntä on siirtymässä yhä enemmän kasviperäisiin valkuaisraaka-aineisiin.

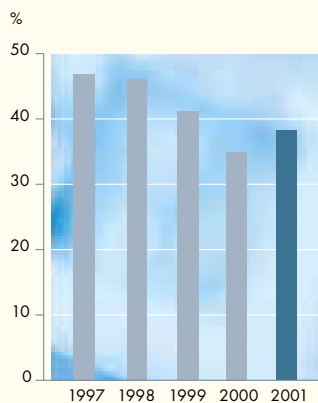
Mallasteollisuuden liikevoitto nousi 2,4 milj. euroon edellisvuoden 0,4 milj. eurosta. Kannattavuutta paransivat maltaan maailmanmarkkinahinnan nousu, maltaan kysynnän ja tarjonnan tasapaino sekä ulkomaisen raaka-aineen osuuden pieneneminen vuoteen 2000 verrattuna.

Konsernin muiden toimintojen liiketulos oli tilikaudella -4,2 milj. euroa tappiollinen (-2,4 milj. euroa). Tappion kasvu johtui lähes yksinomaan kertaluonteisista kulu-eriä, jotka liittyivät konsernin strategian toteutuksesta aiheutuneisiin liiketoimintojen uudelleenorganisointeihin sekä konsernin johdon muutoksiin keväällä 2001.

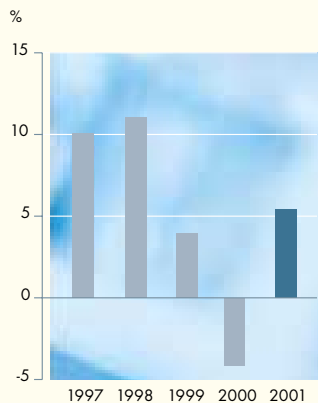
Konsernin tulos ja osinkoehdotus

Konsernin kannattavuus parani merkittävästi tilikauden 2001 aikana. Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuutta nousi 8,3 milj. euroon, kun se vuotta aiemmin oli -46,5 milj. euroa. Vastaavasti

Omavaraisuusaste

Sijoitetun pääoman tuotto

konsernin nettotulos verojen ja vähemmistöosuuden jälkeen parani 6,6 milj. euroon edellisvuoden -40,8 milj. eurosta.

Kohentuneen kannattavuuden ansiosta myös konsernin osakekohtainen tulos parani 0,04 euroon, kun se vuotta aiemmin oli -0,25 euroa. Vuodelta 2001 hallitus esittää maksettavaksi osinkoa 0,017 euroa osakkeelta (0,017 euroa).

Rahoitus

Konsernin rahoitusasema vahvistui tilikauden 2001 aikana. Liiketoiminnan tuottama rahavirta oli 36,4 milj. euroa, kun se edellisenä vuonna oli 15,9 milj. euroa. Investointien sitoma rahavirta oli tilikaudella -14,8 milj. euroa (-38,2 milj. euroa), joten konsernin kassavirta investointimenojen jälkeen jäi positiiviseksi 21,6 milj. euroa (-22,3 milj. euroa).

Kannattavuuden paranemisen sekä tiukan investointipolitiikan ansiosta konsernin korollisen nettovelan määrä kääntyi laskuun tilikauden loppupuolella. Korollista nettovelkaa oli tilinpäätöshetkellä 232,8 milj. euroa, kun sitä vuotta aiemmin oli 250,7 milj. euroa.

Konsernin emoyhtiön vuonna 1998 solmima luottolimiittisopimus oli edelleen keskeisin väline maksuvalmiuden suunnittelussa ja hoidossa. Luottolimiitistä, jonka kokonaismäärä on 190 milj. dollaria, oli käytössä tilikauden lopussa 41,6 prosenttia. Uusia merkittäviä lainajärjestelyjä ei ollut tarpeellista toteuttaa kertomusvuonna.

Konsernin nettorahoituskulut olivat tilikauden aikana 16,7 milj. euroa (14,3 milj. euroa). Liiketoimintaan suhteutettuna rahoituskulujen osuus oli 2,0 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 1,8 prosenttia. Rahoituskulujen kasvun syynä oli pääasiassa suojautuminen epävakaa talouden maiden valuuttariskeiltä.

Konsernin omavaraisuus nousi 38,1 prosenttiin (34,7 %). Omavaraisuutta kohensi parantuneen kannattavuuden ohella myös taseen loppusumman pieneminen, mikä puolestaan aiheutui eräiden omaisuuserien myynneistä ja edellisvuosia pienem-

mistä investoinneista. Sijoitetun pääoman tuotto nousi 5,5 prosenttiin (-4,2 %) ja oman pääoman tuotto oli 1,8 prosenttia (-14,9 %). Vastaavasti oman pääoman määrä per osake nousi 1,45 euroon, kun se vuotta aiemmin oli 1,42 euroa.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2001 olivat 29,0 milj. euroa (49,5 milj. euroa) eli 3,5 prosenttia liikevaihdosta (6,2 %). Kemianteollisuuden osuus tästä oli yli puolet eli 16,5 milj. euroa (30,5 milj. euroa). Suurimmat investoinnit olivat Raisio Francen tuotantolinjan kapasiteetin nosto Toulousessa kesällä 2001 sekä Latexian kolmannen reaktorin valmistuminen Kaipiaisiin.

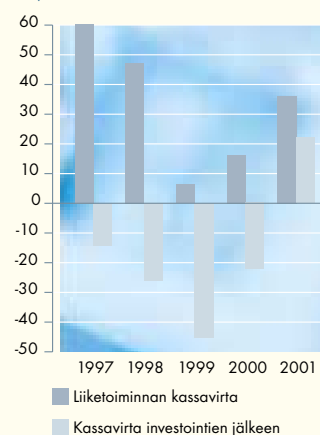
Elintarviketeollisuuden bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 6,5 milj. euroa (9,8 milj. euroa). Ne muodostuivat lähinnä Raision yksikön riisin hionta- ja pakkauslinjojen uudistamisesta sekä Nokian yksikön lesekotelolinjan rakentamisesta. Rehteollisuuden bruttoinvestoinnit olivat 4,1 milj. euroa (2,2 milj. euroa). Pääosa varoista käytettiin EU-komission vaatiman nautojen rehuseoksia valmistavan tuotantoyksikön rakentamiseen erilleen kalajauhoa käyttävistä tuotantolinjoista. Benecolliiketoiminnan bruttoinvestoinnit olivat 0,6 milj. euroa (5,7 milj. euroa) ja mallasteollisuuden 0,4 milj. euroa (0,3 milj. euroa).

Muutokset konsernirakenteessa

Raisio Chemicals myi vuoden lopulla vähemmistöosuutensa (49 %) Valmet-Raisio Oy:stä Metso-konsernille 10 miljoonan euron kauppahinnalla. Raisio ja Metso sopivat jatkavansa edelleen yhteistyötä paperiteollisuutta palvelevien ratkaisujen kehittämisessä. Vuoden lopussa hankittiin tytäryhtiö Kationi Oy:n vähemmistöosakkeet (10 prosenttia), jonka jälkeen yhtiöstä tuli Raisio Chemicals Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Raisio Chemicals hankki omistukseensa loput (49 %) tytäryhtiö Raisio Chemicals de México, S.A. de C.V:n osakkeista. Konsernin elintarviketeollisuus myi Pyhännällä sijaitsevan perunalastutuotannon marraskuussa. Raisio Yhtymä Oy:n tytäryhtiö Foodie Oy fuusioitiin emoyhtiönsä 31.8.2001.

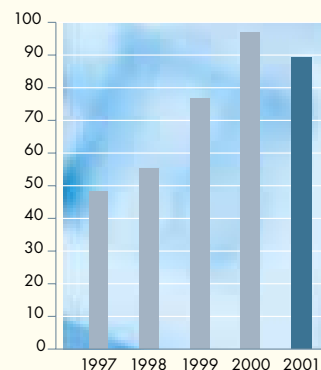
Kassavirta

Milj. euroa

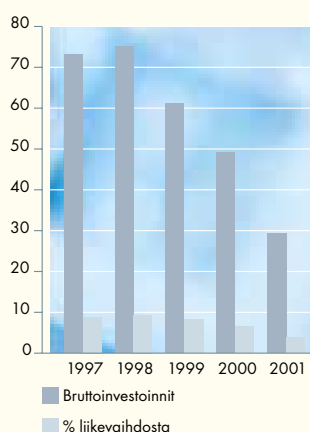
Nettovelkaantumisaste (gearing)

%

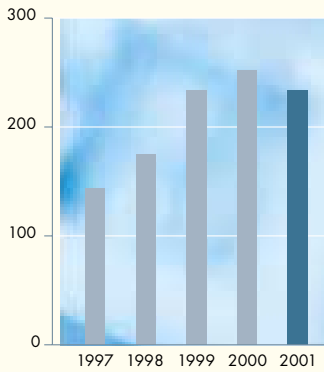
Investoinnit

Milj. euroa

Nettovelka

Milj. euroa

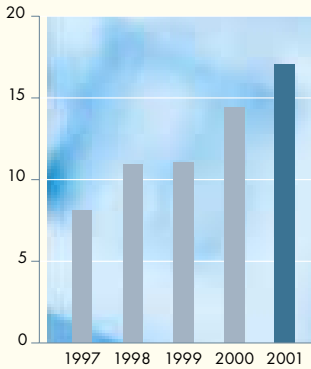
Foodie Oy:n liiketoiminnot oli myyty vuonna 1999, eikä yhtiö harjoittanut enää tuotannollista liiketoimintaa vuoden 2001 aikana.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot vuonna 2001 olivat 18,3 milj. euroa (18,4 milj. euroa) eli 2,2 prosenttia (2,3 %) liikevaihdosta. Kemianteollisuuden tutkimusmenot olivat tästä kaksi kolmannesta, ja Benecol-liiketoiminnan tutkimusmenot olivat 2,3 milj. euroa (3,0 milj. euroa). Kemianteollisuudella on myös teknologiatuottoja, jotka koostuvat pääosin tutkimus-, analyysi- ja koeajopalveluiden myynnistä.

Nettorahoituskulut

Milj. euroa

Tietoja osakkeista

Raisio Yhtymä Oy:n vaihto-osakkeita vaihdettiin vuonna 2001 Helsingin Pörssissä 66 877 141 kappaletta. Vaihdon arvo oli 99,1 milj. euroa ja keskimääräinen kurssi 1,48 euroa. Viimeinen kaupantekokurssi oli 0,93 euroa.

Kantaosakkeita vaihdettiin 346 248 kappaletta. Vaihdon arvo oli 709 629 euroa ja keskimääräinen kurssi 2,05 euroa. Viimeinen kaupantekokurssi oli 1,44 euroa.

Yhtiöllä oli 31.12.2001 yhteensä 47 824 rekisteröityä osakasta. Osakkeenomistajien osuus oli 13,2 prosenttia ulkomaalaisten omistuksessa.

Hallinto, johto ja henkilöstö

Hallitus valitsi vuoden ensimmäisessä kokouksessaan hallituksen puheenjohtajaksi maanviljelysneuvos, agronomi Arimo Uusitalon. Marraskuussa hallintoneuvosto valitsi hallituksen jäseneksi agronomi, MBA Antti Haaviston 1.1.2002 alkaen. Hallituksesta jäi pois yhtiöjärjestyksen ikäpykälän nojalla kunnallisneuvos Pertti Vuola. Muut erovuoroiset hallituksen jäsenet, Jaakko Ihamuotila, Kaarlo Pettilä ja Rabbe Klemets, valittiin uudelleen. RavintoRaision johtajaksi lokakuussa valittu KTM Urpo Pirilä valittiin hallituksen varajäseneksi.

Pääjohtaja Lasse Kurkilahti erosi tehtävästään 23.4.2001 ja uudeksi pääjohtajaksi valittiin filosofian lisensiaatti Rabbe Klemets. Hän toimi aiemmin Benecol-liiketoimintaryhmän johtajana ja pääjohtajan varamiehenä. Samassa yhteydessä erosivat yhtiön palveluksesta myös henkilöstö- ja viestintäjohtajat. Benecol-liiketoimintaryhmän johtoon valittiin filosofian kandidaatti Jukka Lavi. Hän toimi aiemmin myynti- ja markkinointijohtajana Benecol-liiketoimintaryhmässä.

Uuden, pääjohtajan alaisuudessa toimivan liiketoiminnan kehitys-funktion johtajaksi valittiin filosofian tohtori Jukka Kaitaranta.

Kesäkuussa henkilöstö- ja lakiasiaintohtoriksi valittiin oikeustieteen kandidaatti Mikko Korttila ja viestintä- ja sijoittajasuhdejohtajaksi KTM Taru Narvanmaa.

Raisio Yhtymän palveluksessa vuonna 2001 oli keskimäärin 2 684 henkilöä (2 775). Henkilökunnasta työskenteli 58 prosenttia (60 %) Suomessa.

Visio ja strategia

Raisio Yhtymän hallitus ja hallintoneuvosto vahvistivat lokakuun alussa konsernin uuden vision sekä strategiset linjaukset ja tavoitteet. Vision mukaan Raisio Yhtymä on vuonna 2005 elintarvikealan yrityksestä kehittynyt johtava ja kansainvälinen life science -suuntautunut kemian alan yritys.

Yhtymän tavoitteena on liikevaihdon kaksinkertaistaminen noin 1,6 miljardiin euroon ja 12 prosenttia ylittävä sijoitetun pääoman tuotto. Tavoitteena on myös säilyttää omavaraisuusaste selvästi yli 30 prosentin.

Uuden vision ja strategian vahvistamisen myötä konsernirakenne muuttui. Uusi konsernirakenne perustuu kolmeen toimialaryhmään, joita ovat Raisio Chemicals, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences. Toimialaryhmien liiketoimintaa tukevat palvelufunktiot, joita ovat talous, henkilöstö- ja lakiasiat, viestintä ja sijoittajasuhteet, hankinta ja logistiikka sekä liiketoiminnan kehitys.

Uudella konsernirakenteella edistetään strategisten tavoitteiden toteutumista; Raisio Chemicals tuo kasvua ja kansainvälisyyttä, RavintoRaisio vilja-ketjuun ja kasvivasvoihin liittyvää osaamista ja kassavirtaa, Raisio Life Sciences uusiutumista ja uusia ideoita. Tavoitteena on myös entistä paremmin hyödyntää toimialaryhmien sisäisiä ja konsernitason synergiaetuja. Raison tavoitteena on olla kolmen johtavan yrityksen joukossa valituilla markkina-alueilla kaikissa kolmessa toimialaryhmässä.

Vision ja strategian vahvistamisen myötä yhtymässä käynnistettiin myös arvokeskustelu, jonka tavoitteena on konsernin ydinarvojen löytäminen ja kiteyttäminen. Arvokeskustelun pohjaksi tehtiin henkilökunnan keskuudessa kysely, jossa selvitettiin henkilökunnan tärkeiksi kokemia arvoja ja tavoitteita sekä niiden toteutumista. Arvoprosessi on parhaillaan käynnissä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tudor Capital (U.K.) L.P. ilmoitti 11.1.2002, että ko. konserniin kuuluvien yhtiöiden ja sen hallintoimien rahastojen omistus Raisio Yhtymä Oyj:n osakekannasta (V- ja K-osake) on 8.1.2002 alittanut viiden prosentin rajan.

Raisio Yhtymä ja McNeil Nutritionals sopivat helmikuussa 2002 uusista Benecol-tuotteiden ja stanoliesterin markkinoinnillisista vastuualueista. Nykyisten maantieteellisten alueiden lisäksi Raisio Yhtymä voi markkinoida stanoliesteriä elintarvike-yrityksille Saksassa, Italiassa, Espanjassa, Portugalissa, Sveitsissä, Itävallassa ja Kreikassa. Raisio sai myös oikeuden myydä Benecol-elintarvikkeita kyseisillä markkinoilla. McNeil kuitenkin säilyttää yksinoikeutensa eräisiin Benecol-erikoistuotteisiin.

Tulevaisuuden näkymät

Raisio Chemicals pyrkii vahvistamaan asemaansa paperiteollisuuden sideaine- ja erikoiskemikaaleissa ja tavoittelee johtavaa asemaa funktionaalisten paperikemikaalien toimittajana. Tämä tapahtuu sekä orgaanisen kasvun että yritysostojen kautta.

Myös toiminnan tehostaminen jatkuu. Euroopan ja Amerikan toimintojen kustannussäästötoimet parantavat edelleen kannattavuutta.

RavintoRaision keskeisenä tavoitteena on parantaa erityisesti elintarviketoimialan kannattavuutta. Terveellisten, kasvipohjaisten tuotteiden markkinointiin panostetaan. Uudella RavintoRaision liiketoimintakokonaisuudella on myös mahdollisuus hyödyntää konsernin sisäiset synergiat aiempaa paremmin. Myllyliiketoiminnan tuloksen odotetaan paranevan lähinnä kapasiteetin korkeamman käyttöasteen ansiosta, ja myös margariiniliiketoiminnan näkymät ovat aiempaa myönteisemmät toteutettujen rationalisointitoimenpiteiden johdosta. Rehutoimialan tulostulokset ovat vuoden 2001 tasolla ja mallastoimialan hieman viime vuotta heikommat johtuen mallasohran kasvaneista tuontitarpeista. Ruokaperunateollisuuden roolia osana RavintoRaisiota selvitetään.

Raisio Life Sciences -toimialaryhmä selvittää uuden strategian mukaisesti mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa elintarvike- ja rehudiagnostiikan alueelle sekä kehittää uusia terveysvaikutteisia ravinnon ainesosia muun muassa sydämen terveyden, diabeteksen ja allergian hallintaan. Benecol-ingredienttistrategian etenemistä tukee McNeil Nutritionalsin kanssa helmikuun alussa solmittu sopimus uusista Benecol-tuotteiden ja stanoliesterin markkinoinnillisista vastuualueista. Benecol-liiketoiminnan vuoden 2002 taloudellisenä tavoitteena on liikevaihdon kasvu ja selvästi positiivinen liikevoitto.

Vuonna 2001 toteutetut toimenpiteet tehokkuuden parantamiseksi ja rahoitustilanteen vahvistamiseksi loivat hyvän perustan konsernin kasvulle ja kannattavuudelle kuluvana vuonna. Tuloksenteokulttuurin rakentaminen jatkuu ja vuoden 2002 tuloskehityksen odotetaan olevan myönteinen. Myös Raisio Yhtymän tuloksellisesti heikoimman ensimmäisen neljänneksen tulos nousee selvästi viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Strategian toteuttaminen etenee suunnitellussa aikataulussa.

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000
LIIVEVAIHTO (1)	822 860	799 964	163 206	163 108
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	-3 721	-668	-2 534	-3 431
Liiketoiminnan muut tuotot	11 635	8 170	5 610	2 178
Materiaalit ja palvelut (2)	-498 857	-504 783	-94 344	-93 992
Henkilöstökulut (3,4)	-105 635	-101 731	-29 162	-24 388
Poistot ja arvonalentumiset (7)	-47 462	-50 916	-11 034	-11 599
Liiketoiminnan muut kulut	-155 943	-182 259	-23 954	-29 062
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	2 073	37		
LIIKETULOS (8)	24 950	-32 187	7 789	2 814
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0	78		
Rahoitustuotot ja -kulut (9)	-16 654	-14 434	-1 252	+3 017
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 297	-46 542	6 537	5 831
Satunnaiset erät (10)	0	0	2 110	-9 130
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	8 297	-46 542	8 647	-3 299
Tilinpäätössiirrot (11)			+2 745	+5 920
Tuloverot (12)	-3 585	4 499	-2 741	-896
Vähemmistön osuus	1 918	1 267		
TILIKAUDEN TULOS	6 630	-40 776	8 651	1 725

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

TASE

(1 000 euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.2001	31.12.2000	31.12.2001	31.12.2000
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet (13,14)	29 086	33 094	8 629	9 832
Konsernilikearvo (13)	46 985	51 131		
Aineelliset hyödykkeet (13,14)	258 371	273 486	63 245	68 885
Osuudet saman konsernin yrityksistä (15)			93 716	83 772
Osuudet osakkuusyrittöissä (15)	4 245	7 158		
Muut sijoitukset (15)	10 973	11 301	186 588	204 456
	349 661	376 170	352 177	366 945
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus (17)	143 779	141 796	35 551	32 221
Pitkäaikaiset saamiset (18)	11 001	10 439		
Laskennallinen verosaaminen (21)	14 763	17 610		
Lyhytaikaiset saamiset (18)	128 340	146 391	52 960	61 449
Rahoitusarvopaperit	30 568	44 301	21 287	40 137
Rahat ja pankkisaamiset	10 398	13 603	32 770	37 637
	338 850	374 140	142 568	171 445
VASTAAVAA YHTEENSÄ	688 510	750 310	494 745	538 390
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA (19)				
Osakepääoma	27 776	27 776	27 776	27 776
Ylikursisirahasto	2 908	2 908	2 908	2 908
Vararahasto	88 689	88 667	88 587	88 587
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	113	92		
Edellisten tilikausien tulos	113 615	155 971	61 939	62 991
Tilikauden tulos	6 630	-40 776	8 651	1 725
	239 730	234 638	189 861	183 987
VÄHEMMISTÖOSUUS	22 093	25 041		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ (20)			32 916	35 661
VIERAS PÄÄOMA				
Laskennallinen verovelka (21)	25 727	33 536		
Pitkäaikainen vieras pääoma (22)	128 991	148 507	99 194	130 867
Lyhytaikainen vieras pääoma (22)	271 969	308 588	172 774	187 875
	426 688	490 631	271 968	318 742
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	688 510	750 310	494 745	538 390

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liiketulos	24 950	-32 187	7 789	2 814
Oikaisut liiketulokseen:				
Suunnitelman mukaiset poistot	47 462	50 916	11 034	11 599
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	-985	32 243	302	-5
Muut oikaisut	-5 730	-289	-3 810	330
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	65 697	50 683	15 315	14 738
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+11 784	-18 731	+3 899	-11 779
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	-1 750	-8 650	-3 330	+5 190
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-19 008	+14 207	-3 700	+4 910
	-8 974	-13 174	-3 131	-1 679
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	56 723	37 509	12 184	13 059
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-23 365	-23 013	-19 117	-20 310
Saadut osingot liiketoiminnasta	547	1 589	542	1 375
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	5 690	6 631	18 095	17 401
Maksetut välittömät verot	-3 180	-6 768	1 726	-3 281
Rahavirta ennen satunaisia eriä	36 415	15 948	13 430	8 244
Liiketoiminnan satunaisia johtuva rahavirta (netto)	0	0	0	0
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	36 415	15 948	13 430	8 244
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29 066	-40 215	-4 464	-4 821
Aineellisten ja aineettomien hyöd. luovutustulot	3 910	3 561	827	1 745
Investoinnit konserniyhtiöosakkeisiin	-641	-3 152	-816	-4 613
Luovutustulot konserniyhtiöosakkeista	0	77	0	0
Investoinnit osakkuusyritysosakkeisiin	-17	-3 509	0	0
Luovutustulot osakkuusyritysosakkeista	10 091	5 196	0	5 196
Investoinnit muihin sijoituksiin	-51	-325	0	-266
Luovutustulot muista sijoituksista	963	158	589	137
Myönnettyt lainat	-2	0	-4 500	-44 791
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	3	12 844	19 883
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-14 813	-38 206	4 480	-27 530
Rahavirta investointien jälkeen	21 602	-22 258	17 910	-19 286
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	16 785	60 369	50	60 277
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-25 473	-46 273	-18 016	-25 254
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-27 932	+35 528	-15 487	+7 217
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+160	-319	0	0
Saadut ja maksetut konserniavustukset			-9 130	4 642
Vähemmistöosuus	0	111		
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 831	-7 453	-2 778	-5 555
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-39 291	41 963	-45 361	41 327
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	-17 689	19 705	-27 451	22 041
Kohdistamattomat erät	751	600	3 732	0
Rahavarojen muutos	-16 938	20 305	-23 719	22 041
Rahavarat tilikauden alussa	57 904	37 599	77 775	55 734
Rahavarat tilikauden lopussa	40 966	57 904	54 056	77 775

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Raisio Yhtymä -konsernin tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevia kirjanpito- ja osakeyhtiölain säännöksiä. Tilinpäätös on laadittu euroina.

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsolidointiperiaatteet

Raisio Yhtymän konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin emoyhtiö Raisio Yhtymä Oyj:n lisäksi yhtiöt, joissa Raisio Yhtymä Oyj:llä oli 31.12.2001 suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänimäärästä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt tytäryhtiöt ovat mukana myyntihetken saakka. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyrityksistä annetaan jäljempänä taseen liitteissä.

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu lukuun ottamatta merkitykseltään vähäisiä käyttöomaisuuskauppoja. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä oikaistu konsernin yhtenäisten laadintaperiaatteiden mukaisiksi. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on kohdistettu taseessa kokonaisuudessaan konserniliikearvoksi, josta on vähennetty tytäryhtiöiden osakkeista maksettu alihinta konsernireservinä. Konserniaktiivasta on tehty tasapoisto jaksotettuna kahdellekymmenelle vuodelle.

Vähemmistön osuus konsernin tilikauden tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu yhtiöiden välisten liiketapahtumien sekä saatavien ja velkojen eliminointien jälkeen.

Osakkuusyhtiöistä puoli osistettu Latexia S. A. on yhdistelty konsernitilinpäätökseen yhteisyrityksenä. Näin ollen Latexia-konsernin konsernitilinpäätöksen kaikista tuloslaskelman ja taseen riveistä on konsernitilinpäätökseen yhdistelty 50 prosenttia. Omistusosuutta vastaava osuus sisäisistä liiketapahtumista on eliminoitu.

Muut osakkuusyhtiöt, joissa konsernin osuus äänistä on 20-50 %, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöosuus on laskettu omistusosuutta vastaavana yhtiön tuloksesta. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden taseet on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan. Yhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu tilikauden keskikurssin mukaan. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinneissa syntyneet muuntoerot on kirjattu voittovaroihin.

Konsernitilinpäätöksessä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus ja vapaaehtoiset varaukset merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen määrällisenä tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan määrällisenä alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuun. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenusta käyttöomaisuuden arvioidun taloudellisen pitoajan perusteella. Taloudelliset pitoajat eri käyttöomaisuusryhmillä ovat:

rakennukset ja rakennelmat	10 - 25 vuotta
koneet ja laitteet	4 - 10 vuotta
aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta
muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista eikä arvonorotuksista.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Eläkejärjestelyt

Eläkekulut on laskettu noudattaen kunkin maan paikallista lainsäädäntöä. Raisio Yhtymä Oyj:n ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaisesti.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta. Erällä konsernihoitoon kuuluvilla muilla johtajilla on 62 vuoden varhennettu eläkeikä.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan hyödykkeiden myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä myönnettyillä alennuksilla ja myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät säännölliset tuotot kuten vuokrat.

Tuloverot

Konsernituloslaskelmaan sisältyvät konserniyhtiöiden suoriteperusteisesti lasketut tilikauden verot, aikaisempien tilikausien verot sekä laskennallinen vero.

Konsernitilinpäätöksessä laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu tilinpäätöksen ja verotuksen välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena.

Konsernin sisäisen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys on eliminoitu konsernituloslaskelmassa kohdistamalla se tilikauden tuloverojen vähennykseksi.

Emoyhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot. Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana.

Valuuttamääräiset erät

Kotimaisten yhtiöiden ulkomaanrahan määrälliset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivänä noteerattujen keskikurssien mukaan. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot on esitetty rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

Rahoituslaskelma

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Konsernin rahoituslaskelmaa laadittaessa valuuttakurssimuutosten vaikutus on eliminoitu muuntamalla aloittava tase tilikauden päättämispäivän kurssien mukaan rahavarjoja lukuun ottamatta. Rahavirtojen erät on olennaisilta osiltaan esitetty maksuperusteisina.

LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	KONSERNI				EMOYHTIÖ			
	2001	2000			2001	2000		
1. TOIMIALOJEN LIIKEVAIHDOT								
Kemianteollisuus	364 185	346 523						
Elintarviketeollisuus	264 466	284 014						
Benecol-liiketoiminta	23 837	23 123						
Rehuteollisuus	161 389	138 958						
Mallasteollisuus	30 691	28 299						
Muut	1 430	1 051						
- Toimialojen välinen liikevaihto	-23 138	-22 004						
Yhteensä	822 860	799 964						
KANSAINVÄLINEN LIIKEVAIHTO								
Vienti Suomesta								
Kemianteollisuus	57 006	50 712						
Elintarviketeollisuus	22 400	33 136						
Benecol-liiketoiminta	13 233	14 407						
Rehuteollisuus	18 477	12 641						
Mallasteollisuus	24 026	20 037						
Yhteensä	135 142	130 933						
Ulkomaisten yhtiöiden liikevaihto	373 579	349 728						
Välityskauppa ulkomailla	195	363						
- Yhtymän sisäinen myynti	-75 504	-82 149						
Kansainvälinen liikevaihto	433 412	398 875						
LIIKEVAIHDOT VUOSINEJÄNNEKSITTÄIN *				2001				2000
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Kemianteollisuus	91 021	90 879	92 479	89 806	81 844	78 083	92 682	93 914
Elintarviketeollisuus	62 502	67 901	64 070	69 993	69 746	70 391	71 031	72 846
Benecol-liiketoiminta	5 836	5 192	5 630	7 179	5 527	4 764	5 357	7 475
Rehuteollisuus	34 098	40 194	44 415	42 682	31 188	32 898	37 393	37 479
Mallasteollisuus	4 039	9 634	10 740	6 278	4 059	7 436	8 130	8 674
Muut toiminnot	356	750	169	155	265	553	121	112
- Toimialojen välinen liikevaihto	-5 165	-5 316	-6 050	-6 607	-5 936	-4 867	-5 702	-5 499
Yhteensä	192 687	209 234	211 453	209 486	186 693	189 258	209 012	215 001
2. MATERIAALIT JA PALVELUT								
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
Ostot tilikauden aikana	500 688	481 719			99 874			91 914
Varaston muutos	-5 128	20 186			-5 864			1 759
	495 560	501 905			94 010			93 673
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	3 297	2 878			334			319
Yhteensä	498 857	504 783			94 344			93 992
3. HENKILÖSTÖKULUT								
Palkat ja palkkiot	81 719	78 976			21 908			18 727
Eläkekulut	12 514	11 729			4 757			3 636
Muut henkilöstökulut	11 402	11 026			2 496			2 024
Yhteensä	105 635	101 731			29 162			24 388
4. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT								
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	2 927	2 790			586			470
5. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN								
Kotimaassa	1 561	1 655			628			629
Ulkomailla	1 123	1 120						
	2 684	2 775			628			629
6. LÄHIPIIRIVASTUUT								
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset								
Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta. Eräillä konserniohjeeseen kuuluvilla muilla johtajilla on 62 vuoden varhennettu eläkeikä.								
7. POISTOT JA ARVONALENNUKSET								
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	46 578	46 688			11 034			11 599
Käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset	884	4 228			0			0
Yhteensä	47 462	50 916			11 034			11 599

* Ei osa virallista tilinpäätösaineistoa

	KONSERNI		EMOYHTIÖ					
	2001	2000	2001	2000				
8. TOIMIALOJEN LIIKETULOKSET								
Kemianteollisuus	17 291	11 930						
Elintarviketeollisuus	4 426	-346						
Benecol-liiketoiminta	-3 553	-45 631						
Rehuteollisuus	8 611	3 838						
Mallasteollisuus	2 406	433						
Muut	-4 231	-2 411						
Yhteensä	24 950	-32 187						
LIIKETULOKSET VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN*			2001				2000	
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Kemianteollisuus	2 226	2 163	3 957	8 945	3 742	2 668	5 678	-158
Elintarviketeollisuus	302	2 421	1 103	600	766	1 015	1 845	-3 972
Benecol-liiketoiminta	-1 690	-639	-1 204	-20	-2 509	-1 889	-39 573	-1 660
Rehuteollisuus	1 398	2 039	2 748	2 426	-383	268	1 786	2 167
Mallasteollisuus	-334	1 010	1 506	224	-405	157	368	313
Muut	-1 012	16	-1 739	-1 496	-211	-589	-465	-1 146
Yhteensä	890	7 010	6 371	10 679	1 000	1 630	-30 361	-4 456
9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
Osinkotuotot								
Omistusyhteisyrittäjiltä						7		1 162
Muilta		764		752		756		747
Yhteensä		764		752		763		1 909
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista								
Saman konsernin yrityksiltä						10 200		10 341
Muilta		209		217		1		0
Yhteensä		209		217		10 201		10 341
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä		973		969		10 965		12 250
Muut korko- ja rahoitustuotot								
Saman konsernin yrityksiltä						2 760		2 669
Muilta		5 034		6 181		4 118		5 282
Yhteensä		5 034		6 181		6 879		7 951
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista ja muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä		5 243		6 398		17 080		18 292
Kurssierot								
Saman konsernin yritykset						1 576		445
Muut		-1 028		140		-2 849		-299
Yhteensä		-1 028		140		-1 273		146
Sijoitusten arvonalennukset								
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset		0		-2		0		0
Yhteensä		0		-2		0		0
Korkokulut ja muut rahoituskulut								
Saman konsernin yrityksille						-758		-683
Muille		-21 633		-21 722		-17 065		-16 646
Yhteensä		-21 633		-21 722		-17 823		-17 330
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-16 654		-14 434		-1 252		3 017
10. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT								
Satunnaiset tuotot								
Saadut konserniavustukset						11 800		12 150
Yhteensä		0		0		11 800		12 150
Satunnaiset kulut								
Annetut konserniavustukset						-9 690		-21 280
Yhteensä		0		0		-9 690		-21 280
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä		0		0		2 110		-9 130
11. TILINPÄÄTÖSSIIRROT								
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus						2 745		5 920
12. TULOVEROT								
Tuloverot satunnaisista eristä		0		0		-612		2 648
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta		-8 579		-4 379		-2 132		-3 467
Verot aikaisemmilta tilikausilta		23		-737		3		-76
Laskennallisen verovelan muutokset		4 971		9 615		0		0
Yhteensä		-3 585		4 499		-2 741		-896

* Ei osa virallista tilinpäätösaineistoa

TASEEN LIITETIEDOT

13. KONSERNIN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2001

	Aineettomat hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkävaikutt. menot	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	54 504	2 978	71 455	3 487	2 173	134 597	7 261	180 213	405 577	2 630	7 320	603 001
Muuntoero	-301	22	0	0	0	-279	66	275	849	158	61	1 409
Lisäykset 1.1.-31.12.	5 294	69	5	37	453	5 858	6	3 321	16 573	1 125	5 733	26 758
Vähennykset 1.1.-31.12.	570	-64	4 443	1 841	0	6 790	154	3 644	10 028	1 021	-425	14 422
Siirrot erien välillä	353	0	0	-325	-2 096	-2 068	0	2 162	3 974	-9	-6 156	-29
Hankintameno 31.12.	59 280	3 133	67 017	1 358	530	131 318	7 179	182 327	416 945	2 883	7 383	616 717
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	24 906	2 184	20 324	2 958	0	50 372	0	85 858	242 172	1 485	0	329 515
Muuntoero	-173	2	0	0	0	-171	0	-28	-100	103	0	-25
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-880	-74	3 854	2 110	0	5 010	0	2 742	5 482	304	0	8 528
Tilikauden poisto	6 260	153	3 562	81	0	10 056	0	8 842	28 139	403	0	37 384
Kertyneet poistot 31.12.	31 873	2 413	20 032	929	0	55 247	0	91 930	264 729	1 687	0	358 346
Kirjanpitoarvo 31.12.2001	27 407	720	46 985	429	530	76 071	7 179	90 397	152 216	1 196	7 383	258 371
Kirjanpitoarvo 31.12.2000	29 598	794	51 131	529	2 173	84 225	7 261	94 355	163 405	1 145	7 320	273 486
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2001									121 653			
31.12.2000									127 645			

14. EMOYHTIÖN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2001

	Aineettomat hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutt. menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	18 431	2 024	2 329	15	22 800	3 183	72 467	105 419	264	451	181 784
Lisäykset 1.1.-31.12.	859		21	127	1 007		792	2 865		36	3 693
Vähennykset 1.1.-31.12.	270		1 850		2 120			1 194			1 194
Siirrot erien välillä	15			-15	0		30	421		-451	0
Hankintameno 31.12.	19 035	2 024	501	127	21 687	3 183	73 289	107 512	264	36	184 284
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	8 988	1 957	2 023		12 968		39 732	73 167			112 900
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	22		1 850		1 872			888			888
Tilikauden poisto	1 850	67	43		1 961		2 608	6 420			9 027
Kertyneet poistot 31.12.	10 817	2 024	217	0	13 057	0	42 340	78 699	0	0	121 039
Kirjanpitoarvo 31.12.2001	8 218	0	284	127	8 629	3 183	30 949	28 813	264	36	63 245
Kirjanpitoarvo 31.12.2000	9 443	67	306	15	9 832	3 183	32 735	32 251	264	451	68 885
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2001								26 831			
31.12.2000								29 893			

15. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN SJOITUKSET 2001

KONSERNI	Omistus-yhteisyrittys-osakkeet	Muut osakkeet	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä	EMOYHTIÖ	Konserni-yritysten osakkeet	Omistus-yhteisyrittys-osakkeet	Muut osakkeet	Saamiset, konserni-yritykset	Muut	Sijoitukset yhteensä
Muuntoero	-2	6	0	4	Lisäykset 1.1.-31.12.	9 607		0	8 277		17 884
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 247	51	165	1 463	Vähennykset 1.1.-31.12.	1 514		170	25 976		27 659
Vähennykset 1.1.-31.12.	4 158	550	0	4 708	Hankintameno 31.12.	93 716	35	7 040	179 488	25	280 303
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	1 850					1 850
Hankintameno 31.12.	4 245	8 111	2 862	15 218	Arvonalennukset	-1 850					-1 850
Kertyneet poistot 31.12.	0	0	0	0	Kertyneet poistot 31.12.	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2001	4 245	8 111	2 862	15 218	Kirjanpitoarvo 31.12.2001	93 716	35	7 040	179 488	25	280 303
Kirjanpitoarvo 31.12.2000	7 158	8 604	2 697	18 459	Kirjanpitoarvo 31.12.2000	83 772	35	7 210	197 186	25	288 229

Osakkuusyrittäksistä johtuvan konserniaktiivan poistamatta oleva määrä 31.12.2001 on 902 tuhatta euroa.

	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
Konserniyritykset		
Airisto RE S.A., Luxemburg	100,00	99,00
SIA Amelija, Latvia	100,00	
Autuminvest Oy, Raisio	100,00	
Beneral Oy, Raisio	100,00	100,00
Canelo Oy, Raisio	100,00	
Carlshamn Mejeri AB, Ruotsi	100,00	99,93
Claymore Chemicals Ltd., Skotlanti	100,00	
Emerillon Polymers Inc., Kanada	50,00	
Emsland-Raisio Chemie GmbH, Saksa	51,00	
Finnamyl Oy, Raisio	100,00	100,00
PT Intercipta Kimia Pratama, Indonesia	60,00	
Oy Kationi Ab, Raisio	100,00	
Lapuan Peruna Oy, Lapua	68,15	
Melia Oy, Raisio	75,00	75,00
Melia Eesti OÜ, Viro	100,00	
Monäs Feed Oy Ab, Uusikaarlepyy	99,70	
OOO Raisio, Venäjä	100,00	
Raisio Belgium N.V., Belgia	100,00	
Raisio Benecol Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Benecol US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Catering Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Chemicals Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Chemicals Argentina S.A., Argentiina	51,00	
Raisio Chemicals Canada, Inc., Kanada	100,00	
Raisio Chemicals Chile S.A., Chile	51,00	
Raisio Chemicals Deutschland GmbH, Saksa	100,00	
Raisio Chemicals Italia S.R.L., Italia	100,00	
Raisio Chemicals Korea Inc., Korea	51,00	
Raisio Chemicals de México, S.A. de C.V., Meksiko	100,00	
Raisio Chemicals Paperion S.A., Ranska	100,00	
Raisio Chemicals Spore Pte Ltd, Singapore	100,00	
Raisio Chemicals UK Ltd., Englanti	100,00	
Raisio Chemicals U.S., Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Echeveste S.A., Espanja	51,00	
Raisio Engineering Oy, Raisio	100,00	
Raisio France S.A., Ranska	99,99	
Raisio Grain Starch Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Netherlands B.V., Alankomaat	100,00	
Raisio Nordic Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Nordic Eesti AS, Viro	100,00	
Raisio Polska Foods Sp. z o.o., Puola	100,00	100,00
Raisio Portugal-Produtos Quimicos, LDA, Portugali	51,00	
Raisio Química Andina S.A., Kolumbia	90,00	
Raisio Skandinavia Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Staest Oy, Raisio	100,00	
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Svenska AB, Ruotsi	100,00	
Rehuraio Oy, Raisio	100,00	100,00
Sterol Technologies Oy, Raisio	65,00	
Sterol Trading US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Suomen Myllyt Oy, Raisio	100,00	

Osakkuusyrietykset

Alahärmän Perunavarasto Oy, Alahärmä	67,94	
PT Budi Raisio International, Indonesia	50,00	
Latexia S.A., Belgia	50,00	
Periva Oy, Kokemäki	50,00	
AS Rigas Dzirnavniesks, Latvia	26,66	
Vihannin Vedenpuhdistamo Oy, Vihanti	49,00	49,00
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50
WeSTERol Company LLC, Yhdysvallat	50,00	
Xinyi Raisio Chemicals Co. Ltd., Kiina	40,00	

Konsernin omistusosuus %**Latexia S.A:n omistusosuus %****Latexia S.A:n tytäryrietykset**

Latexia Asia Pacific PTE Ltd, Singapore	50,00	100,00
Latexia Deutschland GmbH, Saksa	50,00	100,00
Latexia France SAS, Ranska	50,00	100,00
Latexia Iberia, S.L., Espanja	50,00	100,00
PT Latexia Indonesia, Indonesia	50,00	100,00
Latexia SB Oy, Raisio	50,00	100,00
Latexia Suomi Oy, Raisio	50,00	100,00
Latexia Sverige AB, Ruotsi	50,00	100,00
Latexia Österreich GmbH, Itävalta	50,00	100,00

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
17. VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	104 981	102 469	27 169	21 300
Keskeneräiset tuotteet	1 103	1 633	0	0
Valmiit tuotteet/tavarat	35 961	36 884	8 378	10 912
Muu vaihto-omaisuus	1 734	810	4	9
	143 779	141 796	35 551	32 221
18. SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Lainasaamiset	567	0	0	0
Lainasaamiset	10 212	9 672	0	0
Muut saamiset	222	378	0	0
Siirtosaamiset	0	389	0	0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	11 001	10 439	0	0
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	105 877	116 493	11 735	13 248
Saamiset samaan konserniin kuuluville yrityksiltä				
Myyntisaamiset			11 176	17 136
Lainasaamiset			5 410	3 224
Muut saamiset			16 496	16 004
Siirtosaamiset			5 417	6 047
			38 500	42 410
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	857	890	199	278
Lainasaamiset	112	2 994	0	0
Muut saamiset	11	8	23	22
Siirtosaamiset	15	86	26	139
	995	3 978	248	439
Lainasaamiset	747	925	0	158
Muut saamiset	8 879	9 048	1 992	842
Siirtosaamiset	11 842	15 947	486	4 353
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	128 340	146 391	52 960	61 449
Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kulujen ja tuottojen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia.				
19. OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma 1.1.	27 776	27 776	27 776	27 776
Osakepääoma 31.12.	27 776	27 776	27 776	27 776
Ylikurssirahasto 1.1.	2 908	2 908	2 908	2 908
Ylikurssirahasto 31.12.	2 908	2 908	2 908	2 908
Vararahasto 1.1.	88 667	88 664	88 587	88 587
Siirretty voittovaroista	23	3	0	0
Muut muutokset	-2	0	0	0
Vararahasto 31.12.	88 688	88 667	88 587	88 587
Muut rahastot 1.1.	92	29	0	0
Siirretty voittovaroista	21	63	0	0
Muut rahastot 31.12.	113	92	0	0
Voittovarot 1.1.	115 195	159 247	64 716	68 547
Osingonjako	-2 831	-5 611	-2 778	-5 555
Vähemmistöosinkojen siirto voittovarioihin	53	56	0	0
Siirretty vararahastoon	-23	-3	0	0
Siirretty muihin rahastoihin	-21	-63	0	0
Muut muutokset	1 242	2 345	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	113 615	155 971	61 939	62 991
Tilikauden tulos	6 630	-40 776	8 651	1 725
Oma pääoma yhteensä	239 730	234 638	189 861	183 987
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja			70 590	
Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:				
		VUOSI 2001		VUOSI 2000
	kpl	1 000 euroa	kpl	1 000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	35 391 112	5 952	36 407 370	6 123
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	129 757 918	21 824	128 741 660	21 653
Yhteensä	165 149 030	27 776	165 149 030	27 776

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
20. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Emoyhtiössä tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.				
Konsernitilinpäätöksessä kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan siirretty osuus on 47 192 tuhatta euroa.				
21. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET				
Laskennalliset verosaamiset				
Yhdistelytoimenpiteistä	1 455	2 517		
Jaksotuseroista	13 308	15 093		
	14 763	17 610		
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	23 510	30 025		
Yhdistelytoimenpiteistä	1 431	1 431		
Jaksotuseroista	786	2 080		
	25 727	33 536		
22. VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	122 163	138 396	95 809	125 248
Eläkelainat	4 196	6 994	3 250	5 417
Saadut ennakot	0	20	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	2 632	3 097	135	202
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	128 991	148 507	99 194	130 867
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Rahalaitoslainat	22 344	19 040	8 788	19 026
Muut pitkäaikaiset lainat	23	47	0	0
Yhteensä	22 367	19 087	8 788	19 026
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	143 532	155 734	119 629	114 902
Eläkelainat	2 798	2 798	2 167	2 167
Saadut ennakot	919	1 393	1	13
Ostovelat	69 222	83 902	16 786	18 120
Rahoitusvekselit	1 730	1 639	0	0
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat			589	563
Muut velat			10 449	27 409
Siirtovelat			171	451
			11 209	28 423
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	149	572	31	7
Muut velat	0	4 531	0	0
Siirtovelat	0	290	0	7
	149	5 393	31	15
Muut velat	18 599	19 196	11 749	11 936
Siirtovelat	35 020	38 534	11 202	12 299
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	271 969	308 589	172 774	187 875
Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.				
Korottomat velat				
Pitkäaikaiset	25 945	33 855	0	0
Lyhytaikaiset	112 546	131 917	39 584	53 799
Yhteensä	138 491	165 772	39 584	53 799

MUUT LIITETIEDOT

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
23. ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT				
VAKUUDEKSI ANNETTU OMAISUUS				
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Annetut kiinteistökiinnitykset	66 808	67 371	5 517	5 517
Pantatut arvopaperit	0	1 612	0	0
Annetut yritysikiinnitykset	55 715	56 278	0	0
Yhteensä	122 523	125 261	5 517	5 517
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta				
Annetut kiinteistökiinnitykset			51 494	48 468
Pantatut arvopaperit			0	1 612
Annetut yritysikiinnitykset			25 060	25 060
Yhteensä			76 554	75 140

Vakuuksien arvona on ilmoitettu pantattujen velkakirjojen tai arvopapereiden nimellisarvo.

Vakuudet on annettu enimmäkseen yleisvakuuksina rahoituslaitoksille lainojen, takausten sekä erilaisten taseessa ja taseen ulkopuolella olevien limiittien vakuudeksi.

TASEESEEN SISÄLTÄMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUMUKSET JA VASTUUT

Leasingvastuut				
Leasing sopimuksista maksamatta olevat määrät				
Alkaneella tilikaudella maksettavat	3 561	3 179	1 323	1 125
Myöhemmin maksettavat	6 867	6 265	2 244	1 624
Yhteensä	10 428	9 444	3 567	2 749

Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuuta.

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta				
Takaukset	6 000	5 373	60 887	72 702
Takaisnostovastuut	0	0	2 327	2 853
	6 000	5 373	63 214	75 555

Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta 14 138 12 913 5 550 5 550

Vastuusitoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta

Takaukset	10 094	3 691	10 000	2 972
-----------	--------	-------	--------	-------

Vastuusitoumukset muiden puolesta

Takaukset	3 556	1 273	3 432	1 136
-----------	-------	-------	-------	-------

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut

Johdannaissopimuksia käytetään konsernissa suojaustarkoitukseen.

Alempana ilmoitetut johdannaissopimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimien laajuutta.

Johdannaissopimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaissopimusten sulkeamisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla.

Raaka-ainefutuuri:				
Käypä arvo	391	333		
Kohde-etuuden arvo	17 528	14 637		

Raaka-ainefutuurien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu futuurien kohteena olevien hyödyke-erien arvo markkinahintaan muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.

Valuuttatermiinit:				
Käypä arvo	-484	1 596		
Kohde-etuuden arvo	31 990	49 208		

Valuuttatermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiinisopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.

Koronvaihtosopimukset:				
Käypä arvo	-16	816		
Kohde-etuuden arvo	60 000	40 000		

Koronvaihtosopimusten kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen sopimusten nimellismäärä.

RISKIENHALLINTA

Rahoitusriskit

Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten osaltaan turvata ja varmistaa konsernin tuloksen kertymistä. Rahoituksen hoito ja rahoitusriskienhallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle kattavan riskienhallinnan, riittävän asiantuntemuksen ja kustannustehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Rahoitusosaston toimintaa riskienhallinnassa sääntelee hallituksen hyväksymä ja säännöllisesti tarkistettava rahoituspolitiikka. Kaikki merkittävät lainanotto päätökset tekee hallitus rahoitusosaston esityksestä.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmius- eli likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Poliitiikan mukaisesti rahoitusosasto pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa ja tasolla, jolla turvataan johdon strateginen toimintavapaus. Sijoitusten lisäksi likviditeettiä reservin merkittävimmät elementit ovat rahoittajien kanssa sovitut, mutta nostamattomat luotot sekä tililimiitit. Varainhankinnan riskiä hajautetaan hankkimalla rahoitusta eri lähteistä.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta yhtiön netto-rahoituskuluihin ja jälkimarkkinakelpoisten korkosijoitusten ja korkojohdannaisten markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan ohjaamalla luottosalkun ja korkosijoitusten rakennetta tavoitteena mahdollisimman alaiset nettorahoituskulut. Rakenteen muokkauksessa välineinä käytetään koronvaihtosopimuksia sekä korkoterminiäitä ja -optioita. Kannettavan korkoriskin enimmäismäärä on säännelty rahoituspolitiikassa.

Valuuttariski

Yhtymä suojautuu valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen aiheuttamaa kurssiriskiä vastaan. Rahoitus voi suojata myös ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttariskin alaisia oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on valuuttatuloksen optimointi politiikan sallimissa rajoissa valikoivaa suojausta käyttäen. Instrumentteina suojausoperaatioissa voidaan käyttää politiikan sallimia valuuttatermiäitä ja -optioita sekä valuutanvaihtosopimuksia.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosapuoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa velvoitettaan. Yhtymä altistuu vastapuoliriskille rahoitusosaston sijoittaessa varoja markkinoille sekä operoidessa johdannaisinstrumenteilla. Rahoitusosasto vastaa tekemiinsä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvästä vastapuoliriskistä. Tämän riskin hallinnassa käytetyistä keinoista keskeisimmät ovat huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta, vastapuolikohtaiset limiitit sekä hajauttaminen.

Hyödykehintariski

Hyödykkeiden hintariskillä tarkoitetaan kiinteähintaisten raaka-ainestojojen ja kiinteähintaisten tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvaa epävarmuutta. Hyödykkeiden hintariskistä vastaavat pääsääntöisesti toimialat. Poikkeuksen kuitenkin muodostavat pörssinoteeratut rypsi- ja soijaraaka-aineet, joiden osalta työnjako on seuraava: toimialaryhmä vastaa riskiasemansa laskennasta, mutta rahoitusosasto toteuttaa tarvittavat suojaustoimet.

Myynnin vastapuoli- ja luottoriski

Toimialaryhmät tekevät myynnissä konsernin antamien ohjeiden puitteissa itsenäisesti vastapuoliriskin liittyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehdosta ja vaadittavista vakuuksista, samoin kuin ne vastaavat myyntisaamisten luottoriskistä. Tietyillä maantieteellisillä alueilla myyntisaamia on turvattu asiakasluottovakuutuksella.

Omaisuus- ja vastuuriskit

Omaisuus-, keskeytys- ja vastuuriskeiltä suojautumiseksi Raisio Yhtymällä on globaalit vakuutusohjelmat. Vakuutus sopimuksia hoidetaan keskitetysti konsernissa, mutta vakuutusarvoista ja vakuutuksen piiriin ilmoitettavista kohteista vastaa kukin toimiala.

Yhdysvalloissa sattuneiden terroritekojen seurauksena kansainväliset jälleenvakuutusmarkkinat ovat muuttuneet olennaisesti ja jälleenvakuuttajien antaman palvelun hintataso on nousut.

Kulunut vuosi oli myös Raision oman vahinkokehityksen kannalta epäsuotuisa. Suurin yksittäinen vahinkotapahtuma oli Ranskan Toulousen tehdasta kohdannut palo- ja keskeytysvahinko naapurissa sijainneen lannoitetehtaan räjähtäessä. Raisio Yhtiön vakuutusmaksuihin kohdistuikin korotuspaineita kuluvana vuonna.

Riskienhallinnan kehittäminen

Vuoden 2001 aikana Raisio Yhtiön riskienhallintaa organisoitiin uudelleen, ja samalla käynnistettiin riskienhallinnan kehittämisprojekti, jossa yhteistyökumppanina ja asiantuntijana on ulkopuolinen riskienhallintakonsultti.

Kehittämis työ on aloitettu laatimalla koko konsernin kattava riskienhallintapolitiikka jo aikaisemmin käytössä olleen rahoitusriskienhallintapolitiikan lisäksi. Tähän työhön liittyen on käyty laajoja keskusteluja konsernin ja toimialaryhmien johdon ja useiden muiden avainhenkilöiden kanssa. Keskustelujen avulla on yhtenäistetty avainhenkilöiden käsitystä riskienhallinnasta ja samalla saatu kartoitettua eri toimintoihin liittyviä erityispiirteitä sekä nykyisiä käytäntöjä ja ohjeitä.

Riskienhallintapolitiikan pyrkimyksenä on ohjeistaa riskien tunnistamiseen ja arviointiin liittyviä käytäntöjä siten, että liiketoiminnossa voidaan tietoisten riskienhallintapäätösten ja monipuolisen keinovalikoiman avulla toteuttaa hallitusti Raisio Yhtiön strategiaa.

KONSERNIN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	1997	1998	1999	2000	2001
Tulos ja kannattavuus					
Liikevaihto, milj. euroa	858	833	763	800	823
muutos, %	+29,9	-3,0	-8,4	+4,9	+2,9
Vienti Suomesta, milj. euroa	135	178	145	131	135
Kansainvälinen liikevaihto, milj. euroa	423	421	374	399	433
% liikevaihdosta	49,3	50,6	49,0	49,9	52,7
Liiketulos, milj. euroa	41	52	16	-32	25
% liikevaihdosta	4,8	6,3	2,1	-4,0	3,0
Tulos ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	35	42	6	-47	8
% liikevaihdosta	4,1	5,1	0,8	-5,8	1,0
Tulos ennen veroja ja vähemmistön osuutta, milj. euroa	20	39	-2	-47	8
% liikevaihdosta	2,3	4,7	-0,3	-5,8	1,0
Oman pääoman tuotto, %	7,8	9,2	0,4	-14,9	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,1	11,1	4,0	-4,2	5,5
Rahoitus ja taloudellinen asema					
Oma pääoma + vähemmistön osuus, milj. euroa	298	317	304	260	262
Korollinen nettovelka, milj. euroa	143	174	233	251	233
Taseen loppusumma, milj. euroa	643	690	744	750	689
Omavaraisuusaste, %	46,6	46,0	41,0	34,7	38,1
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	48,0	54,9	76,5	96,5	88,9
Quick ratio	0,8	0,7	0,6	0,7	0,7
Current ratio	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	60*	47*	6	16	36
Muut tunnusluvut					
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	73	75	61	49	29
% liikevaihdosta	8,5	9,0	8,0	6,2	3,5
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	17	18	16	18	18
% liikevaihdosta	1,9	2,1	2,1	2,3	2,2
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	2 817	2 904	2 897	2 775	2 684

* Rahoituslaskelman aikaisemman laskentatavan mukaisesti.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistön osuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottamat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste %	$\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistön osuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste (gearing) %	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma + vähemmistön osuus}} \times 100$
Quick ratio	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma taseen mukaan}}$
Current ratio	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma taseen mukaan}}$

Osakekohtaiset tunnusluvut on esitetty sivuilla 60-61.

VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernitaseen mukainen oma pääoma 31.12.2001 on 239 730 000 euroa, josta voitonjakokelpoisia varoja on 73 165 000 euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2001 mukaan ovat 70 589 553,35 euroa, josta tilikauden voitto on 8 651 034,27 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,017 euroa osaketta kohden 165 149 030 osakkeelle

yhteensä	2 807 533,51 euroa
ja että voittovaratilille jätetään	67 782 019,84 euroa
<hr/>	<hr/>
Yhteensä	70 589 553,35 euroa

Osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä eli 17.4.2002.

Raisiossa helmikuun 15. päivänä 2002

Arimo Uusitalo	Matti Linnainmaa	
Antti Haavisto	Antti Herlin	Jaakko Ihamuotila
Kaj Lönnroth	Kaarlo Pettilä	Rabbe Klemets <i>toimitusjohtaja</i>

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Raisio Yhtymä Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteutumiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konserni-tilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Raisiossa 18. helmikuuta 2002

Thor Nyroos
KHT

Esa Kailiala
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksen kertomuksen yhtiön toiminnasta tilikaudelta 1.1. – 31.12.2001 ja siihen liittyvän tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tutustunut tilintarkastuskertomukseen.

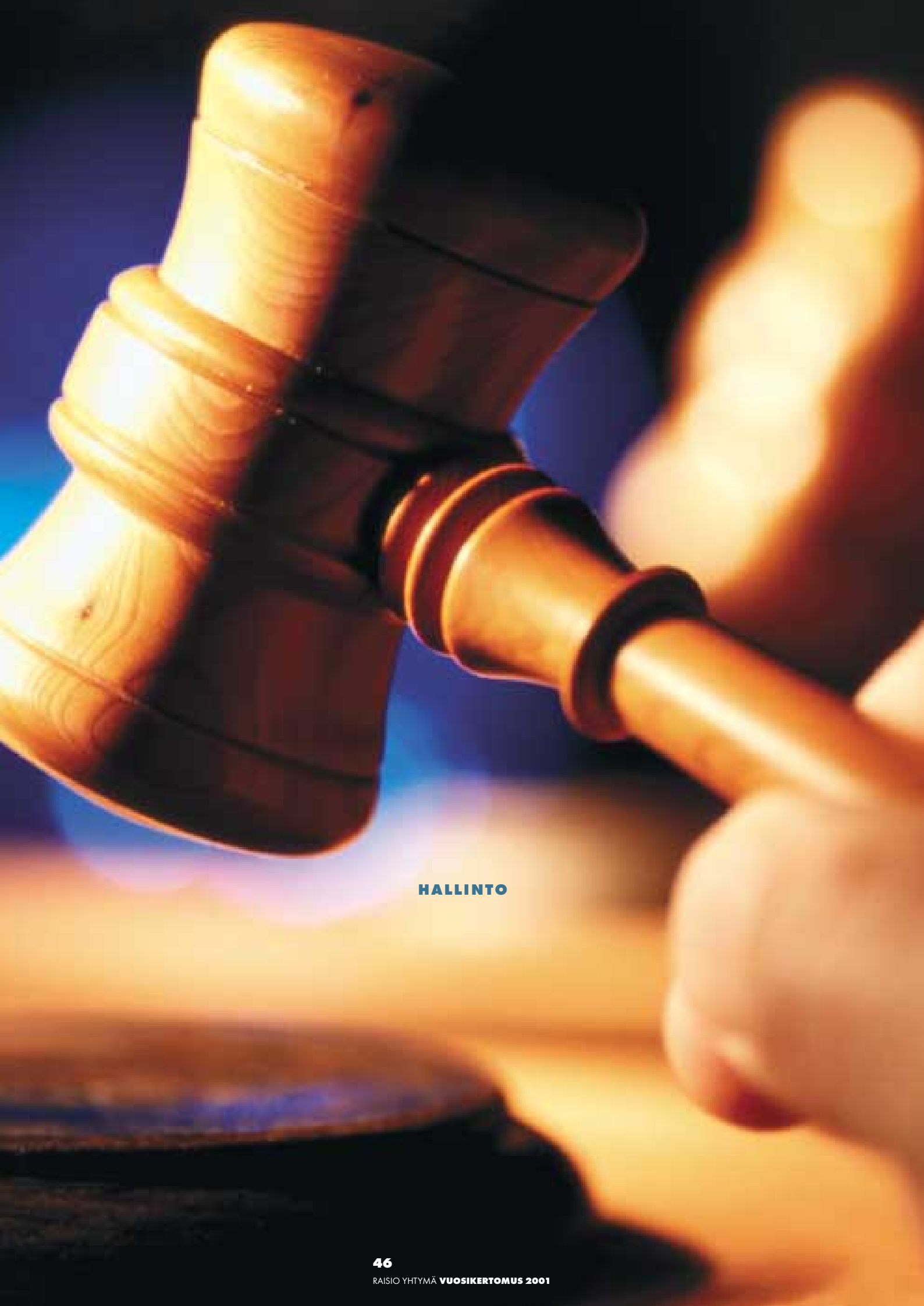
Hallintoneuvosto on päättänyt lausuntonaan esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistetaan ja että tilinpäätöksen osoittaman voiton suhteen toimitaan hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Hallintoneuvostosta ovat 31.12.2002 erovuorossa valtiotieteen maisteri Risto Ervelä, agronomi Esa Härmälä, maanviljelijä Juhani Immala, agronomi Timo Järvelä, maanviljelijä Albert Käiväräinen, maanviljelijä Antti Lithovius, agronomi Ola Rosendahl, agrologi Nils-Erik Segersven ja agrologi Simo Vaismaa.

Raisiossa 8. maaliskuuta 2002

Hallintoneuvoston puolesta

Vesa Lammela
puheenjohtaja

HALLINTO

Raisio Yhtymän hallinto

Yhtiökokous

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin, ja se kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä mm. käsittelemään ja vahvistamaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen, päättämään vastuuvapauden myöntämisestä ja voitonjaosta sekä valitsemaan hallintoneuvoston jäsenet erovuoroisten sijaan samoin kuin tilintarkastajat. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa, ja kutsun niihin toimittaa hallitus.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 21 ja enintään 30 jäsentä, joiden toimikausi on kolme lähinnä vaalia seuraavaa kalenterivuotta. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa ja päättää asioista, jotka koskevat toiminnan olennaista laajentamista tai supistamista. Hallintoneuvosto valitsee yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä määrää hänen sijaisensa. Edelleen, hallintoneuvoston on annettava yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa.

Hallitus

Raisio Yhtymä Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä sekä vähintään viisi ja enintään kahdeksan hallintoneuvoston valitsemaa varajäsentä. Jäsenten toimikausi on kaksi vaalia seuraavaa kalenterivuotta, ja heistä on vuosittain erovuorossa puolet. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista yhtiön hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä

kysymyksistä, jotka lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan eivät kuulu muille elimille. Hallituksen yleisenä velvollisuutena on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan järjestämisestä sekä yhtiön edustamisesta. Edelleen, hallituksen tehtävänä on päättää asioista, jotka yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ovat laajakantoisia. Hallituksen tulee ohjata ja valvoa toimitusjohtajan hoitamaa juoksevaa hallintoa ja tarvittaessa antaa tälle ohjeita ja määräyksiä.

Edellä selostettujen yleisten velvollisuuksien lisäksi Raisio Yhtymä Oyj:n hallitus lokakuussa 2000 vahvistamansa työjärjestyksen mukaan:

- vahvistaa yhtiön strategian ja tarkistaa säännöllisesti sen ajanmukaisuuden
- vahvistaa yhtiön tulostavoitteet
- hyväksyy vuosittaisen budjetin ja investointibudjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista, jotka eivät sisälly hyväksytyyn vuosibudjettiin sekä divestoinneista ellei katso niiden laatunsa tai laajuutensa vuoksi kuuluvan hallintoneuvoston päätettäväksi
- vahvistaa osinkopolitiikan
- käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakertomukset ja tilinpäätöksen sekä konsernitilinpäätöksen
- vahvistaa yhtiön organisaatiorakenteen
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään pääjohtajan esityksestä tämän välittömät alaiset sekä määrää heidän tehtävänsä ja päättää heidän työehdoistaan
- päättää johdon ja henkilöstön kannustus- ja palkkiojärjestelmistä ja tekee tarvittaessa niistä johtuvat esitykset yhtiökokoukselle
- hyväksyy merkittävät yhteistyösopimukset, liittoutumiset sekä yritysmyyntit ja -ostot
- vahvistaa merkittävien tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanon
- käy vuosittain läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat.

Raisio Yhtymän johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja ja toimialaryhmien ja palvelufunktioiden johtajat. Kuvassa Raisio Chemicals -toimialaryhmän johtaja Kai Hannus ja sihteeri Hannele Kaitaranta.

Hallitus voi asettaa sekä pysyviä että tilapäisiä valiokuntia ja työryhmiä joko keskuudestaan tai siten, että sellaiseen kuuluu myös ulkopuolisia jäseniä. Nämä valiokunnat ja työryhmät raportoivat aina hallitukselle, ja tarvittaessa näille voidaan laatia ja vahvistaa omat työjärjestyksensä. Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 18 kertaa ja piti yhden puhelinkokouksen.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja, josta Raisio Yhtymä Oyj:ssä käytetään nimitystä pääjohtaja, johtaa ja valvoo yhtiön liiketoimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hänen tulee omaaloitteisesti ja jatkuvasti pitää hallitus informoituna yhtiön asioista ja tilasta sekä huolehtia siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Hänellä on oikeus edustaa yhtiötä asemansa perusteella ja tehtäviensä puitteissa. Raisio Yhtymässä toimitusjohtajan tulee olla myös hallituksen jäsen. Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä keskittyy säännöllisissä kuukausikokouksissaan budjetin ja liiketoimintojen kehityksen seurantaan sekä tuloksen raportointiin ja analysointiin. Johtoryhmä käsittelee myös muut sellaiset asiat, jotka koskevat koko yhtymää, kuten erilaiset toimintapolitiikat. Konsernin johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja sekä toimialaryhmien ja palvelufunktioiden johtajat.

Tarkastustoiminta

Konsernin tilintarkastuksesta vastaa ja sitä ohjaa maailmanlaajuisesti KPMG. Vastuullisina tarkastajina tilikaudella 2001 olivat KHT Thor Nyroos ja KHT Esa Kailiala.

Tilintarkastuksen vuotuiset painopistealueet suunnitellaan yhdessä toimialaryhmien johdon sekä talousjohdon kanssa. Tarkastuksen suunnittelussa ja ohjauksessa huomioidaan se, että konsernilla ei ole omaa sisäistä tarkastusta. Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle ja pääjohtajalle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle.

Tilintarkastajat ovat läsnä hallituksen kokouksessa vähintään kerran vuodessa. Tilintarkastajat antavat osakkeenomistajille lain edellyttämän vuosittaisen tilinpäätökseen liittyvän tilintarkastuskertomuksen.

Sisäpiirisääntely

Yhtymässä on 1.5.2000 saatettu voimaan sisäpiiriohje, joka noudattaa Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta. Pysyvä sisäpiiri muodostuu lakimääräisestä sisäpiiristä, johon kuuluvat hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja tilintarkastajat, sekä määrätystä sisäpiiristä, johon 31.12.2001 kuului 44 lähinnä johtoon ja asiantuntijoihin kuuluvaa henkilöä. Yhtymän sisäpiirihallinto käyttää SIRE-järjestelmää, jonka kautta sisäpiiriläisten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä omistus Raisio Yhtymä Oyj:ssä ja siinä tapahtuvat muutokset ovat julkisia.

Hallintoneuvosto

Osakeomistukset tilinpäätös- tiedotteen julkaisuhetkellä 15.2.2002	Eroavuorossa vuonna		Eroavuorossa vuonna		Eroavuorossa vuonna
Raisio Yhtymän kantaosakkeet (sarja K) ja vaihto-osakkeet (sarja V)		Juhani Immala, s. 1935 Maanviljelijä, Askainen Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 50 340 kpl	2002	Yrjö Ojaniemi, s. 1959 Agronomi, toiminnanjohtaja, Lapua Jäsen 1.1.2002 lähtien Sarja K 780 kpl ja sarja V 660 kpl	2004
Vesa Lammela, s. 1941 Kauppaneuvos, toimitusjohtaja, Kiukainen Puheenjohtaja vuodesta 1998 ja jäsen vuodesta 1996 Lammela Oy:n omistus, sarja V 6 550 kpl	2004	Timo Järvilahti, s. 1943 Agronomi, maanviljelijä, maatalousylitarkastaja, Halikko Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 60 kpl	2002	Teemu Olli, s. 1950 Insinööri, maanviljelijä, Nousiainen Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 44 000 kpl	2003
Ola Rosendahl, s. 1939 Agronomi, kansanedustaja, Pernaja Varapuheenjohtaja vuodesta 1988 ja jäsen vuodesta 1987 Sarja K 2 050 kpl ja sarja V 2 000 kpl	2002	Juho Koivisto, s. 1945 Maanviljelijä, Kurikka Jäsen vuodesta 1987 31.12.2001 asti Sarja K 1 080 kpl ja sarja V 180 kpl (Omistus 31.12.2001)		Pekka Raipala, s. 1947 Agronomi, maanviljelijä, Hämeenkyrö Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 13 020 kpl ja sarja V 1 500 kpl	2004
Hannu Auranen, s. 1937 Kunnallisneuvos, maanviljelijä, Karinainen Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 31 320 kpl Auranen & Manner Ky:n omistus, sarja V 10 920 kpl	2004	Taisto Korkea- oja, s. 1941 Agrologi, maanviljelijä, Kokemäki Jäsen vuodesta 1992 Sarja K 10 560 kpl ja sarja V 10 620 kpl	2003	Juha Saura, s. 1951 Lentokapteeni, maanviljelijä, Pöytyä Jäsen vuodesta 1998 Sarja K 1 200 kpl	2003
Juhani Enkovaara, s. 1945 Kauppatieteen maisteri, toimitusjohtaja, Helsinki Jäsen vuodesta 1996 Sarja K 500 kpl ja sarja V 250 kpl	2004	Erkki S. Koskinen, s. 1946 Kauppias, Virrat Jäsen vuodesta 1996 Sarja V 10 000 kpl	2004	Nils-Erik Segersven, s. 1936 Agrologi, maanviljelijä, Kemiö Jäsen vuodesta 1994 Sarja K 7 800 kpl ja sarja V 6 180 kpl	2002
Risto Ervelä, s. 1950 Valtiotieteen maisteri, toiminnanjohtaja, Sauvo Jäsen vuodesta 1991 Sarja K 3 000 kpl ja sarja V 3 500 kpl	2002	Albert Käiväräinen, s. 1940 Maanviljelijä, Mynämäki Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 6 700 kpl ja sarja V 2 030 kpl	2002	Ilmo Seppälä, s. 1937 Kunnallisneuvos, maanviljelijä, Valkeala Jäsen vuodesta 1996 31.12.2001 asti Sarja K 150 kpl ja sarja V 150 kpl (Omistus 31.12.2001)	
Erkki Haavisto, s. 1968 Agronomi, maanviljelijä, Raisio Jäsen vuodesta 1997 Sarja K 379 940 kpl ja sarja V 172 260 kpl	2004	Hans Langh, s. 1949 Toimitusjohtaja, maanviljelijä, Piikkiö Jäsen vuodesta 1990 Sarja K 654 480 kpl	2004	Tuula Tallskog, s. 1946 Hum. kandidaatti, emäntä, Pertteli Jäsen vuodesta 1998 Sarja K 560 kpl	2003
Matti Hakala, s. 1939 Agronomi, maanviljelijä, Orimattila Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 800 kpl ja sarja V 300 kpl	2003	Johan Laurén, s. 1946 Agrologi, maanviljelijä, Parainen Jäsen vuodesta 1999 Sarja K 40 980 kpl ja sarja V 1 360 kpl	2004	Johan Taube, s. 1950 Agrologi, maanviljelijä, Tenhola Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 101 180 kpl	2003
Mikael Holmberg, s. 1961 Agrologi, maanviljelijä, Nauvo Jäsen vuodesta 1998 Sarja K 1 620 kpl ja sarja V 1 360 kpl	2003	Asko Leinonen, s. 1960 Maatalousyrittäjä, Anjalankoski Jäsen 1.1.2002 lähtien Sarja V 400 kpl	2004	Juhani Torkkomäki, s. 1939 Maanviljelijä, Somero Jäsen vuodesta 1987 Sarja K 8 020 kpl ja sarja V 6 160 kpl	2003
Esa Härmälä, s. 1954 Agronomi, MTK:n johtokunnan puheenjohtaja, Helsinki Jäsen vuodesta 1996 Ei Raisio Yhtymän osakkeita	2002	Antti Lithovius, s. 1950 Maanviljelijä, Lumijoki Jäsen vuodesta 1994 Sarja K 900 kpl ja sarja V 3 620 kpl	2002	Jukka Tuori, s. 1948 Agronomi, maanviljelijä, Huittinen Jäsen vuodesta 1998 Sarja K 100 kpl	2003
		Paavo Myllymäki, s. 1958 Toiminnanjohtaja, maanviljelijä, Mietoinen Jäsen vuodesta 1998 Sarja K 3 660 kpl ja sarja V 2 700 kpl	2003	Simo Vaismaa, s. 1942 Agrologi, toiminnanjohtaja, Isokyrö Jäsen vuodesta 1991 Sarja K 840 kpl ja sarja V 20 000 kpl	2002

Hallitus

Osakeomistukset ja optio-oikeudet tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä 15.2.2002 Raisio Yhtymän kantaosakkeet (sarja K) ja vaihto-osakkeet (sarja V)

Varsinaiset jäsenet

Arimo Uusitalo, s. 1942

Maanviljelysneuvos, agronomi, Kiikala
Puheenjohtaja 12.1.2001 lähtien ja jäsen
vuodesta 1991
Sarja K 18 420 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 250 kpl kutakin
Erovuorossa vuonna 2002

Matti Linnainmaa, s. 1940

Kauppaneuvos, ekonomi, Pori
Varapuheenjohtaja vuodesta 1997 ja jäsen
vuodesta 1995
Sarja K 4 000 kpl ja sarja V 114 220 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 250 kpl kutakin
Satabusiness Oy:n omistus, sarja V 1 500 kpl
Erovuorossa vuonna 2002

Antti Haavisto, s. 1965

Agronomi, MBA, Helsinki
Jäsen 1.1.2002 lähtien
Sarja K 382 740 kpl ja sarja V 160 740 kpl
Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia
Erovuorossa vuonna 2004

Antti Herlin, s. 1956

CEO, Kone Oyj, Helsinki
Jäsen vuodesta 2001
Sarja V 10 000 kpl
Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia
Erovuorossa vuonna 2002

Jaakko Ihamuotila, s. 1939

Vuorineuvos, diplomi-insinööri, Helsinki
Jäsen vuodesta 2000
Sarja V 22 500 kpl
Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia
Erovuorossa vuonna 2003

Rabbe Klemets, s. 1953

Filosofian lisensiaatti, Turku
Varajäsen vuodesta 1999 ja jäsen 23.4.2001 lähtien
Sarja V 200 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin
Erovuorossa vuonna 2003

Lasse Kurkilahti, s. 1948

Ekonomi, Turku
Jäsen vuodesta 2000 23.4.2001 asti

Raisio Yhtymä Oyj:n hallitukseen kuuluvat Matti Linnainmaa (edessä vas.), Arimo Uusitalo, Rabbe Klemets, Kaj Lönnroth sekä Kaarlo Pettilä (takana vas.), Antti Haavisto, Antti Herlin, Vesa Lammela ja Jaakko Ihamuotila. Vesa Lammela on hallintoneuvoston puheenjohtaja ja osallistuu tässä ominaisuudessa hallituksen kokouksiin.

Varsinaiset jäsenet

Kaj Lönnroth, s. 1936

Kunnallisneuvos, agrologi, Kemiö
Jäsen vuodesta 1987
Sarja K 12 000 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 250 kpl kutakin
Eroavuorossa vuonna 2002

Kaarlo Pettilä, 1941

Agronomi, maanviljelijä, Salo
Jäsen vuodesta 1992
Sarja K 51 400 kpl ja sarja V 2 880 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 250 kpl kutakin
Eroavuorossa vuonna 2003

Pertti Vuola, s. 1935

Kunnallisneuvos, maanviljelijä, Mietoinen
Jäsen vuodesta 1987 31.12.2001 asti
Sarja K 33 800 kpl ja sarja V 300 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 250 kpl kutakin
(Osakeomistus- ja optio-oikeudet 31.12.2001)

Varajäsenet

Anssi Aapola, s. 1951

Agronomi, hankintajohtaja
Varajäsen vuodesta 1991
Sarja K 17 820 kpl ja sarja V 10 000 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Ilmo Aronen, s. 1958

Maa- ja metsätaloustieteen tohtori,
myllyliiketoiminnan johtaja
Varajäsen 23.4.2001 lähtien
Sarja K 60 kpl ja sarja V 18 060 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 1 000 kpl kutakin

Kai Hannus, s. 1945

Tekniikan lisensiaatti, Raisio Chemicalsin johtaja
Varajäsen vuodesta 1999
Ei Raisio Yhtymän osakkeita
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Juha Järvinen, s. 1946

Ekonomi, elintarviketeollisuuden johtaja
Varajäsen 1.1.2001 lähtien 22.8.2001 asti

Kauko Mannerjärvi, s. 1957

Kauppatieteen maisteri, talousjohtaja
Varajäsen vuodesta 1998
Sarja K 180 kpl ja sarja V 17 240 kpl
Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Urpo Pirilä, s. 1961

Kauppatieteen maisteri, RavintoRaision johtaja
Varajäsen 8.11.2001 lähtien
Sarja V 4 200 kpl
Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat

Thor Nyroos

Diplomiekonomi KHT, Turku
(vuoden 2001 tilit)

Esa Kailiala

Kauppatieteen maisteri KHT, Lieto

Pekka Pajamo

Kauppatieteen maisteri KHT, Raisio

Varatilintarkastajat

Pertti Keskinen

Kauppatieteen maisteri KHT, Turku
(vuoden 2001 tilit)

Kimmo Antonen

Kauppatieteen maisteri KHT, Littoinen

Kirsi Toivanen

Kauppatieteen maisteri KHT, Kaarina

Rabbe Klemets
Pääjohtaja

Kai Hannus
*Raisio Chemicals
-toimialaryhmän johtaja*

Urpo Pirilä
*RavintoRaisio-
toimialaryhmän johtaja*

Jukka Lavi
*Raisio Life Sciences
-toimialaryhmän johtaja*

Jukka Kaitaranta
Liiketoimintojen kehitysjohtaja

Kauko Mannerjärvi
Talousjohtaja

Mikko Korttila
Henkilöstö- ja lakiasianjohtaja

Taru Narvanmaa
Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja

Anssi Aapola
Hankintajohtaja

Konsernin johtoryhmä

Osakeomistukset ja optio-oikeudet tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä 15.2.2002

Raisio Yhtymän kantaosakkeet (sarja K)

ja vaihto-osakkeet (sarja V)

Rabbe Klemets, s. 1953

Pääjohtaja

Filosofian lisensiaatti

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1999

Sarja V 200 kpl

Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Jukka Kaitaranta, s. 1947

Liiketoimintojen kehitysjohtaja

Filosofian tohtori

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1981

Ei Raisio Yhtymän osakkeita

Optio-oikeudet A, B, C, ja D, 2 500 kpl kutakin

Kai Hannus, s. 1945

Raisio Chemicals -toimialaryhmän johtaja

Tekniikan lisensiaatti

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1976

Ei Raisio Yhtymän osakkeita

Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Kauko Mannerjärvi, s. 1957

Talousjohtaja

Kauppätieteen maisteri

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1985

Sarja K 180 kpl ja sarja V 17 240 kpl

Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

Urpo Pirilä, s. 1961

RavintoRaisio-toimialaryhmän johtaja

Kauppätieteen maisteri

Yhtiön palveluksessa vuodesta 2001

Sarja V 4 200 kpl

Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia

Mikko Korttila, s. 1962

Henkilöstö- ja lakiasiaintojohtaja

Oikeustieteen kandidaatti

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Ei Raisio Yhtymän osakkeita

Optio-oikeudet A, B, C ja D, 250 kpl kutakin

Jukka Lavi, s. 1955

Raisio Life Sciences -toimialaryhmän johtaja

Filosofian kandidaatti

Yhtiön palveluksessa vuodesta 2000

Ei Raisio Yhtymän osakkeita

Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia

Taru Narvanmaa, s. 1963

Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja

Kauppätieteen maisteri

Yhtiön palveluksessa vuodesta 2001

Sarja V 10 000 kpl

Ei Raisio Yhtymän optio-oikeuksia

Anssi Aapola, s. 1951

Hankintajohtaja

Agronomi

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1983

Sarja K 17 820 kpl ja sarja V 10 000 kpl

Optio-oikeudet A, B, C ja D, 3 000 kpl kutakin

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakepääoma ja osakelajit

Raisio Yhtymä Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, ja se jakaantui 31.12.2001 35 391 112 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 129 757 918 vaihto-osakkeeseen (sarja V), joiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,17 euroa (ei tarkka arvo); osakkeen nimellisarvosta on luovuttu 12.5.2000 rekisteröidyllä yhtiöjärjestyksen muutoksella. Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta (YJ 4 §). Osakepääoma ei ole muuttunut tilikauden aikana.

Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään 26.11.1994. Osakkeiden markkinapaikka on Helsingin Pörssi, jossa vaihto-osakkeet noteerataan päälistalla ja kantaosakkeet I-listalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIVV ja ISIN-koodi FI 0009002943 sekä kantaosakkeen vastaavasti RAIKV ja FI 0009800395.

Yhtiön osakkeet jakautuvat vaihto-osakkeisiin (sarja V) ja kantaosakkeisiin (sarja K), joilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Kullakin osakkaalla on kuitenkin ääniä enintään 15 promillea yhtiön kulloisenkin osakepääoman mukaisesta osakemäärästä. Yhtiökokouksessa ei kukaan ole oikeutettu äänestämään suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenskannasta äänimäärästä (YJ 10 §). Nykyistä osakepääomaa vastaavalla osakemäärällä suurin osakkohtainen äänimäärä ilman edellä mainittua 1/10-rajoitusta voi olla 2 477 235 ääntä, jonka saavuttaa yhtä monella vaihto-osakkeella tai 123 862 kantaosakkeella tai jollakin näiden osakkeiden määrien yhdistelmällä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksen saajalla jo on hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelijästä päätömisesti harjoittava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava kantaosake vaihto-osakkeeksi (YJ 7 § ja 8 §). Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä

pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei. Vuoden 2001 aikana 1 016 258 kantaosaketta muunnettiin vaihto-osakkeiksi.

Arvo-osuusjärjestelmässä kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi.

Johdon osakkeenomistus ja osakeoptiot

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, hallituksen varajäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2001 kantaosakkeita 1 502 540 kappaletta ja vaihto-osakkeita 422 700 kappaletta. Tämä on yhteensä 1,17 prosenttia kaikista osakkeista ja tuottaa ääniä 1,74 prosenttia enimmäisäänimäärästä. Lisäksi he omistavat 77 000 kappaletta optio-ohjelman 1998-2003 optio-oikeuksia eli 22,0 prosenttia niiden kokonaismäärästä.

Mikäli optio-oikeuksien omistajat merkitsevät kaikki niillä merkittävissä olevat osakkeet, 770 000 kappaletta vaihto-osaketta, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja hallituksen varajäsenten sekä toimitusjohtajan omistuksen määrä on 1 502 540 kantaosaketta ja 1 192 700 vaihto-osaketta eli 1,60 prosenttia merkinnän jälkeisestä osakemäärästä ja 1,82 prosenttia vastaavasta äänimäärästä.

Osakassopimukset

Raisio Yhtymä Oyj:llä ei ole tiedossaan yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

Yhtiöjärjestyksen muutos

Yhtiökokous päätti 3.4.2001 yhtiöjärjestyksen muuttamisesta toisaalta siten, että voidakseen osallistua asioiden käsittelyyn yhtiökokouksessa

Raisio Yhtymä Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 5.4.2002.

on osakkeenomistajan ilmoittauduttava yhtiökokoukseen viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla enintään kymmenen päivää ennen kokousta sekä toisaalta siten, että yhtiökokouskutsu on julkaistava aikaisintaan kaksi kuukautta ennen kokouskutsussa mainittua viimeistä ennakoilmoittautumispäivää ja viimeistään 17 päivää ennen yhtiökokousta. Yhtiöjärjestyksen muuttaminen edellyttää samansisältöistä päätöstä kahdessa peräkkäisessä yhtiökokouksessa, ja nyt oli kysymyksessä muutos-ehdotuksen ensimmäinen käsittely.

Hallituksen valtuudet osakepääoman korottamiseen

Yhtiökokous antoi 3.4.2001 hallitukselle valtuudet päättää nimellisarvoltaan yhteensä enintään 3 363 758,53 euron suuruudesta osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä. Osakkeenomistajille kuuluvasta merkintäetu-oikeudesta voidaan poiketa vain silloin, kun siihen on olemassa yhtiön kannalta painava taloudellinen syy ja valtuutta käytetään yrityskaupan tai liiketoiminnan oston rahoitukseen tai yritysten välisen yhteistyön järjestämiseen tai yhtiön pääomarakenteen vahvistamiseen.

Valtuutus on merkitty kaupparekisteriin 16.5.2001 ja se on voimassa 3.4.2002 asti. Valtuutusta ei ole käytetty.

Hallituksen valtuudet omien osakkeiden hankkimiseen

Hallituksella ei ole valtuuksia omien osakkeiden hankkimiseen eikä luovuttamiseen eikä tällaisia valtuuksia ole yhtiökokoukselta haettu. Raisio Yhtymä Oyj itse tai mikään sen muodostamaan konserniin kuuluva yhtiö tai yhteisö ei omista Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeita.

Optio-ohjelma 1998-2003

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 7.4.1998 hallituksen ehdotuksen optio-ohjelmasta, joka on tarkoitettu osaksi konsernin kannustusjärjestelmää

ja siten lisäämään saajien sitoutumista ja työmotivaatiota. Päätöksen mukaan optio-oikeuksia annetaan 350 000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä 3 500 000 uutta vaihto-osaketta.

Optio-oikeuksia on annettu yhtiökokouksen päätöksellä Raisio Yhtymä Oyj:n hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä yhtiökokouksen antamaan valtuuteen perustuvalla hallituksen päätöksellä konsernin ja konserniyhtiöiden johtoon ja avainhenkilöihin kuuluville henkilöille sekä täysin omistetulle konserniyhtiölle yhteensä 350 000 kappaletta. Tästä konserniyhtiöstä optio-oikeuksia voidaan myöhemmin hallituksen päätöksellä luovuttaa avainhenkilöille konsernin kannustusjärjestelmän puitteissa.

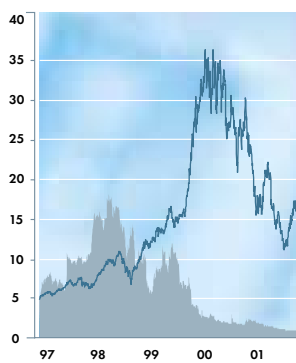
Optio-oikeudet annettiin vastikkeetta ja niiden kokonaismäärä jakaantuu neljään 87 500 kappaleen erään, joiden perusteella tapahtuvien osake-merkintöjen ajat alkoivat 4.5.2000 (optio-oikeus A), 4.5.2001 (optio-oikeus B), 4.5.2002 (optio-oikeus C) ja 4.5.2003 (optio-oikeus D). Merkintä-ajat päättyivät kaikkien erien osalta 30.1.2004. Merkintöjen seurauksena yhtiön osakepääoma voi nousta enintään 588 657,74 eurolla ja osakemäärä kasvaa 3 500 000 vaihto-osakkeella eli 2,12 prosentilla nykyisestä osakemäärästä. Uusien osakkeiden antama ääniosuus on 0,4 prosenttia nykyisen osakepääoman mukaisesta osakemäärästä laskettuna.

Uuden osakkeen merkintähinnan perusteena on vaihto-osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu hinta Helsingin Pörssissä 8.-30.4.1998. Merkintähinnaksi muodostui 163,48 euroa eli 16,35 euroa nykyistä osaketta kohti. Näin saatua hintaa korotetaan siten, että merkintähinta 4.5.2000 alkaneessa merkinnässä on 17,02 euroa ja myöhemmillä erillä vastaavasti 17,36 euroa, 17,69 euroa ja 18,03 euroa. Merkintähintaa alennetaan optio-oikeuksien liikkeeseenlaskun jälkeen ja optio-oikeuksien voimassaolon aikana ennen 30.1.2004 jaettavien osinkojen määrällä. Osakkeen merkintähinta on kuitenkin vähintään osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo. Uudet osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa ne on merkitty. Optio-oikeuksien perusteella ei ole merkitty osakkeita tilikauden aikana.

Raisio Yhtymä Oyj:n osakkeiden kurssikehitys ja suhteellinen vaihto

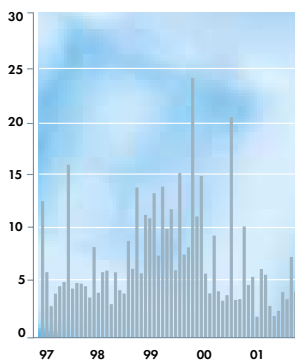
(nimellisarvon muutokset ja osakeannit otettu korjauksena huomioon)

Vaihto-osakkeiden kurssikehitys

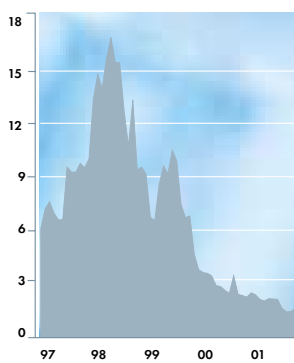
— Keskikurssi, euroa
— HEX-yleisindeksi

Vaihto-osakkeiden suhteellinen vaihto

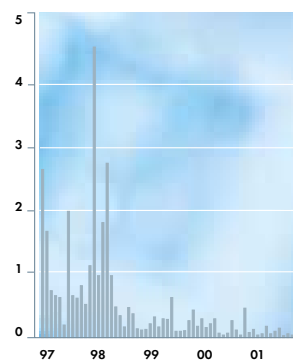
% osakesarjasta

Kantaosakkeiden kurssikehitys

— Keskikurssi, euroa

Kantaosakkeiden suhteellinen vaihto

% osakesarjasta

Osakepääoman korotukset

Merkintäaika	Korotustapa	Merkintäehdot	Nimellisarvo mk	Merkintähinta mk	Merkintähinta EUR	Uusia osakkeita kpl	Osakepääoman korotus milj. EUR	Uusi osakepääoma milj. EUR	Osinko-oikeus
13.12.1993-28.1.1994	Uusmerkintä	5 V tai 5 K: 1 V	50	250,00	42,05	405 206	3,41	20,5	Puoli osinkoa 1993
12.4.1995	Suunnattu anti Raision Margariinin osakkeenomistajille	11 RM: 5 V	10	vaihto		1 454 630	2,45	22,9	Täysi osinko 1995
10.6.-10.7.1996	Uusmerkintä	5 V: 1 V 5 K: 1 K	10	80,00	13,46	2 722 163	4,58	27,5	Täysi osinko 1996
1.4.-30.4.1998	Suunnattu anti optiolainan 1993 optiotodistusten omistajille	-	10	96,75	16,27	181 920	0,31	27,8	Täysi osinko 1998

Osakepääoman rakenne 31.12.2001

	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
Vaihto-osakkeet	129 757 918	79,0	15,5
Kantaosakkeet	35 391 112	21,0	84,5
Yhteensä	165 149 030	100,0	100,0

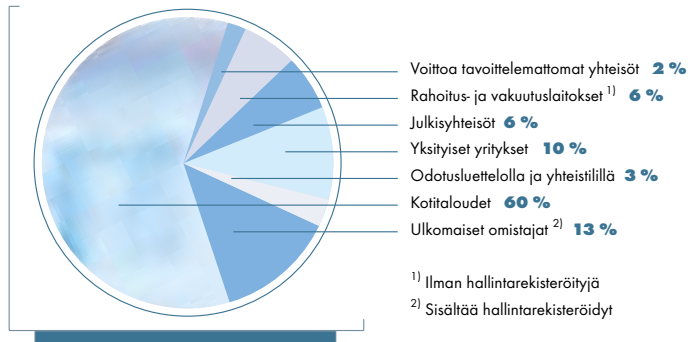
Osakkeenomistajat

25 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2001 osakasluettelon mukaan

	Sarja K kpl	Sarja V kpl	Yhteensä kpl	%	Ääniä kpl	%
Maa- ja metsätaloustuottajain						
Keskusliitto MTK r.y.	3 357 380	175 000	3 532 380	2,1	2 477 235	0,30
Keskinäinen Eläkevak.yhtiö Ilmarinen		2 766 500	2 766 500	1,7	2 477 235	0,30
Keskinäinen Eläkevak.yhtiö Tapiola		2 763 100	2 763 100	1,7	2 477 235	0,30
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	1 000 000	1 450 000	2 450 000	1,5	2 477 235	0,30
Brotherus Ilkka	42 540	2 098 920	2 141 460	1,3	2 477 235	0,30
Kuntien Eläkevakuutus		1 344 000	1 344 000	0,8	1 344 000	0,16
Sijoitusrahasto Conventum Finland Value		1 023 000	1 023 000	0,6	1 023 000	0,12
Keskinäinen Yhtiö Fennia		930 000	930 000	0,6	930 000	0,11
Sijoitusrahasto Phoenix		874 000	874 000	0,5	874 000	0,10
Erikoissijoitusrahasto Phalanx		828 800	828 800	0,5	828 800	0,10
Haavisto Maija	393 120	278 280	671 400	0,4	2 477 235	0,30
Langh Hans	654 480		654 480	0,4	2 477 235	0,30
Haavisto Heikki	519 300	130 100	649 400	0,4	2 477 235	0,30
LEL Työeläkekassa		593 100	593 100	0,4	593 100	0,07
Haavisto Erkki	379 940	172 260	552 200	0,3	2 477 235	0,30
Haavisto Antti	382 140	160 740	542 880	0,3	2 477 235	0,30
Onninen-Sijoitus Oy		500 000	500 000	0,3	500 000	0,06
Erikoissijoitusrahasto Wip Small Titans		500 000	500 000	0,3	500 000	0,06
Myllymäki Erkki	385 820	113 080	498 900	0,3	2 477 235	0,30
Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas		494 620	494 620	0,3	494 620	0,06
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia		494 000	494 000	0,3	494 000	0,06
Haavisto Ilkka	349 960	108 480	458 440	0,3	2 477 235	0,30
Medical Investment Trust Oy		453 000	453 000	0,3	453 000	0,05
Maataloustuottajain V-S liiton Tukirahasto	424 980	16 940	441 920	0,3	2 477 235	0,30
Fortumin Eläkesäätiö		433 600	433 600	0,3	433 600	0,05

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli 31.12.2001 yhteensä 21 801 945 osaketta, mikä on 13,2 prosenttia koko osakemäärästä.

Osakekannan jakautuma

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2001

Vaihto-osakkeet			Kantaosakkeet					
Osakkeita	Omistajia		Osakkeita		Omistajia		Osakkeita	
kpl	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1 - 1 000	30 114	66,9	14 710 312	11,4	4 472	59,0	1 571 099	4,5
1 001 - 5 000	11 977	26,6	28 997 182	22,4	2 027	26,7	4 808 316	13,6
5 001 - 10 000	1 850	4,1	13 911 042	10,7	563	7,4	4 009 207	11,3
10 001 - 25 000	749	1,7	11 727 057	9,0	357	4,7	5 571 731	15,7
25 001 - 50 000	165	0,4	6 012 230	4,6	113	1,5	3 744 495	10,6
50 001 - odotusluettelolla	140	0,3	54 020 175	41,6	51	0,7	11 330 110	32,0
yhteistilillä			2 000	0,0			3 681 174	10,4
yhteensä	44 995	100,0	377 920	0,3			674 980	1,9
			129 757 918	100,0	7 583	100,0	35 391 112	100,0

Raisio Yhtymä Oyj:llä oli rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.2001 yhteensä 47 824 kpl.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	1997	1998	1999	2000	2001
Tulos/osake (EPS), euroa	0,14	0,16	0,01	-0,25	0,04
Kassavirta/osake, euroa	0,37*	0,29*	0,04	0,10	0,22
Oma pääoma/osake, euroa	1,66	1,74	1,69	1,42	1,45
Osinko/osake, euroa	0,050	0,059	0,034	0,017	0,017¹⁾
Osinko/tulos, %	36,26	37,47	398,38	-6,81	42,35
Efektiivinen osinkotuotto, %					
Vaihto-osakkeet	0,46	0,63	0,85	0,84	1,85
Kantaosakkeet	0,47	0,65	0,72	0,76	1,17
P/E-luku					
Vaihto-osakkeet	78,2	59,6	466,9	-	22,92
Kantaosakkeet	76,9	57,8	556,5	-	36,12
Osakkeen arvo					
Oikaistu keskimurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	8,37	13,07	7,70	2,60	1,48
Kantaosakkeet	8,23	14,68	8,28	3,12	2,05
Oikaistu alin kurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	4,86	7,82	3,55	1,71	0,91
Kantaosakkeet	4,73	7,74	4,00	2,20	1,30
Oikaistu ylin kurssi, euroa					
Vaihto-osakkeet	10,97	18,16	12,45	4,34	2,52
Kantaosakkeet	10,85	18,00	12,10	5,20	3,20
Oikaistu kurssi 31.12, euroa					
Vaihto-osakkeet	10,88	9,36	3,94	2,00	0,92
Kantaosakkeet	10,70	9,08	4,70	2,22	1,45
Osakekannan markkina-arvo 31.12, milj. euroa					
Vaihto-osakkeet	1 308,7	1 199,3	505,8	252,3	120,7
Kantaosakkeet	460,3	336,5	171,3	81,9	51,0
Yhteensä	1 769,0	1 535,8	677,1	334,2	171,7
Osakevaihto					
Vaihto, milj. euroa					
Vaihto-osakkeet	735,6	1 286,3	1 419,3	322,6	99,1
Kantaosakkeet	48,4	80,6	9,5	2,6	0,7
Yhteensä	784,0	1 366,9	1 428,8	325,2	99,8
Vaihdettu määrä					
Vaihto-osakkeet, 1 000 kpl	87 884	98 429	184 293	124 213	66 877
%	75,1	78,4	143,6	96,5	51,6
Kantaosakkeet, 1 000 kpl	5 887	5 493	1 144	817	346
%	12,7	14,1	3,1	2,2	1,0
Osakkeiden määrä					
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl					
Vaihto-osakkeet	117 090	125 514	128 335	128 722	129 575
Kantaosakkeet	46 240	39 052	36 814	36 427	35 574
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12. 1 000 kpl					
Vaihto-osakkeet	120 294	128 072	128 706	128 742	129 758
Kantaosakkeet	43 035	37 077	36 443	36 407	35 391

*Rahoituslaskelman aikaisemman laskentatavan mukaisesti

¹⁾Hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot -/+ vähemmistöosuus}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Kassavirta/osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osakeantioikaistu osinko osaketta kohden	$\frac{\text{Tilikauden osinko osaketta kohden}}{\text{Tilikaudella ja sen jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin}}$
Osingon osuus tuloksesta %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärällä painotettu keskipurssi 31.12.}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärällä painotettu keskipurssi 31.12.}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	$\text{Osakeantioikaistu, kaupankäyntimäärällä painotettu keskipurssi 31.12.} \times \text{osakkeiden lukumäärä 31.12.}$

SIJOITUSANALYYSIT

Ainakin seuraavien välittäjäyritysten analytiikot seuraavat Raisio Yhtymää sijoituskohteena. Raisio Yhtymä ei vastaa analyyseissä esitetystä arvioista.

Aktia Pankkiiriliike Oy
Sabah Samaletdin
Puh. 010 247 5000
Sähköposti: sabah.samaletdin@aktia.fi

Alfred Berg Finland Oyj
Tia Lehto
Puh. (09) 228 321
Sähköposti: tia.lehto@alfredberg.fi

CAI Chevreux Nordic
Jan Kajjala
Puh. (09) 696 929 69
Sähköposti: jkajjala@indocdv.com

D. Carnegie AB
Kia Aejmelaus
Puh. (09) 618 711
Sähköposti: kia.ajmelaus@carnegie.fi

Conventum Pankkiiriliike Oy
Hannu Nyman
Puh. (09) 231 233 11
Sähköposti: hannu.nyman@conventum.fi

Danske Securities AB
Peter Kondrup
Puh. +45 33 440 730
Sähköposti: peter.kondrup@danskecurities.com

Enskilda Securities AB
Tommy Ilmoni
Puh. (09) 616 287 20
Sähköposti: tommy.ilmoni@enskilda.fi

The Europe Company Ltd
Tim Youngman
Puh. +44 207 653 5515
Sähköposti: youngman@jefco.com

Pankkiiriliike Evli Oyj
Outi Bengs
Puh. (09) 476 690
Sähköposti: outi.bengs@evli.com

FIM Pankkiiriliike Oy
Pasi Väisänen
Puh. (09) 613 463 11
Sähköposti: pasi.vaisanen@fimi.fi

Handelsbanken Securities
Tom Skogman
Puh. 010 444 11
Sähköposti: tom.skogman@handelsbanken.fi

Impivaara Securities Oy
Jeffery Roberts
Puh. +44 207 2843 0937
Sähköposti: impivaara@pomor.com

Mandatum Pankkiiriliike Oy
Ari Laakso
Puh. 010 236 10
Sähköposti: ari.laakso@mandatum.fi

Nordea Securities Oyj
Timo Jaakkola
Annika Seppänen
Puh. (09) 123 41
Sähköposti: annika.seppanen@nordeasecurities.com

Opstock Oy
Jari Räisänen
Puh. (09) 404 4408
Sähköposti: jari.raisanen@oko.fi

IR-YHTEYSTIEDOT

Taru Narvanmaa
Viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja
PL 101, 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2240
GSM 050 590 9398
Sähköposti: taru.narvanmaa@raisigroup.com

Sten von Hellens
Benecol spokesman
PL 101, 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2241
GSM 040 554 8728
Sähköposti: sten.hellens@raisigroup.com

KONSERNI

Raisio Yhtymä Oyj

Pääkonttori
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2315
www.raisiogroup.com

Raaka-aineiden hankinta
www.raisiogroup.com/maatalousryhma
www.raisiogroup.com/perunatarkkelys

RAISIO CHEMICALS

Raisio Chemicals Oy
Raisionkaari 60
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2793
www.raisiochemicals.com

Finnamyl Oy
PL 28, 32801 Kokemäki
(02) 550 4410
Fax (02) 546 0537

Lapuan Peruna Oy
Simpsonintie 682
62100 Lapua
(06) 433 6500
Fax (06) 433 6501

Latexia SB Oy
SB-lateksitehdas
Tärkkelystie 4, 46400 Kaipiainen
(05) 812 7141
Fax (05) 331 359

Latexia Suomi Oy
SA-lateksitehdas
Siilotie 7, 46400 Kaipiainen
(05) 812 7131
Fax (05) 331 282

Raisio Chemicals Oy
Hienokemikaalitehdas
Kaskistentie 9
23120 Mietoinen
(02) 437 0400
Fax (02) 437 0444

Raisio Chemicals Oy
Paperikemian tehdas
Siilotie 5, 46400 Kaipiainen
(05) 812 7151
Fax (05) 812 7501

Oy Kationi Ab
Simpsonintie 682, 62100 Lapua
(06) 433 6600
Fax (06) 433 6601

Raisio Svenska AB
Otterhällegatan 4, Box 2211
SE-403 14 Göteborg, Sverige
+46 31 774 0620
Fax +46 31 774 0601

Eurooppa

Euroopan toimintojen pääpaikka
Raisio Belgium N.V.
Avenue Henri Jaspar 113
B-1060 Brussels, Belgium
+32 2 533 9450
Fax +32 2 533 9455

Raisio Belgium N.V.
Tehdas
Albert I –laan 78
B-8630 Veurne, Belgium
+32 58 310 070
Fax +32 58 310 079

Emsland-Raisio Chemie GmbH
Neuer Wall 86
D-20354 Hamburg, Germany
+49 40 325 6760
Fax +49 40 325 676 11

Latexia S.A.
Pääkonttori
Avenue Henri Jaspar 113
B-1060 Brussels, Belgium
+32 2 533 9370
Fax +32 2 533 9399

Raisio Chemicals Deutschland GmbH
Oppenheimer Strasse 104
D-55130 Mainz-Laubenheim, Germany
+49 61 315 7028
Fax +49 61 318 823 96

Raisio Chemicals Italia S.R.L.
Via G. Dottori, 85 – PO Box 107
Loc. S. Sisto
I-06132 Perugia, Italy
+39 075 527 9972
Fax +39 075 527 0306

Raisio Chemicals Paperion S.A.
Zone Industrielle
F-89100 Gron, France
+33 386 652 525
Fax +33 386 644 805

Raisio Chemicals UK Ltd
Sett End Road
Shadsworth Industrial Estate
Blackburn Lancs BB1 2NW
Great Britain
+44 1254 679 711
Fax +44 1254 662 310

Raisio Echeveste S.A.
Avda. San Sebastian, 11
20400 Tolosa, Spain
+34 943 651 982
Fax +34 943 654 201

Raisio France S.A.
c/o SNPE, Chemin de la Loge
F-31078 Toulouse Cedex 4, France
+33 562 257 280
Fax +33 562 257 281

Raisio Portugal - Produtos Quimicos, Lda.
Rio-Nogueira
4470 Nogueira Mai, Portugal
+351 220 304 350
Fax +351 220 304 355

Amerikka

Amerikan toimintojen pääpaikka
Raisio Chemicals Canada Inc.
5515 North Service Road, 1st floor
Burlington, Ontario L7L 6G4
Canada
+1 905 331 0950
Fax +1 905 331 0943

Raisio Chemicals U.S., Inc.
920 Seventh Avenue
Berwick PA 18603, USA
+1 570 752 6969
Fax +1 570 752 2982

Raisio Química Andina S.A.
Calle 31 No. 41-46
Itagüi - Antioquia, Colombia S.A.
+57 4 281 8111
Fax +57 4 373 4122

Kaukoit

Aasian toimintojen pääpaikka
Raisio Chemicals S'pore PTE LTD
300 Beach Road, #40-01 The Concourse
Singapore 199555
+65 629 177 10
Fax +65 629 161 82

Raisio Chemicals Korea Inc.
1552-15, Socho-3-dong,
Socho-ku, Seoul, Korea
+82 2 585 0411
Fax +82 2 598 5033

RAVINTORAISIO

Raisio Yhtymä Oyj
RavintoRaisio
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2970

Elintarviketoimiala

www.paakaran.com
www.sunnuntai.com
www.raisiocatering.com
www.raisiogroup.com/nordic

Melia Oy
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2201
www.elovena.com
www.raisiogroup.com/melia
www.risella.com
www.torinopasta.com

Raisio Yhtymä Oyj
Raision Margariini
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2093
www.belette.net
www.benecol.fi
www.keiju.net
www.raisiogroup.com/margariini

Carlshamn Mejeri AB

Västra Kajen
SE-374 82 Carlshamn, Sverige
+46 454 825 00
Fax +46 454 752 029
www.carlshamnmejeri.com
www.tofuline.net
www.benevivafood.com

Raisio Polska Foods Sp. z o.o.

ul. Jagodne 1
PL-05-480 Karczew, Poland
+48 22 788 9171
Fax +48 22 788 9172

Raisio Yhtymä Oyj

Ruokaperunaliiketoiminta
Kenttätie 9, 86400 Vihanti
(08) 289 41
Fax (08) 289 4201

Rehutoimiala

Rehuraio Oy

Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2137
www.rehUNET.com
www.rehuraio.com
www.kasvioljy.com

Mallastoimiala

Raisio Yhtymä Oyj

Mallastoimiala
Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2904
www.raisiomalt.com

Viljatärkkelysliiketoiminta

Raisio Grain Starch Oy

Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2940

RAISIO LIFE SCIENCES

Raisio Benecol Oy

Raisionkaari 60
PL 101, 21201 Raisio
(02) 443 2111
Fax (02) 443 2945
www.benecol.fi
www.raisioingredients.com

Raisio Staest US Inc.

325 Deming Way
Summerville, SC 29483, USA
+1 843 873 3007
Fax +1 843 873 3545

Raisio Yhtymällä on tuotantoa 25 paikkakunnalla 13 maassa. Kaikkien toimipaikkojemme osoitteet ja yhteystiedot löytyvät kotisivuiltamme osoitteesta www.raisiogroup.com

AKD-vaha	Paperinvalmistuksessa käytettävän AKD-liiman tehoaine (alkyyliketeenidimeeri)
Beta-amylaasientsyymi	Vehnänjyvän sisältämä entsyymi, joka pilkkoo tärkkelystä maltoosisokeriksi; käytetään muun muassa makeis- ja panimoteollisuuden käyttämän maltoosisiirapin valmistuksessa
BSE	Naudoilla esiintyvä aivosairaus, 'hullun lehmän tauti' (Bovine Spongiform Encephalopathy)
CV	Ansioluettelo (Curriculum Vitae), lyhennelmä koulutuksesta ja työkokemuksesta
Esteröinti	Kemiallinen reaktio, jossa muodostetaan esterisidos alkoholin ja hapon (esim. kasvistanolin ja rasvahapon) välillä; stanoliesteritehtaalla esteröinti tarkoittaa kemiallista tapahtumaa, jossa stanolin ja rasvahapon välisessä reaktiossa muodostuu stanoliesteri.
FDA	USA:n terveysturvaviranomainen (Food and Drug Administration)
Funktionaalinen elintarvike	Terveysvaikutteinen elintarvike
Funktionaalinen paperikemikaali	Paperikemikaali, joka vaikuttaa voimakkaasti lopputuotteeseen (esim. painotuotteeseen tai pakkauksiin) haluttaviin ominaisuuksiin, kuten painettavuus offset-prosessissa
Hydrofobiliima	Paperinvalmistuksessa käytettävä aine, joka säätelee vesipohjaisten nesteiden imeytymistä paperiin tai kartonkiin ja parantaa paperin painettavuutta sekä kartongin käytettävyyttä nestepakkauksissa (esim. maitopurkki)
Ingredientti	Elintarvikkeen ainesosa (esim. stanoliesteri)
ISO 14001 –standardi	Kansainvälinen ympäristöjärjestelmästandardi
Kvartaali	Vuosineljännes (esim. taloushallinnon teksteissä)
Lateksisideaine	Paperin ja kartongin pigmenttipäällystyksessä käytettävä sideaine, joka muun muassa parantaa paperin ulkonäköä ja painojälkeä; sitoo mineraaliset päällystyspigmentit lujasti paperin pintaan
Life sciences	Biotieteisiin perustuva
Maatilarahu	Naudan-, sian-, kanan- tai lihasiipikarjan rehu
Monifunktionaalinen	Useampia toiminnallisia ominaisuuksia omaava tuote
MTT	Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus
Notifiointi	Uusien aineiden ilmoitusmenettely
Polymeeri	Useista pienemmistä osista, monomeereista, koostuva kemiallinen tuote (esim. eteenistä syntyy polyeteeni, josta saadaan raaka-aine mm. muovikassiin)
Private label	Kaupan keskusliikkeiden omat tuotemerkit
Puristusmarginaali	Öljykasvien siemenistä saatujen tuotteiden myyntihinnan ja raaka-ainekustannuksen erotus
Reagenssi	Kiinteä tai nestemäinen yhdiste, jota aiheuttamiensa reaktioiden takia käytetään laboratorioissa kemiallisten määritysten suorittamisessa ja uusien aineiden valmistuksessa
Regulatorinen	Lainsäädännöllinen
Segmentti	Alue tai ryhmä, osa jostakin kokonaisuudesta
Stanoliesteri	Kasvistanolin rasvahappoesteri eli stanolin ja rasvahapon keskenään reagoidessa muodostama yhdiste; Benecol-tuotteiden sisältämä terveysturvavaikutteinen ainesosa, Raision patentoima keksintö
Steroliesteri	Kasvisterolin rasvahappoesteri eli sterolin ja rasvahapon keskenään reagoidessa muodostama yhdiste
Tärkkelyssideaineet	Paperinvalmistuksessa käytettäviä sideaineita, jotka parantavat paperin ja kartongin sisäistä lujuutta, pinalujuutta ja painettavuutta
Vehnägluteeni	Vehnän sisältämä valkuaisaine, joka antaa muun muassa leivälle leivonnassa tarvittavan sitkon ja leivän rakenteen
VOC	Haihtuvat hiilivedyt
VTT	Valtion teknillinen tutkimuskeskus
Yt-neuvottelu	Neuvottelu, joka pohjautuu lakiin yhteistoiminnasta yrityksissä

